

«Ամերիարանկ» ՓԲԸ

**Համախմբված ֆինանսական հաշվետվություններ
2024թ. առաջին եռամսյակի համար**

Բովանդակություն

Շահույթի կամ վնասի և այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքների մասին համախմբված հաշվետվություն	3
Ֆինանսական վիճակի մասին համախմբված հաշվետվություն	4
Սեփական կապիտալում փոփոխությունների մասին համախմբված հաշվետվություն	5
Դրամական միջոցների հոսքերի մասին համախմբված հաշվետվություն	6
Համախմբված ֆինանսական հաշվետվություններին կից ծանոթագրություններ	7

**ՄԻՋԱՆԿՅԱԼ ՀԱՄԱԽԱՐԱՎԱԾ ՀԱՇՎԵՏՎՈՒԹՅՈՒՆ
ՀԱՄԱՊԱՐՓԱԿ ՖԻՆԱՆՍԱԿԱՆ ԱՐԴՅՈՒՆՔՆԵՐԻ ՄԱՍԻՆ
31 Մարտ 2024թ.**

Բանկի անվանումը՝ **ԱՄԵՐԻԱԲԱՆԿ ՓԲԸ**
Գտնվելու վայրը՝ ՀՀ, ք.Երևան, 0010, Վ. Սարգսյան 2, հեռ՝ 56 11 11

(հազար դրամ)

ԱՆՎԱՆՈՒՄԸ	Ծնթ.	01/01/2024- 31/03/2024	01/01/2023- 31/03/2023
Արդյունավետ տոկոսադրույքի մեթոդով հաշվարկված տոկոսային եկամուտ	4	31,402,894	24,675,346
Այլ տոկոսային եկամուտներ	4	1,476,012	1,118,387
Տոկոսային ծախսեր	4	(11,405,687)	(9,061,560)
ԶՈՒՏ ՏՈԿՈՍԱՅԻՆ ԵԿԱՄՈՒՏ		21,473,219	16,732,173
Միջնորդավճարների և այլ վճարների գծով եկամուտ	5	4,567,279	3,572,776
Միջնորդավճարների և այլ վճարների գծով ծախս	5	(720,281)	(607,210)
ՄԻՋՆՈՐԴԱՎՃԱՐՆԵՐԻ և ԱՅԼ ՎՃԱՐՆԵՐԻ ԳԾՈՎ ԶՈՒՏ ԵԿԱՄՈՒՏ		3,846,998	2,965,566
Չուտ օգուտ/(վնաս) իրական արժեքով՝ շահույթի կամ վնասի միջոցով չափվող ֆինանսական գործիքների գծով	6	455,592	198,835
Չուտ օգուտ փոխարժեքային տարբերություններից	7	4,607,642	5,278,163
Չուտ օգուտ իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող ներդրումային		65,949	(133)
Այլ գործառնական եկամուտներ	8	227,295	203,626
Այլ գործառնական ծախսեր	8	(2,225,849)	(1,398,298)
ԳՈՐԾԱՌՆԱԿԱՆ ԵԿԱՄՈՒՏՆԵՐ		28,450,846	23,979,932
Չուտ արժեքկրումից կորուստներ ֆինանսական գործիքների գծով	9	(339,328)	(277,818)
Աշխատակազմի գծով ծախսեր		(9,823,979)	(7,508,040)
Վարչական ծախսեր	10	(2,745,146)	(2,362,098)
ՇԱՀՈՒՅԹ ՄԻՆՁԸ ՇԱՀՈՒԹԱՀԱՐԿՈՎ ՀԱՐԿՈՒՄԸ		15,542,393	13,831,976
Շահութահարկի գծով ծախս	11	(2,838,374)	(2,515,255)
ՇԱՀՈՒՅԹ ԺԱՄԱՆԱԿԱՆՈՒԹՅԱՆ ՀԱՄԱՐ		12,704,019	11,316,721

ԱՅԼ ՀԱՄԱՊԱՐՓԱԿ ՖԻՆԱՆՍԱԿԱՆ ԱՐԴՅՈՒՆՔ ԺԱՄԱՆԱԿԱՆՈՒԹՅԱՆ ՀԱՄԱՐ ԱՌԱՅՑ ՇԱՀՈՒԹԱՀԱՐԿԻ			
Ներդրումային արժեթղթերի իրական արժեքի փոփոխության գծով պահուստի շարժ		248,257	(14,352)
- իրական արժեքի գուտ փոփոխություն		302,335	(14,461)
- շահույթ կամ վնաս վերադասակարգված գուտ գումար		(54,078)	109
ԱՅԼ ՀԱՄԱՊԱՐՓԱԿ ՖԻՆԱՆՍԱԿԱՆ ԱՐԴՅՈՒՆՔ ԺԱՄԱՆԱԿԱՆՈՒԹՅԱՆ ՀԱՄԱՐ ԱՌԱՅՑ ՇԱՀՈՒԹԱՀԱՐԿԻ		248,257	(14,352)

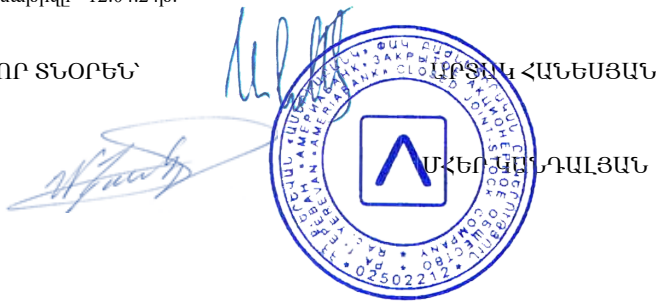
ԸՆԴԱՄԵՆԸ ՀԱՄԱՊԱՐՓԱԿ ՖԻՆԱՆՍԱԿԱՆ ԱՐԴՅՈՒՆՔ ԺԱՄԱՆԱԿԱՆՈՒԹՅԱՆ ՀԱՄԱՐ		12,952,276	11,302,369
--	--	-------------------	-------------------

ՄԵԿ ԲԱԺՆԵՏՈՄՄԻՆ ԲԱԺԻՆ ԸՆԿՆՈՂ ՇԱՀՈՒԹՅՈՒՆ			
Բազային	26	108.46	96.71
Նոսրացված	26	108.46	96.68

Համախմբված հաշվետվության վավերացման ամսաթիվը՝ 12.04.24թ.

ՏՆՕՐԻՆՈՒԹՅԱՆ ՆԱԽԱԳԱՀ-ԳԼԽԱՎՈՐ ՏՆՕՐԵՆ՝

ԳԼԽԱՎՈՐ ՀԱՇՎԱՊԱՀԻ ՏԵՂԱԿԱԼ՝

ՄԻԶԱՆԿՅԱԼ ՀԱՄԱԽՄԲՎԱԾ ՀԱԾՎԵՏՎՈՒԹՅՈՒՆ
ՖԻՆԱՆՍԱԿԱՆ ԴՐՈՒԹՅԱՆ ՄԱՍԻՆ
31 Մարտ 2024թ.

Բանկի անվանումը՝ **ԱՄԵՐԻԿԱԲԱՆԿ ՓԲԸ**

Գտնվելու վայրը՝ ՀՀ, ք.Երևան, 0010, Վ. Մարգարյան 2, հեռ՝ 56 11 11

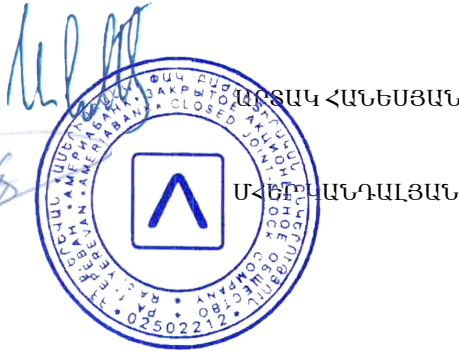
(հազար դրամ)

ԱՆՎԱՆՈՒՄ	Ծնթ.	31/03/24	31/12/2023 (չստուգված)
Ակտիվներ			
Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ	12	144,800,692	133,193,708
Թանկարժեք մետաղների բանկային ստանդարտացված ձուլակտորներ		124,035	180,687
Իրական արժեքով՝ շահույթի կամ վնասի միջոցով չափվող ֆինանսական ակտիվներ	13	12,421,518	14,403,924
- Բանկի կողմից պահվող		12,421,518	14,403,924
- Վաճառքի և հետզնման պայմանագրերի դիմաց գրավադրված		-	-
Իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող ներդրումային արժեթղթեր	13	26,684,046	24,500,236
- Բանկի կողմից պահվող		26,684,046	23,485,945
- Վաճառքի և հետզնման պայմանագրերի դիմաց գրավադրված			1,014,291
Անորոշիչացված արժեքով չափվող ներդրումային արժեթղթեր	13	132,626,784	99,308,586
- Բանկի կողմից պահվող		119,864,681	82,622,277
- Վաճառքի և հետզնման պայմանագրերի դիմաց գրավադրված		12,762,103	16,686,309
Բանկերին տրված վարկեր և փոխառություններ	14	76,253,286	89,965,598
Հակադարձ հետզնման պայմանագրերի գծով դերիտորական պարտքեր	15	25,354,328	15,527,603
Հաճախորդներին տրված վարկեր և փոխառություններ	16	996,339,724	984,746,562
Հիմնական միջոցներ և ոչ նյութական ակտիվներ	17	16,280,433	15,506,305
Օգտագործման իրավունքի ձևով ակտիվ	18	11,286,741	11,580,789
Հետաձգված հարկային ակտիվ	11	-	2,028,346
Այլ ակտիվներ	19	14,369,657	18,638,873
Ընդամենը ակտիվներ		1,456,541,244	1,409,581,217
Պարտավորություններ			
Աճանցյալ ֆինանսական պարտավորություններ	13	-	57,674
Բանկերի ավանդներ և մնացորդներ	20	50,385,987	54,602,822
Հետզնման պայմանագրերի գծով կրեդիտորական պարտքեր	25	13,764,815	17,170,201
Հաճախորդների ընթացիկ հաշիվներ և ավանդներ	21	954,117,195	907,749,557
Թողարկված պարտքային արժեթղթեր	22	129,724,599	118,069,175
Այլ փոխառություններ	23	32,075,158	34,473,780
Ստորադաս փոխառություններ	23	28,311,575	29,732,721
Ընթացիկ հարկային պարտավորություն	11	6,616,080	7,543,362
Հետաձգված հարկային պարտավորություն	11	590,148	-
Փոխառվության հանձնառությունների գծով պահուստ		584,759	663,272
Վարձակալության գծով պարտավորություն	18	12,897,279	13,158,183
Այլ պարտավորություններ	24	18,734,038	30,573,135
Ընդամենը պարտավորություններ		1,247,801,633	1,213,793,882
Կապիտալ			
Բաժնետիրական կապիտալ	26	54,466,380	54,466,380
Էմիսիոն եկամուտ		274,861	274,861
Ներդրումային արժեթղթերի վերագնահատման պահուստ		(663,316)	(911,573)
Չբաշխված շահույթ		154,661,686	141,957,667
Ընդամենը կապիտալ		208,739,611	195,787,335
Ընդամենը պարտավորություններ և կապիտալ		1,456,541,244	1,409,581,217

Համախմբված հաշվետվության վավերացման ամսաթիվը՝ 12.04.24թ.

ՏՆՕՐԻՆՈՒԹՅԱՆ ՆԱԽԱԳԱՀ-ԳԼԽԱՎՈՐ ՏՆՕՐԵՆ՝

ԳԼԽԱՎՈՐ ՀԱԾՎԱԳՎՅՈՒՄՆԵՐ ՏՆՂԱԿԱԼ՝

ԱՄԵՐԻԿԱԲԱՆԿ ՀԱՆՆԱՅԱԿ

ՄԱՆԵՐԱԿԱՆ ԳԱԼՅԱՆ

ՄԻԶԱՆԿՅԱԼ ՀԱՄԱԽՄԲՎԱԾ ՀԱՇՎԵՏՎՈՒԹՅՈՒՆ
ՍԵՓԱԿԱՆ ԿԱՊԻՏԱԼՈՒՄ ՓՈՓՈԽՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԻ ՄԱՍԻՆ
31 Մարտ 2024թ.

Բանկի անվանումը՝ **ԱՄԵՐԻԱԲԱՆԿ ՓԲԸ**

Գտնվելու վայրը՝ ՀՀ, ք.Երևան, 0010, Վ. Սարգսյան 2, հեռ՝ 56 11 11

(հազար դրամ)

Սեփական կապիտալի տարրերի անվանումը	Բաժնետիրական կապիտալ	Էմիսիոն եկամուտ	Ներդրումային արժեզրթերի վերագնահատման պահուստ	Զբաղյալ շահույթ	Ընդամենը սեփական կապիտալ
Նախորդ ֆինանսական տարվա համադրելի միջանկյալ ժամանակաշրջան (տարվա սկզբից աճողական)					
Մնացորդը առ 01 հունվարի 2023թ.	54,414,765	204,113	(1,473,167)	118,905,834	172,051,545
Շահույթ ժամանակահատվածի համար	-	-	-	11,316,721	11,316,721
Ֆինանսական ակտիվների իրական արժեքի գուտ փոփոխություն՝ հետաձգված հարկից գուտ	-	-	(14,352)	-	(14,352)
Ընդամենը հաշվետու տարվա համապարփակ եկամուտ	-	-	(14,352)	11,316,721	11,302,369
Բաժնետիրական կապիտալի թողարկում	-	-	-	-	-
Հայտարարված շահարժիններ	-	-	-	(17,700,000)	(17,700,000)
Մնացորդը առ 31 մարտ 2023թ.	54,414,765	204,113	(1,487,519)	112,522,555	165,653,914
Ընթացիկ ֆինանսական տարվա համադրելի միջանկյալ ժամանակաշրջան (տարվա սկզբից աճողական)					
Մնացորդը առ 01 հունվարի 2024թ.	54,466,380	274,861	(911,573)	141,957,667	195,787,335
Շահույթ ժամանակահատվածի համար	-	-	-	12,704,019	12,704,019
Ֆինանսական ակտիվների իրական արժեքի գուտ փոփոխություն՝ հետաձգված հարկից գուտ	-	-	248,257	-	248,257
Ընդամենը հաշվետու տարվա համապարփակ եկամուտ	-	-	248,257	12,704,019	12,952,276
Բաժնետիրական կապիտալի թողարկում	-	-	-	-	-
Հայտարարված շահարժիններ	-	-	-	-	-
Ընդամենը գործարքներ սեփականատերերի հետ	-	-	-	-	-
Մնացորդը առ 31 մարտ 2024թ.	54,466,380	274,861	(663,316)	154,661,686	208,739,611

Համախմբված հաշվետվության վավերացման ամսաթիվը՝ 12.04.24թ.

ՏՆՕՐԻՆՈՒԹՅԱՆ ՆԱԽԱԳԱՀ-ԳԼԽԱՎՈՐ ՏՆՕՐԵՆ՝

ԱՐՏԱԿ ՀԱՆԵՍՅԱՆ

ԳԼԽԱՎՈՐ ՀԱՇՎԱԳՎՈՐՆԵՐ ՏԵՂԱԿԱ

ՄՀԵՐԵԱՆԴԱԼՅԱՆ

**ՄԻՋԱՆԿՅԱԼ ՀԱՄԱԽՄԱՐՎԱԾ ՀԱՇՎԵՏՎՈՒԹՅՈՒՆ
ԳՐԱՄԱԿԱՆ ՄԻՋՈՑՆԵՐԻ ՀՈՍՔԵՐԻ ՄԱՍԻՆ
31 Մարտ 2024թ.**

Բանկի անվանումը՝ **ԱՄԵՐԻՍԲԱՆԿ ՓԲԸ**
Գտնվելու վայրը՝ ՀՀ, ք.Երևան, 0010, Վ. Սարգսյան 2, հեռ՝ 56 11 11

(հազար դրամ)

ԱՆՎԱՆՈՒՄԸ	01/01/2024- 31/03/2024	01/01/2023- 31/03/2023
Դրամական հոսքեր գործառնական գործունեությունից	x	x
Ստացված տոկոսներ	31,569,931	25,197,479
Վճարված տոկոսներ	(10,102,593)	(8,557,124)
Ստացված միջնորդավճարներ և այլ վճարներ	4,567,279	3,777,759
Վճարված միջնորդավճարներ և այլ վճարներ	(720,281)	(617,605)
Չուտ մուտքեր շահույթի կամ վնասի միջոցով իրական արժեքով չափվող ֆինանսական ակտիվներից	311,676	299,529
Չուտ մուտքեր արտարժույթով գործառնություններից	4,819,705	5,506,807
Այլ գործառնական վճարումներ	(1,998,554)	(1,370,604)
Աշխատավարձ և այլ վճարումներ աշխատակիցներին	(23,147,208)	(15,706,661)
Այլ ընդհանուր վարչական ծախսերի գծով վճարումներ	(1,546,751)	(1,340,894)
Գործառնական ակտիվների (ավելացում)/նվազում		
Իրական արժեքով՝ շահույթի կամ վնասի միջոցով չափվող ֆինանսական ակտիվներ	1,808,274	(3,466,351)
Բանկերին տրված վարկեր և փոխատվություններ	12,923,991	17,751,374
Հակադարձ հետգնման պայմանագրերի գծով դերիտորական պարտքեր	(9,943,517)	36,435,569
Հաճախորդներին տրված վարկեր և փոխատվություններ	(27,141,455)	(53,501,344)
Այլ ակտիվներ	4,036,853	(2,674,936)
Գործառնական պարտավորությունների ավելացում/(նվազում)		
Իրական արժեքով՝ շահույթի կամ վնասի միջոցով չափվող ֆինանսական ակտիվներ	86,884	184,504
Բանկերի ավանդներ և մնացորդներ	(2,919,781)	(10,899,689)
Հետգնման պայմանագրերի գծով կրեդիտորական պարտքեր	(3,315,353)	9,209,512
Հաճախորդների ընթացիկ հաշիվներ և ավանդներ	62,321,494	74,294,787
Այլ պարտավորություններ	1,588,592	2,842,917
Գործառնական գործունեությունից ստացված զուտ դրամական միջոցներ՝ մինչև շահույթահարկի վճարումը	43,199,186	77,365,030
Վճարված շահույթահարկ	(1,201,612)	(523,809)
Գործառնական գործունեությունից ստացված դրամական հոսքեր	41,997,574	76,841,222
Դրամական հոսքեր ներդրումային գործունեությունից	x	x
Հիմնական միջոցների ձեռքբերում	(1,633,986)	(1,408,099)
Իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող ֆինանսական ակտիվներ	(1,621,368)	14,893,008
Անորոշված արժեքով հաշվառվող ֆինանսական ակտիվներ	(34,561,204)	(54,179,028)
Ներդրումային գործունեության համար օգտագործված դրամական հոսքեր	(37,816,558)	(40,694,119)
Դրամական հոսքեր ֆինանսական գործունեությունի	x	x
Վարձակալություն գծով պարտավորությունների մարում	(660,988)	(533,827)
Վճարված շահաբաժիններ	-	(17,700,000)
Չուտ մուտքեր այլ փոխառություններից	(1,108,854)	(5,645,650)
Բանկի կողմից թողարկված արժեթղթեր	14,543,143	2,792,834
Ֆինանսական գործունեությունից ստացված / ֆինանսական գործունեության համար (օգտագործված) դրամական հոսքեր	12,773,301	(21,086,643)
Արտարժույթի փոխարժեքի փոփոխության ազդեցությունը դրամական միջոցների և դրանց համարժեքների վրա	(5,403,584)	(1,912,101)
Արժեքկման պահուստում փոփոխությունների ազդեցությունը դրամական միջոցների և դրանց համարժեքների վրա	(402)	(1,941)
Դրամական միջոցների և դրանց համարժեքների զուտ ավելացում	11,550,332	13,146,418
Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ ժամանակաշրջանի սկզբում (Ծանոթագրություն 12)	133,374,395	113,641,023
Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ ժամանակաշրջանի վերջում (Ծանոթագրություն 12)	144,924,727	126,787,441

Համախմբված հաշվետվության վավերացման ամսաթիվը՝ 12.04.24թ.

ՏՆՕՐԻՆՈՒԹՅԱՆ ՆԱԽԱԳԱՀ-ԳԼԽԱՎՈՐ ՏՆՕՐԵՆ՝ ԱՐՏԱԿ ՀԱՆԵՍՅԱՆ

ԳԼԽԱՎՈՐ ՀԱՇՎԱԳԱՀԻ ՏԵՂԱԿԱԼ՝ ՍՆՏՐՊԱՆ ԳԱԼՅԱՆ

1 Ներածություն

(ա) Կազմակերպչական կառուցվածքը և հիմնական գործունեությունը

«Ամերիաբանկ» ՓԲԸ-ն (նախկին «Հայնեոարտբանկ» ՓԲԸ) (Բանկ) հիմնադրվել է 1992թ. դեկտեմբերի 8-ին՝ Հայաստանի Հանրապետության օրենսդրության համաձայն: 2007թ-ին Բանկը ձեռք բերեց «Թի-Դի-Էյ Հոլդինգս Լիմիթիդ» ընկերությունը՝ գնելով Բանկի բաժնետիրական կապիտալի 96.15%-ը: 2011թ. ընթացքում «Թի-Դի-Էյ Հոլդինգս Լիմիթիդ» ընկերությունը վերանվանվեց «Ամերիա Գրուպ» (Մի-Ուայ): 2013թ-ին «Ամերիա Գրուպ» (Մի-Ուայ) Լիմիթիդ ձեռք բերեց Բանկի բաժնետիրական կապիտալի 100%-ը:

2015-2020թթ. «Ամերիա Գրուպ» (Մի-Ուայ) վաճառեց իր բաժնետոմսերի մի մասը Վերակառուցման և զարգացման եվրոպական բանկին (ՎՉԵԲ), Ասիական զարգացման բանկին (ԱՉԲ), «Ի-Էս-Փի-Էս Հոլդինգ Լիմիթիդ» ընկերությանը և «Աֆեյան հիմնադրամ Հայաստանի համար» Ինկ.: 2020թ. հուլիսի 14-ին «Ամերիա Գրուպ» (Մի-Ուայ) վերանվանվեց «Իմաստ Գրուպ» (Մի-Ուայ):

2021թ. մարտի 9-ին «Ի-Էս-Փի-Էս Հոլդինգ Լիմիթիդ» ընկերությունն ամբողջությամբ ձեռք բերեց Բանկի կողմից լրացուցիչ թողարկված 125 բաժնետոմսերը 320,000 դրամ անվանական արժեքով՝ 867,339 դրամով մեկ բաժնետոմսի համար:

2021թ. ապրիլի 29-ին Բանկի Բաժնետերերի ընդհանուր ժողովը հաստատեց բաժնետիրական կապիտալի համալրումը՝ բաժնետիրական կապիտալ փոխանցելով 16,891 միլիոն դրամի չափով Էմիսիոն եկամուտ: Այս գործարքից հետո 1 բաժնետոմսի անվանական արժեքը 320,000 դրամից ավելացավ 465,000 դրամի:

2022թ. ապրիլի 25-ին և 2023թ. հունիսի 19-ին «Ի-Էս-Փի-Էս Հոլդինգ Լիմիթիդ» ընկերությունն ամբողջությամբ ձեռք բերեց Բանկի լրացուցիչ թողարկված 62 բաժնետոմսերը 465,000 դրամ անվանական արժեքով՝ համապատասխանաբար 938,987 դրամով և 1,102,363 դրամով մեկ բաժնետոմսի համար:

Ստորև ներկայացված է Բանկի բաժնետերերի կազմը 2024թ մարտի 31-ի և 2023թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ:

	31/03/2024	31/12/2023
«Իմաստ Գրուպ» (Մի-Ուայ)	48.82%	48.82%
Վերակառուցման և զարգացման եվրոպական բանկ (ՎՉԵԲ)	17.72%	17.72%
Ասիական զարգացման բանկ (ԱՉԲ)	13.91%	13.91%
«Ի-Էս-Փի-Էս Հոլդինգ Լիմիթիդ»	12.05%	12.05%
«Աֆեյան հիմնադրամ Հայաստանի համար» Ինկ.	7.5%	7.5%
	100.00%	100.00%

2024թ մարտի 31-ի և 2023թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ Բանկը չունեւ վերջնական հսկող կողմ:

Բանկի հիմնական գործունեությունն է ավանդների ներգրավումը, հաճախորդների հաշիվների սպասարկումը, վարկերի և երաշխավորությունների տրամադրումը, վճարահաշվարկային գործառնությունների, ինչպես նաև արժեթղթերով և արտարժույթով գործարքների իրականացումը: Բանկի գործունեությունը կարգավորվում է ՀՀ կենտրոնական բանկի (ՀՀ ԿԲ) կողմից: Բանկն ունի բանկային գործունեություն իրականացնելու լիցենզիա և Հայաստանի Հանրապետության ավանդների հատուցումը երաշխավորող պետական համակարգի անդամ է: Բանկի ակտիվների և պարտավորությունների մեծամասնությունը գտնվում է Հայաստանում:

Բանկն ունի 26 մասնաճյուղ (2023թ-ին՝ 26 մասնաճյուղ), որոնց միջոցով իրականացնում է իր գործունեությունը Հայաստանի Հանրապետությունում: Բանկի գլխամասային գրասենյակի իրավաբանական հասցեն է՝ Հայաստանի Հանրապետություն, Երևան 0010, Վազգեն Սարգսյան փ. 2:

2024թ մարտի 31-ի դրությամբ Բանկի աշխատակիցների թիվը կազմում էր 1,835 (2023թ-ին՝ 1,812):

2023 թվականի ապրիլի 21-ի և 2023 թվականի ապրիլի 28-ին համապատասխանաբար Բանկի կողմից

հիմնադրվեցին «Ինվիա» ՓԲԸ-ն և «Դինոն» ՓԲԸ-ն ՀՀ օրենսդրության համապատասխան: Ընկերությունների միակ սեփականատերը հանդիսանում է Բանկը: Ընկերությունների հիմնական գործունեություն են համարվում իրավախորհրդատվական և տեղեկատվական տեխնոլոգիաների ծառայությունների մատուցումը: Ընկերությունները հանդիսանում են Բանկի դուստր Ընկերություններ (միասին՝ «Ժումբ») և նրանց ֆինանսական տվյալները ներառվել են այս համախմբված ֆինանսական հաշվետվություններում:

Կապակցված կողմերի հետ գործարքների մանրամասները ներկայացված են Ծանոթագրություն 31-ում:

(բ) Հայաստանի գործարար միջավայրը

Խումբն իր գործունեությունն իրականացնում է Հայաստանում: Հետևաբար, Խմբի գործունեության վրա ազդեցություն են ունենում Հայաստանի տնտեսությունը և ֆինանսական շուկան, որին բնորոշ է զարգացող շուկայի հատկանիշներ: Իրավական, հարկային և օրենսդրական համակարգերը շարունակում են զարգանալ և միտված են բարելավման վերջին տարիների ընթացքում:

Հայաստանի տնտեսությունը հաջողությամբ դիմակայել է համաշխարհային տնտեսական ցնցումներին և կարողացել է գրանցել տպավորիչ մակրոտնտեսական ցուցանիշներ՝ հիմնականում զբոսաշրջության, մի շարք ընկերությունների Հայաստան տեղափոխվելու և դրամական փոխանցումների նշանակալի աճի շնորհիվ: Նշված բոլոր գործոնները հանգեցրել են ՀՆԱ-ի 8.7% աճի 2023թ-ին, ինչը զգալիորեն ավելի բարձր է, քան ակնկալվում էր տարեսկզբին: Արժույթի միջազգային հիմնադրամի (ԱՄՀ) ուսումնասիրության համաձայն՝ տնտեսության վերականգնումը կշարունակվի: Կառավարության 2021-2026թթ. տնտեսական ծրագիրը նպատակ ունի խթանել արտահանմանը միտված և ներդրումների վրա հիմնված աճի մոդելը լայնածավալ բարեփոխումների միջոցով:

«Standard & Poor's» վարկանիշային գործակալությունը 2023թ. օգոստոսի 25-ին Հայաստանին շնորհել է BB- վարկանիշ՝ կայուն հեռանկարով: «Fitch» վարկանիշային գործակալությունը Հայաստանին շնորհել է BB- վարկանիշ՝ կայուն հեռանկարով, որը թարմացվել է 2024թ. փետրվարի 26-ին:

Համախմբված ֆինանսական հաշվետվություններն արտացոլում են Խմբի գործունեության և ֆինանսական վիճակի վրա Հայաստանի գործարար միջավայրի ազդեցության ղեկավարության գնահատականը: Ապագա գործարար միջավայրը կարող է տարբերվել ղեկավարության գնահատականից:

2 Պատրաստման հիմունքներ

(ա) Համապատասխանության հավաստում

Ներկայացված համախմբված ֆինանսական հաշվետվությունները պատրաստվել են Հաշվապահական հաշվառման միջազգային ստանդարտների խորհրդի կողմից հրապարակված ՖՀՄՍ ֆինանսական հաշվետվությունների ստանդարտների (ՖՀՄՍ ֆինանսական հաշվետվությունների ստանդարտներ) համաձայն:

(բ) Չափման հիմունքներ

Համախմբված ֆինանսական հաշվետվությունները պատրաստվել են սկզբնական արժեքի հիմունքով, բացառությամբ իրական արժեքով՝ շահույթի կամ վնասի միջոցով չափվող ֆինանսական գործիքների և իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող ներդրումային արժեթղթերի, որոնք ներկայացված են իրական արժեքով:

(զ) Ֆունկցիոնալ և ներկայացման արժույթ

Խմբի ֆունկցիոնալ արժույթը ՀՀ դրամն է (դրամ), որը, լինելով Հայաստանի Հանրապետության ազգային արժույթը, արտացոլում է Խմբի գործունեության հիմքում ընկած իրադարձությունների և հանգամանքների տնտեսական էությունը:

Դրամը նաև այս համախմբված ֆինանսական հաշվետվությունների ներկայացման արժույթն է: 2024թ. մարտի 31-ի և 2023թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ ՀՀ ԿԲ-ի պաշտոնական փոխարժեքներն էին համապատասխանաբար 393.28 դրամ և 404.79 դրամ 1 ԱՄՆ դոլարի համար և 424.11 դրամ և 447.9 դրամ 1 եվրոյի համար:

(դ) Գնահատումների և դատողությունների օգտագործում

Համախմբված ֆինանսական հաշվետվությունները ՖՀՄՍ պահանջներին համապատասխան պատրաստելու համար ղեկավարությունից պահանջվում է կատարել մի շարք դատողություններ, գնահատումներ և ենթադրություններ, որոնք ազդեցություն ունեն հաշվապահական հաշվառման քաղաքականության կիրառման, ինչպես նաև ակտիվների, պարտավորությունների, եկամտի և ծախսերի ներկայացված գումարների վրա: Փաստացի արդյունքները կարող են տարբերվել այդ գնահատումներից:

Գնահատումները և հիմքում ընկած ենթադրությունները շարունակաբար վերանայվում են: Հաշվապահական հաշվառման գնահատումների վերանայումները ճանաչվում են այն ժամանակաշրջանում, որում վերանայվել են, և այն սպազա ժամանակաշրջաններում, որոնց վրա կարող են ազդեցություն ունենալ:

Դատողություններ

Հաշվապահական հաշվառման քաղաքականության կիրառման ընթացքում կատարված այն կարևոր դատողությունների վերաբերյալ տեղեկատվությունը, որոնք նշանակալի ազդեցություն են ունեցել համախմբված ֆինանսական հաշվետվություններում ճանաչված գումարների վրա, ներկայացված է հետևյալ ծանոթագրություններում.

- ֆինանսական ակտիվների դասակարգում. այն բիզնես մոդելի գնահատում, որի շրջանակում պահվում են ակտիվները, և գնահատում, արդյոք ֆինանսական ակտիվի պայմանագրային պայմանները հանդիսանում են միայն մայր գումարի և չմարված մայր գումարի գծով հաշվարկված տոկոսների վճարումներ – Ծանոթագրություն 3(ե)(i),
- չափանիշների սահմանում որոշելու համար, արդյոք տեղի է ունեցել ֆինանսական ակտիվի պարտքային ռիսկի նշանակալի աճ սկզբնական ճանաչումից ի վեր:

Ենթադրություններ և գնահատման անորոշություն

Այն ենթադրությունների և գնահատման անորոշության վերաբերյալ տեղեկատվությունը, որոնց դեպքում առկա է նշանակալի ռիսկ, որ դրանք հաջորդ ֆինանսական տարվա ընթացքում կարող են հանգեցնել էական ճշգրտումների, ներկայացված է հետևյալ ծանոթագրություններում.

- ֆինանսական գործիքների արժեզրկում. ընտրել մոդել ակնկալվող պարտքային կորուստները չափելու համար, որոշել ելակետային տվյալներն ակնկալվող պարտքային կորուստների գնահատման մոդելի համար, այդ թվում՝ ապագայամետ տեղեկատվության ներառումը – Ծանոթագրություն 27(զ),
- ֆինանսական ակտիվների և ֆինանսական պարտավորությունների իրական արժեքի գնահատում – Ծանոթագրություն 32:

3 Հաշվապահական հաշվառման քաղաքականության էական մասերի փոփոխություններ

Խումբը վաղաժամ չի կիրառել հրապարակված, սակայն դեռևս ուժի մեջ չմտած որևէ նոր ստանդարտ, մեկնաբանություն կամ փոփոխություն այս համախմբված ֆինանսական հաշվետվությունները պատրաստելիս:

Որոշ փոփոխություններ և մեկնաբանություններ առաջին անգամ կիրառվում են 2023թ-ին, սակայն նշանակալի ազդեցություն չունեն Խմբի համախմբված ֆինանսական հաշվետվությունների և հաշվապահական հաշվառման քաղաքականության վրա:

Տեղեկատվություն հաշվապահական հաշվառման քաղաքականության Էական մասերի վերաբերյալ

Խումբը կիրառում է «Հաշվապահական հաշվառման քաղաքականության բացահայտումը» (ՀՀՄՍ 1-ի և ՖՀՄՍ վերաբերյալ գործնական առաջարկներ 2-ի փոփոխություններ) 2023թ. հունվարի 1-ից: Թեև փոփոխությունները չեն հանգեցրել որևէ փոփոխության հաշվապահական հաշվառման քաղաքականությունում, դրանք ազդեցություն են ունեցել համախմբված ֆինանսական հաշվետվություններում բացահայտված հաշվապահական հաշվառման քաղաքականության վերաբերյալ տեղեկատվության վրա:

Փոփոխությունները պահանջում են բացահայտել հաշվապահական հաշվառման «Էական», այլ ոչ «նյութական» մասերը: Փոփոխությունները ներառում են նաև ուղեցույց հաշվապահական հաշվառման քաղաքականության բացահայտման հետ կապված էականության հասկացության կիրառման վերաբերյալ՝ օգնելով կազմակերպություններին տրամադրել կազմակերպությանը հատուկ հաշվապահական հաշվառման քաղաքականության վերաբերյալ օգտակար տեղեկատվություն, որն անհրաժեշտ է օգտագործողներին ֆինանսական հաշվետվություններում ներառված այլ տեղեկատվությունը հասկանալու համար:

Դեկլարությունը վերանայել է հաշվապահական հաշվառման քաղաքականությունը և թարմացրել է Ծանոթագրություն 3-ում՝ «Հաշվապահական հաշվառման քաղաքականության էական մասեր» (2022թ-ին՝ «Հաշվապահական հաշվառման քաղաքականության նշանակալի մասեր») բացահայտված որոշակի տեղեկատվությունը՝ փոփոխություններին համապատասխան:

Հաշվապահական հաշվառման քաղաքականության էական մասեր

Ստորև ներկայացված հաշվապահական հաշվառման քաղաքականությունը հետևողականորեն կիրառվել է այս համախմբված ֆինանսական հաշվետվություններում ներկայացված բոլոր ժամանակաշրջանների համար և Խմբի անդամ ընկերությունների կողմից:

(ա) Արտարժույթով գործառնություններ

Արտարժույթով գործառնությունները վերահաշվարկվում են Խմբի ֆունկցիոնալ արժույթի գործառնության ամսաթվի փոխարժեքով:

Հաշվետու ամսաթվի դրությամբ արտարժույթով դրամային ակտիվները և պարտավորությունները վերահաշվարկվում են ֆունկցիոնալ արժույթի այդ օրվա փոխարժեքով: Դրամային հոդվածների հետ կապված արտարժույթով գործառնությունների գծով օգուտը կամ կորուստն իրենից ներկայացնում է տարբերությունը ժամանակաշրջանի սկզբի դրությամբ ֆունկցիոնալ արժույթով արտահայտված, ժամանակաշրջանի համար արդյունավետ տոկոսադրույքով հաշվարկված տոկոսների և վճարումների մասով ճշգրտված ամորտիզացված արժեքի և հաշվետու ժամանակաշրջանի վերջի դրությամբ գործող փոխարժեքով վերահաշվարկված արտարժույթով արտահայտված ամորտիզացված արժեքի միջև:

Իրական արժեքով չափվող արտարժույթով ոչ դրամային ակտիվները և պարտավորությունները վերահաշվարկվում են ֆունկցիոնալ արժույթի իրական արժեքի որոշման ամսաթվի փոխարժեքով: Սկզբնական արժեքով չափվող արտարժույթով ոչ դրամային հոդվածները վերահաշվարկվում են գործառնության ամսաթվի փոխարժեքով:

Վերահաշվարկից առաջացող փոխարժեքային տարբերությունները ճանաչվում են շահույթում կամ վնասում, բացառությամբ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով իրական արժեքով չափվող բաժնային գործիքների վերահաշվարկից առաջացող տարբերությունների, բացի այն դեպքերից, երբ տարբերությունն առաջանում է արժեզրկման պատճառով, որի դեպքում այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքում ճանաչված փոխարժեքային տարբերությունները վերադասակարգվում են որպես շահույթ կամ վնաս:

(բ) Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ

Դրամական միջոցները և դրանց համարժեքներ են կանխիկ թղթադրամները և մետաղադրամները, ՀՀ ԿԸ-ում պահվող մնացորդներն, այդ թվում՝ ՀՀ դրամով արտահայտված պարտադիր պահուստը և այլ բանկերում պահվող սահմանափակումներ չունեցող մնացորդները (նոստրո հաշիվներ): Դրամական միջոցները և դրանց համարժեքները հաշվառվում են ամորտիզացված արժեքով՝ ֆինանսական վիճակի մասին համախմբված հաշվետվությունում:

(գ) Տոկոսներ

Արդյունավետ տոկոսադրույք

Տոկոսային եկամուտը և ծախսը ճանաչվում են շահույթում կամ վնասում՝ կիրառելով արդյունավետ տոկոսադրույքի մեթոդը: Արդյունավետ տոկոսադրույքն այն դրույքն է, որը ֆինանսական գործիքի ակնկալվող ժամկետի համար գնահատված ապագա դրամական վճարումները կամ մուտքերը զեղչում է ճիշտ մինչև՝

- ֆինանսական ակտիվի համախառն հաշվեկշռային արժեք կամ
- ֆինանսական պարտավորության ամորտիզացված արժեք:

Ֆինանսական գործիքների, բացառությամբ ձեռք բերված կամ սկզբնավորված պարտքային առումով արժեզրկված ակտիվների, արդյունավետ տոկոսադրույքը հաշվարկելիս Խումբը գնահատում է ապագա դրամական հոսքերը՝ դիտարկելով ֆինանսական գործիքի բոլոր պայմանագրային պայմանները, սակայն առանց հաշվի առնելու ակնկալվող պարտքային կորուստները: Ձեռք բերված կամ սկզբնավորված պարտքային առումով արժեզրկված ֆինանսական ակտիվների համար հաշվարկվում է պարտքային ռիսկով ճշգրտված արդյունավետ տոկոսադրույք՝ կիրառելով գնահատված ապագա դրամական հոսքերը՝ ներառյալ ակնկալվող պարտքային կորուստները:

Արդյունավետ տոկոսադրույքի հաշվարկը ներառում է գործարքի գծով ծախսումները և վճարված կամ ստացված բոլոր միջնորդավճարները և գումարները, որոնք կազմում են արդյունավետ տոկոսադրույքի անբաժանելի մասը: Գործարքի գծով ծախսումները ներառում են այն լրացուցիչ ծախսումները, որոնք ուղղակիորեն վերագրելի են ֆինանսական ակտիվի կամ ֆինանսական պարտավորության ձեռքբերմանը կամ թողարկմանը:

Ամորտիզացված արժեք և համախառն հաշվեկշռային արժեք

Ֆինանսական ակտիվի կամ ֆինանսական պարտավորության ամորտիզացված արժեքն այն գումարն է, որով ֆինանսական ակտիվը կամ ֆինանսական պարտավորությունը չափվում է սկզբնական ճանաչման պահին՝ հանած մայր գումարի վճարումները, գումարած կամ հանած արդյունավետ տոկոսադրույքի մեթոդով հաշվարկված սկզբնական և մարման ենթակա գումարների միջև տարբերության կուտակային ամորտիզացիան և, ֆինանսական ակտիվների համար՝ ճշգրտված ակնկալվող պարտքային կորուստների գծով պահուստով:

Ամորտիզացված արժեքով չափվող ֆինանսական ակտիվի համախառն հաշվեկշռային արժեքը ֆինանսական ակտիվի ամորտիզացված արժեքն է նախքան ակնկալվող պարտքային կորուստների պահուստի գծով ճշգրտումը:

Տոկոսային եկամտի և ծախսի հաշվարկ

Ֆինանսական ակտիվի կամ ֆինանսական պարտավորության արդյունավետ տոկոսադրույքը հաշվարկվում է ֆինանսական ակտիվի կամ ֆինանսական պարտավորության սկզբնական ճանաչման պահին: Տոկոսային եկամուտը և ծախսը հաշվարկելիս արդյունավետ տոկոսադրույքը կիրառվում է ակտիվի համախառն հաշվեկշռային արժեքի նկատմամբ (եթե ակտիվը պարտքային առումով արժեզրկված չէ) կամ պարտավորության ամորտիզացված արժեքի նկատմամբ: Արդյունավետ տոկոսադրույքը վերանայվում է լողացող դրույքով գործիքների դրամական հոսքերի պարբերական վերագնահատման արդյունքում՝ շուկայական դրույքների փոփոխություններն արտացոլելու համար: Արդյունավետ տոկոսադրույքը վերանայվում է նաև իրական արժեքի հեջի ճշգրտումներն արտացոլելու համար այն ամսաթվի դրությամբ, երբ սկսվում է համապատասխան ճշգրտման ամորտիզացիայի հաշվարկը:

Այնուամենայնիվ, սկզբնական ճանաչումից հետո պարտքային առումով արժեզրկված դարձած ֆինանսական ակտիվների համար տոկոսային եկամուտը հաշվարկվում է կիրառելով արդյունավետ տոկոսադրույքը ֆինանսական ակտիվի ամորտիզացված արժեքի նկատմամբ: Եթե ակտիվն այլևս չի համարվում պարտքային առումով արժեզրկված, տոկոսային եկամտի հաշվարկը կրկին իրականացվում է համախառն հաշվեկշռային արժեքի նկատմամբ:

Սկզբնական ճանաչման պահին պարտքային առումով արժեզրկված ֆինանսական ակտիվների համար տոկոսային եկամուտը հաշվարկվում է կիրառելով պարտքային ռիսկով ճշգրտված արդյունավետ տոկոսադրույքն ակտիվի ամորտիզացված արժեքի նկատմամբ: Տոկոսային եկամտի հաշվարկը չի իրականացվում համախառն հաշվեկշռային արժեքի նկատմամբ, նույնիսկ եթե ակտիվի պարտքային ռիսկը նվազում է:

Տեղեկատվությունն այն մասին, թե որ դեպքերում են ֆինանսական ակտիվները համարվում պարտքային առումով արժեզրկված, ներկայացված է Ծանոթագրություն 3 (ե) (iv) կետում:

Ներկայացում

Ծախսային կամ վնասի և այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի մասին համախմբված հաշվետվությունում ներկայացված արդյունավետ տոկոսադրույքի մեթոդով հաշվարկված տոկոսային եկամուտը ներառում է՝

- ամորտիզացված արժեքով չափվող ֆինանսական ակտիվների գծով տոկոսները,
- իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող պարտքային գործիքների գծով տոկոսները:

Ծախսային կամ վնասի և այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի մասին համախմբված հաշվետվությունում ներկայացված այլ տոկոսային եկամուտը ներառում է իրական արժեքով՝ շահույթի կամ վնասի միջոցով իրական արժեքով չափվող ոչ ածանցյալ պարտքային ֆինանսական գործիքների և ֆինանսական վարձակալություններում գուտ ներդրումների գծով տոկոսային եկամուտը:

Ծահույթի կամ վնասի և այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի մասին համախմբված հաշվետվությունում ներկայացված տոկոսային ծախսը ներառում է ամորտիզացված արժեքով չափվող ֆինանսական պարտավորությունների գծով տոկոսային ծախսը:

(դ) Վճարներ և միջնորդավճարներ

Վճարների և միջնորդավճարների տեսքով եկամուտը և ծախսերը, որոնք կազմում են ֆինանսական ակտիվի կամ ֆինանսական պարտավորության արդյունավետ տոկոսադրույքի անբաժանելի մասը, ներառվում են արդյունավետ տոկոսադրույքի հաշվարկում (տես Ծանոթագրություն 3 (գ)):

Վճարների և միջնորդավճարների տեսքով այլ եկամուտը, ներառյալ հաշիվների սպասարկման վճարները, ներդրումների կառավարման վճարները, վաճառքների գծով միջնորդավճարները, տեղաբաշխման գծով միջնորդավճարները և վարկի սինդիկացման միջնորդավճարները, ճանաչվում են համապատասխան ծառայությունը մատուցելիս: Եթե չի ակնկալվում, որ փոխատվության հանձնառությունը կհանգեցնի վարկի տրամադրմանը, համապատասխան փոխատվության հանձնառության գծով վճարը ճանաչվում է գծային մեթոդով՝ հանձնառության ժամկետի ընթացքում:

Հաճախորդի հետ պայմանագիրը, որի արդյունքում Խմբի համախմբված ֆինանսական հաշվետվություններում ճանաչվում է ֆինանսական գործիք, կարող է մասնակիորեն գտնվել ՖՀՄՍ 9-ի և մասնակիորեն՝ ՖՀՄՍ 15-ի գործողության ոլորտում: Նման դեպքերում Խումբը նախ կիրառում է ՖՀՄՍ 9-ը՝ առանձնացնելու և չափելու համար պայմանագրի այն մասը, որը գտնվում է ՖՀՄՍ 9-ի գործողության ոլորտում, այնուհետև կիրառում է ՖՀՄՍ 15-ը՝ պայմանագրի մնացած մասի համար:

Վճարների և միջնորդավճարների տեսքով այլ ծախսերը հիմնականում վերաբերում են գործարքների գծով վճարներին և սպասարկման վճարներին, որոնք առաջանում են հաճախորդների հետ իրականացված փաստացի գործարքներից: Ծախսերը, որոնք ուղղակիորեն վերագրելի են եկամտի առաջացմանը և չեն բխում հաճախորդների հետ իրականացված փաստացի գործարքներից, Խումբը դասակարգում է որպես այլ գործառնական ծախսեր: Մնացած բոլոր ծախսերը դասակարգվում են որպես ընդհանուր վարչական ծախսեր:

(ե) Ֆինանսական ակտիվներ և ֆինանսական պարտավորություններ

i. Դասակարգում

Ֆինանսական ակտիվներ

Սկզբնական ճանաչման պահին ֆինանսական ակտիվը դասակարգում է որպես ամորտիզացված արժեքով չափվող, իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող կամ իրական արժեքով՝ շահույթի կամ վնասի միջոցով չափվող:

Ֆինանսական ակտիվը չափվում է ամորտիզացված արժեքով, եթե այն բավարարում է ստորև ներկայացված երկու պայմանները և նախորոշված չէ որպես իրական արժեքով՝ շահույթի կամ վնասի միջոցով չափվող.

- ակտիվը պահվում է այնպիսի բիզնես մոդելի շրջանակում, որի նպատակն է պահել ակտիվը պայմանագրային դրամական հոսքեր հավաքելու համար և
- ֆինանսական ակտիվի պայմանագրային պայմանները որոշակի ամսաթվերին առաջացնում են դրամական հոսքեր, որոնք միայն մայր գումարի և չմարված մայր գումարի գծով հաշվարկված տոկոսների վճարումներ են:

Պարտքային գործիքը չափվում է իրական արժեքով այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով, եթե այն բավարարում է ստորև ներկայացված երկու պայմանները և նախորոշված չէ որպես իրական արժեքով՝ շահույթի կամ վնասի միջոցով չափվող.

- ակտիվը պահվում է այնպիսի բիզնես մոդելի շրջանակում, որի նպատակն իրագործվում է թե՛ պայմանագրային դրամական հոսքերը հավաքելու և թե՛ ֆինանսական ակտիվները վաճառելու միջոցով և
- ֆինանսական ակտիվի պայմանագրային պայմանները որոշակի ամսաթվերին առաջացնում են դրամական հոսքեր, որոնք միայն մայր գումարի և չմարված մայր գումարի գծով հաշվարկված տոկոսների վճարումներ են:

Այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով իրական արժեքով չափվող պարտքային ֆինանսական ակտիվների գծով օգուտները և կորուստները ճանաչվում են այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքում, բացառությամբ ստորև ներկայացվածների, որոնք ճանաչվում են նույն կերպ ինչ որ և ամորտիզացված արժեքով չափվող ֆինանսական ակտիվների գծով օգուտը և կորուստները.

- արդյունավետ տոկոսադրույքի մեթոդով հաշվարկված տոկոսային եկամուտ,
- ակնկալվող պարտքային կորուստ և հակադարձումներ և
- արտարժույթի փոխարժեքային տարբերություններից օգուտներ և կորուստներ:

Երբ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով իրական արժեքով չափվող պարտքային ֆինանսական ակտիվն ապահանջվում է, այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքում նախկինում ճանաչված կուտակային օգուտը կամ կորուստը սեփական կապիտալից վերադասակարգվում է շահույթ կամ վնաս:

Առևտրական նպատակով չպահվող բաժնային գործիքում ներդրման սկզբնական ճանաչման ժամանակ Խումբը կարող է անշրջելի ընտրություն կատարել՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքում ներկայացնելու իրական արժեքի հետագա փոփոխությունները: Այս ընտրությունը կատարվում է առանձին՝ յուրաքանչյուր ներդրման համար:

Այս բաժնային գործիքների գծով օգուտները և կորուստները երբեք չեն վերադասակարգվում շահույթի կամ վնասի կազմ, և շահույթում կամ վնասում արժեզրկում չի ճանաչվում: Շահաբաժինները ճանաչվում են շահույթում կամ վնասում, բացառությամբ այն դեպքերի, երբ շահաբաժինն ակնհայտորեն ներկայացնում է ներդրման ինքնարժեքի մասի վերականգնումը, որի դեպքում ճանաչվում է այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի կազմում: Այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի կազմում ճանաչված կուտակային օգուտները և կորուստները փոխանցվում են չբաշխված շահույթ՝ ներդրման օտարման պահին:

Մյուս բոլոր ֆինանսական ակտիվները դասակարգվում են որպես իրական արժեքով՝ շահույթի կամ վնասի միջոցով չափվող:

Բացի այդ, սկզբնական ճանաչման պահին Խումբը կարող է անշրջելիորեն նախորոշել ֆինանսական ակտիվը, որն այլպես բավարարում է ամորտիզացված արժեքով կամ իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվելու պահանջները, որպես իրական արժեքով՝ շահույթի կամ վնասի միջոցով չափվող, եթե դա կվերացնի կամ էականորեն կնվազեցնի հաշվառման անհամապատասխանությունը, որը հակառակ դեպքում կառաջանար:

Բիզնես մոդելի գնահատում

Խումբը պորտֆելի մակարդակով գնահատում է այն բիզնես մոդելի նպատակը, որի շրջանակում պահվում է ակտիվը, քանի որ այս գնահատումը լավագույնս արտացոլում է գործունեությունը կառավարելու և ղեկավարությանը տեղեկատվություն տրամադրելու եղանակը: Այդ դեպքում դիտարկվում է հետևյալ տեղեկատվությունը.

- պորտֆելի համար սահմանված քաղաքականությունը և նպատակները և այդ քաղաքականության աշխատանքը գործնականում: Մասնավորապես, արդյոք ղեկավարության ռազմավարության նպատակն է ապահովել պայմանագրով նախատեսված տոկոսային եկամտի ստացումը, տոկոսային եկամտաբերության որոշակի մակարդակը, համապատասխանեցնել ֆինանսական ակտիվների ժամկետներն այն պարտավորությունների ժամկետներին, որոնք ֆինանսավորում են այդ ակտիվներով, կամ իրացնել դրամական հոսքերն ակտիվների վաճառքի միջոցով:
- ինչպես է գնահատվում պորտֆելի կատարողականը և ինչպես է այդ տեղեկատվությունը հաղորդվում Խմբի ղեկավարությանը:
- բիզնես մոդելի (և այդ բիզնես մոդելում պահվող ֆինանսական ակտիվների) վրա ազդող ռիսկերը և այդ ռիսկերի կառավարման եղանակը:
- ինչպես են վարձատրվում բիզնեսի ղեկավարները (օրինակ՝ արդյոք վարձատրությունը հիմնված է կառավարվող ֆինանսական ակտիվների իրական արժեքի, թե՛ հավաքված դրամական հոսքերի վրա):
- նախորդ ժամանակաշրջաններում վաճառքների հաճախականությունը, ծավալը և ժամկետները, այդ վաճառքների պատճառները և ապագա վաճառքների հետ կապված ակնկալիքները: Այնուամենայնիվ, վաճառքների վերաբերյալ տեղեկատվությունը չի դիտարկվում մեկուսի, այն դիտարկվում է որպես մեկ ընդհանուր վերլուծության մաս առ այն, թե ինչպես են իրագործվում ֆինանսական ակտիվների կառավարման համար Խմբի առաջադրված նպատակները և ինչպես են իրացվում դրամական հոսքերը:

Ֆինանսական ակտիվները, որոնք պահվում են առևտրական նպատակով կամ կառավարվում են և որոնց արդյունքը գնահատվում է իրական արժեքի հիմունքով, չափվում են իրական արժեքով շահույթի կամ վնասի միջոցով, քանի որ չեն պահվում ոչ պայմանագրային դրամական հոսքեր հավաքելու և ոչ էլ՝ թե՛ պայմանագրային դրամական հոսքեր հավաքելու և թե՛ ֆինանսական ակտիվները վաճառելու համար:

Գնահատում, արդյոք պայմանագրային դրամական հոսքերը միայն մայր գումարի և տոկոսների վճարումներ են

Այս գնահատման նպատակների համար «մայր գումարը» սահմանվում է որպես ֆինանսական ակտիվի իրական արժեքը սկզբնական ճանաչման պահին: «Տոկոսը» սահմանվում է որպես փողի ժամանակային արժեքի և որոշակի ժամանակահատվածում չմարված մայր գումարի հետ կապված պարտքային ռիսկի և փոխատվության հետ առնչվող այլ հիմնական ռիսկերի ու ծախսերի (օրինակ՝ իրացվելիության ռիսկի և վարչական ծախսերի) համար հատուցում և ներառում է շահույթի մարժան:

Գնահատելու համար, արդյոք պայմանագրային դրամական հոսքերը միայն մայր գումարի և տոկոսների վճարումներ են, Խումբը դիտարկում է գործիքի պայմանագրային պայմանները: Այս դիտարկումը ներառում է այն գնահատումը, արդյոք ֆինանսական ակտիվը պարունակում է այնպիսի պայմանագրային պայման, որը կարող է այնպես փոխել պայմանագրային դրամական հոսքերի ժամկետները կամ գումարը, որ ֆինանսական ակտիվը չբավարարի այս պայմանը: Գնահատումն իրականացնելիս Խումբը դիտարկում է հետևյալը.

- պայմանական դեպքերը, որոնք կարող են փոխել դրամական հոսքերի գումարը և ժամկետները,
- լծակավորման հատկանիշը,
- վաղաժամ մարման և ժամկետի երկարաձգման պայմանները,
- պայմանները, որոնք սահմանափակում են Խմբի պահանջը որոշակի ակտիվներից առաջացող դրամական հոսքերով (օրինակ՝ առանց ռեգրեսի իրավունքի ակտիվների գծով պայմանավորվածությունների), և
- հատկանիշները, որոնք փոփոխում են փողի ժամանակային արժեքի համար հատուցումը, օրինակ՝ տոկոսադրույքների պարբերաբար վերասահմանումը:

Խումբն ունի հաստատուն տոկոսադրույքով երկարաժամկետ վարկերի պորտֆել, որոնց հետ կապված հնարավորություն ունի վերանայել տոկոսադրույքը ՀՀ ԿԲ-ի կողմից սահմանված հիմնական տոկոսադրույքի փոփոխության դեպքում: Վարկառուն հնարավորություն ունի կամ համաձայնվել վերանայված տոկոսադրույքի հետ, կամ մարել վարկն անվանական արժեքով առանց տուգանքի: Խումբը որոշել է, որ այս վարկերի պայմանագրային դրամական հոսքերը հանդիսանում են միայն մայր գումարի և տոկոսների վճարումներ, քանի որ այս հնարավորությունից օգտվելու դեպքում տոկոսադրույքն այնպես է փոփոխվում, որ դառնում է փողի ժամանակային արժեքի և որոշակի ժամանակահատվածում չմարված մայր գումարի հետ կապված պարտքային ռիսկի և փոխատվության հետ առնչվող այլ հիմնական ռիսկերի ու ծախսերի համար հատուցում: Փոխարենը, Խումբն այս վարկերը դիտարկում է որպես ըստ իրենց էության լողացող տոկոսադրույքով վարկեր (տես Ծանոթագրություն 3 (ե) (iii)):

Վերադասակարգում

Ֆինանսական ակտիվները չեն վերադասակարգվում սկզբնական ճանաչումից հետո, բացառությամբ այն դեպքերի, երբ Խումբը փոխում է ֆինանսական ակտիվների կառավարման իր բիզնես մոդելը:

Ֆինանսական պարտավորություններ

Խումբն իր ֆինանսական պարտավորությունները, բացառությամբ ֆինանսական երաշխավորությունների և փոխատվության հանձնառությունների, դասակարգում է ամորտիզացված արժեքով չափվող կամ իրական արժեքով՝ շահույթի կամ վնասի միջոցով չափվող ֆինանսական պարտավորությունների դասին:

Վերադասակարգում

Ֆինանսական պարտավորությունները չեն վերադասակարգվում սկզբնական ճանաչումից հետո:

ii. Ապահանջում

Ֆինանսական ակտիվներ

Խումբն ապահանջում է ֆինանսական ակտիվն այն դեպքում, երբ ֆինանսական ակտիվից առաջացող դրամական հոսքերի նկատմամբ պայմանագրային իրավունքները կորցնում են իրենց ուժը, կամ երբ փոխանցում է դրամական հոսքեր ստանալու իրավունքներն այնպիսի գործարքում, որում փոխանցվում են ֆինանսական ակտիվի սեփականության հետ կապված, ըստ էության, բոլոր ռիսկերն ու հատույցները, կամ որում Խումբը ոչ փոխանցում, ոչ էլ պահպանում է սեփականության հետ կապված, ըստ էության, բոլոր ռիսկերն ու հատույցները և չի պահպանում ֆինանսական ակտիվի նկատմամբ հսկողությունը:

Ֆինանսական ակտիվն ապահանջելիս ակտիվի հաշվեկշռային արժեքի (կամ ապահանջված մասի վրա բաշխված հաշվեկշռային արժեքի) և (i) ստացված հատուցման (ներառյալ ձեռք բերված որևէ նոր ակտիվ՝ հանած ստանձնած որևէ նոր պարտավորություն) և (ii) այլ համապարփակ արդյունքում ճանաչված կուտակային օգուտի կամ կորստի գումարի տարբերությունը ճանաչվում է շահույթում կամ վնասում:

Որպես այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով իրական արժեքով չափվող նախորդված բաժնային ներդրումային արժեթղթերի գծով այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի կազմում ճանաչված կուտակային օգուտը/կորուստը չի ճանաչվում շահույթում կամ վնասում նշված արժեթղթերի ապահանջման ժամանակ: Ապահանջման պահանջները բավարարող փոխանցված ֆինանսական ակտիվներում Խմբի կողմից ստեղծված կամ պահպանված մասնակցությունը ճանաչվում է որպես առանձին ակտիվ կամ պարտավորություն:

Խումբն իրականացնում է գործարքներ, որոնցով փոխանցում է ֆինանսական վիճակի մասին համախմբված հաշվետվությունում ճանաչված ակտիվները, սակայն պահպանում է փոխանցված ակտիվների սեփականության հետ կապված բոլոր կամ, ըստ էության, բոլոր ռիսկերն ու հատույցները կամ դրանց մի մասը: Նման դեպքերում փոխանցված ակտիվները չեն ապահանջվում: Այսպիսի գործարքների օրինակներ են արժեթղթերի փոխատվությունը և վաճառքի ու հետզման գործարքները:

Գործարքներում, որոնցում Խումբը ոչ պահպանում է, ոչ էլ փոխանցում է ֆինանսական ակտիվի սեփականության հետ կապված, ըստ էության, բոլոր ռիսկերն ու հատույցները, և պահպանում է ակտիվի նկատմամբ հսկողությունը, Խումբը շարունակում է ճանաչել ֆինանսական ակտիվն այդ ֆինանսական ակտիվում իր շարունակվող ներգրավվածության չափով, որն այն չափն է, որով Խումբը ենթարկվում է փոխանցված ակտիվի արժեքի փոփոխությունների ազդեցությանը:

Ֆինանսական պարտավորություններ

Խումբն ապահանջում է ֆինանսական պարտավորությունն այն դեպքում, երբ իր պայմանագրային պարտականությունները կատարվում են, կամ չեղյալ են համարվում, կամ ուժը կորցնում են:

iii. Ֆինանսական ակտիվների և ֆինանսական պարտավորությունների վերափոխում

Ուղենիշային տոկոսադրույքի բարեփոխում

Երբ ուղենիշային տոկոսադրույքի բարեփոխման արդյունքում փոխվում է ամորտիզացված արժեքով չափվող ֆինանսական ակտիվի կամ ֆինանսական պարտավորության պայմանագրային դրամական հոսքերը որոշելու հիմքը, Խումբը վերահաշվարկում է ֆինանսական ակտիվի կամ ֆինանսական պարտավորության արդյունավետ տոկոսադրույքը բարեփոխումով պահանջվող փոփոխությունն արտացոլելու համար: Ուղենիշային տոկոսադրույքի բարեփոխումը պահանջում է պայմանագրային դրամական հոսքերը որոշելու հիմքի փոփոխություն, եթե բավարարվում են հետևյալ պայմանները.

- փոփոխությունն անհրաժեշտ է որպես բարեփոխման ուղղակի հետևանք և
- պայմանագրային դրամական հոսքերը որոշելու նոր հիմքը տնտեսապես համարժեք է նախորդ հիմքին, այսինքն՝ անմիջապես նախքան փոփոխությունը գործող հիմքին:

Եթե ի լրումն ուղենիշային տոկոսադրույքի բարեփոխումով պահանջվող պայմանագրային դրամական հոսքերը որոշելու հիմքի փոփոխությունների կատարվում են ֆինանսական ակտիվի կամ ֆինանսական պարտավորության այլ փոփոխություններ, Խումբը նախ վերահաշվարկում է ֆինանսական ակտիվի կամ ֆինանսական պարտավորության արդյունավետ տոկոսադրույքն ուղենիշային տոկոսադրույքի բարեփոխումով պահանջվող փոփոխությունն արտացոլելու համար:

Այնուհետև Խումբը լրացուցիչ փոփոխությունների նկատմամբ կիրառում է պայմանների փոփոխման հաշվառմանը վերաբերող հաշվապահական հաշվառման քաղաքականության դրույթները:

Ֆինանսական ակտիվներ

Եթե ֆինանսական ակտիվի պայմանները վերափոխվում են, Խումբը գնահատում է, արդյոք վերափոխված ակտիվի դրամական հոսքերը նշանակալիորեն տարբեր են: Եթե դրամական հոսքերը նշանակալիորեն տարբեր են («նշանակալի վերափոխում»), ապա սկզբնական ֆինանսական ակտիվի դրամական հոսքերի նկատմամբ պայմանագրային իրավունքները համարվում են ուժը կորցրած: Այս դեպքում սկզբնական ֆինանսական ակտիվն ապաճանաչվում է և ճանաչվում է նոր ֆինանսական ակտիվ իրական արժեքով՝ գումարած պայմաններին համապատասխանող գործարքի գծով ծախսումները: Որպես փոփոխության մաս ստացված վճարները հաշվառվում են հետևյալ կերպ.

- վճարները, որոնք դիտարկվում են նոր ակտիվի իրական արժեքը որոշելիս, և վճարները, որոնք իրենցից ներկայացվում են պայմաններին համապատասխանող գործարքի գծով ծախսումների հատուցում, ներառվում են ակտիվի սկզբնական չափման մեջ,
- մյուս վճարները ներառվում են շահույթում կամ վնասում՝ որպես ապաճանաչումից օգուտի կամ կորուստի մաս:

Գոյություն ունեցող ֆինանսական ակտիվների կամ ֆինանսական պարտավորությունների դրամական հոսքերի վերափոխումը չի դիտարկվում որպես վերափոխում, եթե բխում է գոյություն ունեցող պայմանագրային պայմաններից, օրինակ՝ Խմբի կողմից տոկոսադրույքների փոփոխությունը ՀՀ ԿԲ-ի հիմնական տոկոսադրույքի փոփոխությունների արդյունքում, եթե վարկային պայմանագրով Խումբն իրավունք ունի կատարել նման փոփոխություն:

Խումբն իրականացնում է փոփոխության նշանակալի լինելու քանակական և որակական գնահատում, այսինքն, գնահատում է, արդյոք սկզբնական ֆինանսական ակտիվի դրամական հոսքերը նշանակալիորեն տարբերվում են վերափոխված կամ փոխարինված ֆինանսական ակտիվի դրամական հոսքերից: Խումբը գնահատում է վերափոխման նշանակալի լինելը դիտարկելով քանակական և որակական գործոնները հետևյալ հերթականությամբ՝ որակական գործոններ, քանակական գործոններ, որակական և քանակական գործոնների համատեղ ազդեցություն: Եթե դրամական հոսքերը նշանակալիորեն տարբեր են, ապա սկզբնական ֆինանսական ակտիվի դրամական հոսքերի նկատմամբ պայմանագրային իրավունքները համարվում են ուժը կորցրած: Այս գնահատումն իրականացնելիս Խումբը կիրառում է ֆինանսական պարտավորությունների ապաճանաչման համար օգտագործված ուղեցույցին նմանատիպ ուղեցույց:

Խումբը եզրահանգում է, որ վերափոխումը նշանակալի է հետևյալ որակական գործոնների հիման վրա.

- ֆինանսական ակտիվի արժույթի փոփոխություն,
- գրավի կամ պարտքի որակի բարելավման այլ միջոցների փոփոխություն,
- ֆինանսական ակտիվի պայմանների այնպիսի փոփոխություն, որը հանգեցնում է միայն մայր գումարի և չմարված մայր գումարի գծով հաշվարկված տոկոսների վճարումներ հանդիսանալու չափանիշի հետ անհամապատասխանությանը:

Եթե դրամական հոսքերի վերափոխումը պայմանավորված է փոխառուի ֆինանսական դժվարություններով, ապա որպես կանոն վերափոխման նպատակն է առավելագույն չափով վերականգնել ակտիվը պայմանագրի սկզբնական պայմաններով, այլ ոչ՝ սկզբնավորել նոր ակտիվ նշանակալիորեն տարբեր պայմաններով: Եթե Խումբը մտադիր է այնպես վերափոխել ֆինանսական ակտիվը, որպեսզի ներվեն դրամական հոսքերը, ապա այն նախ դիտարկում է, արդյոք ակտիվի մի մասը պետք է դուրս գրվի նախքան վերափոխումը կատարելը (տես ստորև ներկայացված դուրսգրման քաղաքականությունը): Այս մոտեցումն ազդում է քանակական գնահատման արդյունքի վրա և նշանակում է, որ ապաճանաչման չափանիշները միշտ չէ որ բավարարվում են նման դեպքերում: Խումբն իրականացնում է նաև որակական գնահատում՝ վերափոխման նշանակալի լինելը գնահատելու համար:

Եթե ամորտիզացված արժեքով կամ իրական արժեքով՝ այլ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող ֆինանսական ակտիվի վերափոխումը չի հանգեցնում ֆինանսական ակտիվի ապաճանաչմանը, Խումբը նախ վերահաշվարկում է ֆինանսական ակտիվի համախառն հաշվեկշռային արժեքը, կիրառելով ակտիվի սկզբնական արդյունավետ տոկոսադրույքը, և արդյունքում առաջացող ճշգրտումը ճանաչում է որպես վերափոխումից օգուտ կամ կորուստ շահույթում կամ վնասում: Լողացող տոկոսադրույքով ֆինանսական ակտիվների համար վերափոխումից օգուտը կամ կորուստը

հաշվարկելու համար օգտագործված սկզբնական արդյունավետ տոկոսադրույքը ճշգրտվում է արտացոլելու համար ընթացիկ շուկայական պայմանները փոփոխության պահին: Վերափոխման շրջանակում ցանկացած կրած ծախսում կամ վճար կամ ստացված վճար ճշգրտում է վերափոխված ֆինանսական ակտիվի հաշվեկշռային արժեքը և ամորտիզացվում է վերափոխված ֆինանսական ակտիվի մնացած ժամկետի ընթացքում:

Եթե նման վերափոխումն իրականացվում է փոխառուի ֆինանսական դժվարությունների պատճառով, ապա օգուտը կամ կորուստը ներկայացվում է արժեզրկումից կորուստների հետ միասին: Մյուս դեպքերում այն ներկայացվում է որպես արդյունավետ տոկոսադրույքով հաշվարկված տոկոսային եկամուտ:

Հաստատուն տոկոսադրույքով վարկերի համար, որոնց դեպքում փոխառուն հնարավորություն ունի վաղաժամ մարել վարկն անվանական արժեքով՝ առանց էական տուգանքի, Խումբը հաշվառում է տոկոսադրույքի վերափոխումը մինչև ընթացիկ շուկայական տոկոսադրույքի մակարդակը՝ կիրառելով լողացող տոկոսադրույքով ֆինանսական գործիքների համար գործող ուղեցույցը: Սա նշանակում է, որ արդյունավետ տոկոսադրույքը ճշգրտվում է առաջընթաց:

Ֆինանսական պարտավորություններ

Խումբն ապահանջում է ֆինանսական պարտավորությունը, երբ վերափոխվում են վերջինիս պայմանները և երբ վերափոխված պարտավորության դրամական հոսքերը նշանակալիորեն տարբեր են: Այս դեպքում վերափոխված պայմանների հիման վրա ճանաչվում է նոր ֆինանսական պարտավորություն իրական արժեքով: Մարված ֆինանսական պարտավորության և վերափոխված պայմաններով նոր ֆինանսական պարտավորության հաշվեկշռային արժեքների տարբերությունը ճանաչվում է շահույթում կամ վնասում: Վճարված հատուցումը ներառում է փոխանցված ոչ ֆինանսական ակտիվները (առկայության դեպքում) և ստանձնած պարտավորությունները, այդ թվում՝ նոր վերափոխված ֆինանսական պարտավորությունը:

Խումբն իրականացնում է վերափոխման նշանակալի լինելու քանակական և որակական գնահատում՝ դիտարկելով որակական գործոնները, քանակական գործոնները և որակական և քանակական գործոնների համատեղ ազդեցությունը: Խումբը եզրահանգում է, որ վերափոխումը նշանակալի է հետևյալ որակական գործոնների հիման վրա.

- ֆինանսական պարտավորության արժույթի փոփոխություն,
- գրավի կամ պարտքի որակի բարելավման այլ միջոցների փոփոխություն,
- փոխարկման հնարավորության ներառում,
- ֆինանսական պարտավորության ստորադասության փոփոխություն:

Քանակական գնահատման համար պայմանները նշանակալիորեն տարբեր են, եթե նոր պայմաններով դրամական հոսքերի զեղչված ներկա արժեքը, ներառյալ վճարված վճարները զուտ ստացված վճարներով և զեղչված սկզբնական արդյունավետ տոկոսադրույքով, նվազագույնը 10 տոկոսով տարբերվում է սկզբնական ֆինանսական պարտավորության մնացած դրամական հոսքերի զեղչված ներկա արժեքից:

Եթե ֆինանսական պարտավորության վերափոխումը չի բավարարում ապահանջման պայմանները, պարտավորության ամորտիզացված արժեքը վերահաշվարկվում է, զեղչելով վերափոխված դրամական հոսքերը սկզբնական արդյունավետ տոկոսադրույքով, և արդյունքում առաջացող օգուտը կամ կորուստը ճանաչվում է շահույթում կամ վնասում: Լողացող դրույքով ֆինանսական պարտավորությունների համար վերափոխումից օգուտը կամ կորուստը հաշվարկելու համար օգտագործված սկզբնական արդյունավետ տոկոսադրույքը ճշգրտվում է արտացոլելու համար ընթացիկ շուկայական պայմանները վերափոխման պահին: Ցանկացած կրած ծախսում կամ վճար ճանաչվում է որպես պարտավորության հաշվեկշռային արժեքի ճշգրտում և ամորտիզացվում է վերափոխված ֆինանսական պարտավորության մնացորդային ժամանակահատվածում գործիքի արդյունավետ տոկոսադրույքի վերահաշվարկի միջոցով:

iv. Արժեզրկում

Տես նաև Ծանոթագրություն 27 (գ):

Խումբը ճանաչում է կորստի պահուստ ակնկալվող պարտքային կորուստների գծով շահույթի կամ վնասի միջոցով իրական արժեքով չչափվող հետևյալ ֆինանսական գործիքների համար.

- պարտքային գործիքներ հանդիսացող ֆինանսական ակտիվներ,
- գուտ ներդրումներ ֆինանսական վարձակալություններում,
- ֆինանսական երաշխավորության պայմանագրեր և
- փոխատվության հանձնառություններ:

Բաժնային գործիքներում ներդրումների գծով արժեզրկումից կորուստ չի ճանաչվում:

Խումբը կորստի պահուստը չափում է ամբողջ ժամկետում ակնկալվող պարտքային կորուստներին հավասար գումարով, բացառությամբ հետևյալ գործիքների, որոնց համար վնասի գծով պահուստը չափվում է 12-ամսյա ակնկալվող պարտքային կորուստներին հավասար գումարով.

- պարտքային ներդրումային արժեթղթեր, որոնք համարվում են ցածր պարտքային ռիսկ ունեցող հաշվետու ամսաթվի դրությամբ և
- այլ ֆինանսական գործիքներ (բացառությամբ ֆինանսական վարձակալություններում գուտ ներդրումների), որոնց գծով պարտքային ռիսկը նշանակալիորեն չի աճել սկզբնական ճանաչումից ի վեր (տես Ծանոթագրություն 27 (գ)):

12-ամսյա ակնկալվող պարտքային կորուստներն իրենցից ներկայացնում են ակնկալվող պարտքային կորուստների այն մասը, որոնք առաջանում են ֆինանսական գործիքի գծով հաշվետու ամսաթվից հետո 12 ամսում հնարավոր պարտագանցման ռեպրեից: Ֆինանսական գործիքները, որոնց գծով ճանաչվում են 12-ամսյա ակնկալվող պարտքային կորուստներ, դիտարկվում են որպես 1-ին փուլի ֆինանսական գործիքներ:

Ամբողջ ժամկետում ակնկալվող պարտքային կորուստներն իրենցից ներկայացնում են այն ակնկալվող պարտքային կորուստները, որոնք առաջանում են բոլոր հնարավոր պարտագանցման ռեպրեից ֆինանսական գործիքի ակնկալվող ժամկետի ընթացքում: Ֆինանսական գործիքները, որոնց գծով ճանաչվում են ամբողջ ժամկետում ակնկալվող պարտքային կորուստներ, դիտարկվում են որպես 2-րդ փուլի ֆինանսական գործիքներ (եթե պարտքային ռիսկը նշանակալիորեն աճել է սկզբնական ճանաչումից ի վեր, բայց ֆինանսական գործիքները պարտքային առումով արժեզրկված չեն) և 3-րդ փուլի ֆինանսական գործիքներ (եթե ֆինանսական գործիքները պարտքային առումով արժեզրկված են):

Ակնկալվող պարտքային կորուստների չափում

Ակնկալվող պարտքային կորուստները պարտքային կորուստների հավանականությամբ կշռված գնահատականն են և չափվում է հետևյալ կերպ.

- *ֆինանսական ակտիվներ, որոնք պարտքային առումով արժեզրկված չեն հաշվետու ամսաթվի դրությամբ*, որպես բոլոր դրամական պակասորդների ներկա արժեք (դրամական պակասորդը պայմանագրին համապատասխան Խմբին հասանելիք դրամական հոսքերի և Խմբի կողմից ակնկալվող ստացվելիք դրամական հոսքերի միջև տարբերությունն է),
- *ֆինանսական ակտիվներ, որոնք պարտքային առումով արժեզրկված են հաշվետու ամսաթվի դրությամբ*, որպես համախառն հաշվեկշռային արժեքի և գնահատված ապագա դրամական հոսքերի ներկա արժեքի տարբերություն,
- *չօգտագործված փոխատվության հանձնառություններ*, որպես հետևյալ նշվածների միջև տարբերության ներկա արժեք՝ պայմանագրային դրամական հոսքերի, որոնք ենթակա են վճարման Խմբին, եթե օգտագործում է փոխառությունը ստանալու իրավունքը, և այն դրամական հոսքերի, որոնք Խումբն ակնկալում է ստանալ,
- *ֆինանսական երաշխավորության պայմանագրեր*, որպես այն ակնկալվող վճարումների ներկա արժեք, որոնք փոխհատուցում են տիրապետողին կրած պարտքային կորուստը՝ հանած այն գումարները, որոնք Խումբն ակնկալում է հետ ստանալ:

Տես նաև Ծանոթագրություն 27 (գ):

Վերանայված պայմաններով ֆինանսական ակտիվներ

Եթե ֆինանսական ակտիվի պայմանները վերաբանակցվում են կամ փոփոխվում են կամ գոյություն ունեցող ֆինանսական ակտիվը փոխարինվում է նորով փոխառուի ֆինանսական դժվարությունների պատճառով, գնահատվում է ֆինանսական ակտիվն ապահանջելու անհրաժեշտությունը (տես Ծանոթագրություն 3 (ե) (ii)), և ակնկալվող պարտքային կորուստները չափվում են հետևյալ կերպ.

- Եթե ակնկալվող վերանայումը չի հանգեցնում գոյություն ունեցող ակտիվի ապահանջմանը, ապա փոփոխված ֆինանսական ակտիվից ակնկալվող դրամական հոսքերը ներառվում են գոյություն ունեցող ակտիվի գծով դրամական պակասուրդի հաշվարկում (տես Ծանոթագրություն 27 (գ)):
- Եթե ակնկալվող վերանայումը հանգեցնում է գոյություն ունեցող ֆինանսական ակտիվի ապահանջմանը, ապա նոր ակտիվի ակնկալվող իրական արժեքը դիտարկվում է որպես գոյություն ունեցող ֆինանսական ակտիվից առաջացող վերջնական դրամական հոսքեր՝ վերջինիս ապահանջման ժամանակ: Այդ գումարը ներառվում է գոյություն ունեցող ակտիվի գծով դրամական պակասուրդի հաշվարկում, որը գեղջվում է ապահանջման ակնկալվող ամսաթվից մինչև հաշվետու ամսաթիվը՝ կիրառելով գոյություն ունեցող ֆինանսական ակտիվի սկզբնական արդյունավետ տոկոսադրույքը:

Պարտքային առումով արժեզրկված ֆինանսական ակտիվներ

Յուրաքանչյուր հաշվետու ամսաթվի դրությամբ Խումբը գնահատում է ամորտիզացված արժեքով չափվող ֆինանսական ակտիվները, իրական արժեքով այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող պարտքային ֆինանսական ակտիվները և գուտ ներդրումները ֆինանսական վարձակալություններում պարտքային առումով արժեզրկված լինելու տեսանկյունից: Ֆինանսական ակտիվը պարտքային առումով արժեզրկված է, եթե տեղի են ունեցել մեկ կամ ավելի դեպքեր, որոնք բացասական ազդեցություն ունեն այդ ֆինանսական ակտիվի գնահատված ապագա դրամական հոսքերի վրա:

Ֆինանսական ակտիվի պարտքային առումով արժեզրկված լինելու ապացույցներից են հետևյալ դեպքերի վերաբերյալ դիտելի տվյալները.

- փոխառուի կամ թողարկողի նշանակալի ֆինանսական դժվարությունները,
- պայմանագրի խախտումը, ինչպիսին է պարտագանցումը կամ ժամկետանց դառնալը,
- Խմբի կողմից վարկի կամ փոխատվության պայմանների այնպիսի վերանայումը, որը Խումբն այլ հանգամանքներում չէր դիտարկի,
- հավանականությունը, որ փոխառուն կսնանկանա կամ այլ կերպ ֆինանսապես կվերակազմակերպվի, կամ
- արժեթղթի համար գործող շուկայի վերացումը ֆինանսական դժվարությունների պատճառով:

Վարկը, որի պայմանները վերաբանակցվել են փոխառուի վիճակի վատթարացման պատճառով, սովորաբար համարվում է պարտքային առումով արժեզրկված, եթե գոյություն չունի ապացույց, որ պայմանագրային դրամական հոսքերը չստանալու ռիսկը նշանակալիորեն նվազել է և չկան արժեզրկման այլ հայտանիշներ: Բացի այդ, ֆիզիկական անձանց տրվող վարկերի դեպքում պարտքային առումով արժեզրկված է համարվում 90 կամ ավելի օր ժամկետանց վարկը:

Պետական պարտատոմսերում ներդրման պարտքային առումով արժեզրկված լինելը գնահատելիս Խումբը դիտարկում է հետևյալ գործոնները.

- Վարկունակության շուկայական գնահատականը՝ արտացոլված պարտատոմսերի եկամտաբերությունում:
- Վարկունակության վարկանիշային գործակալությունների գնահատումները:
- Նոր պարտքի թողարկման համար կապիտալի շուկաներ մուտք գործելու երկրի կարողությունը:
- Պարտքի պայմանների վերանայման հավանականությունը, որի արդյունքում տիրապետողները կարող են վնաս կրել պարտքը կամավոր կամ պարտադիր կերպով ներելու պատճառով:
- Գործող միջազգային աջակցման մեխանիզմները, որոնք թույլ են տալիս որպես «վերջին հնարավոր վարկատու» տվյալ երկրին տրամադրել անհրաժեշտ աջակցություն, ինչպես նաև կառավարությունների և գործակալությունների հրապարակային հայտարարություններում նշված այդ մեխանիզմները կիրառելու մտադրությունը: Դա ներառում է նշված մեխանիզմների աշխատանքի արդյունավետության և, անկախ քաղաքական մտադրություններից, պահանջվող չափանիշները բավարարելու կարողության առկայության գնահատումը:

Ակնկալվող պարտքային կորուստների գծով պահուստի ներկայացումը ֆինանսական վիճակի մասին համախմբված հաշվետվությունում

Ակնկալվող պարտքային կորուստների գծով կորստի պահուստը ներկայացվում է ֆինանսական վիճակի մասին համախմբված հաշվետվությունում հետևյալ կերպ.

- *ամորտիզացված արժեքով չափվող ֆինանսական ակտիվներ*՝ որպես նվազեցում ակտիվների համախառն հաշվեկշռային արժեքից,
- *փոխատվության հանձնառություններ և ֆինանսական երաշխավորության պայմանագրեր*՝ սովորաբար որպես պահուստ,
- *երբ ֆինանսական գործիքը ներառում է թե՛ օգտագործված և թե՛ օգտագործված բաղադրիչ, և Խումբը չի կարող նույնականացնել փոխատվության հանձնառության բաղադրիչի գծով ակնկալվող պարտքային կորուստներն օգտագործված բաղադրիչի գծով ակնկալվող պարտքային կորուստներից առանձին*՝ Խումբը ներկայացնում է ընդհանուր կորստի պահուստ երկու բաղադրիչների համար: Ընդհանուր գումարը ներկայացվում է որպես նվազեցում օգտագործված բաղադրիչի համախառն հաշվեկշռային արժեքից: Կորստի պահուստի ավելցուկը օգտագործված բաղադրիչի համախառն հաշվեկշռային արժեքի նկատմամբ ներկայացվում է որպես պահուստ, և
- *իրական արժեքով այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող պարտքային գործիքներ*՝ ֆինանսական վիճակի մասին համախմբված հաշվետվությունում կորստի պահուստ չի ճանաչվում, քանի որ այս ակտիվների համար հաշվեկշռային արժեքը վերջիններիս իրական արժեքն է: Այնուամենայնիվ, կորստի պահուստը բացահայտվում և ճանաչվում է իրական արժեքի փոփոխությունների գծով պահուստում:

Դուրսգրումներ

Վարկերը և պարտքային արժեթղթերը դուրս են գրվում (ամբողջությամբ կամ մասնակիորեն), երբ գոյություն չունի ամբողջությամբ վերցրած ֆինանսական ակտիվը կամ դրա մի մասը վերականգնելու ողջամիտ ակնկալիք: Դուրսգրումը սովորաբար իրականացվում է այն դեպքում, երբ Խումբը որոշում է, որ փոխառուն չունի այնպիսի ակտիվներ կամ եկամտի աղբյուրներ, որոնցից կարող է ստանալ բավարար դրամական հոսքեր դուրսգրման ենթակա գումարները մարելու համար: Այս գնահատումն իրականացվում է առանձին յուրաքանչյուր ակտիվի համար:

Նախկինում դուրսգրված գումարների փոխհատուցումը ներառվում է «ֆինանսական գործիքների արժեզրկումից կորուստներ» հոդվածում՝ շահույթի կամ վնասի և այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի մասին համախմբված հաշվետվությունում:

Դուրսգրված ֆինանսական ակտիվների գծով կարող են դեռևս կիրառվել հարկադիր միջոցներ/պարտքերի գանձման միջոցներ՝ վնասման ենթակա գումարների փոխհատուցման Խմբի ընթացակարգերի հետ համապատասխանությունն ապահովելու համար:

Ֆինանսական ակտիվի անբաժանելի մաս չհանդիսացող ֆինանսական երաշխավորության պայմանագրեր

Խումբը գնահատում է, արդյոք ֆինանսական երաշխավորության պայմանագիրը հանդիսանում է ֆինանսական ակտիվի անբաժանելի տարր, որը հաշվառվում է որպես այդ գործիքի բաղադրիչ, թե առանձին հաշվառվող պայմանագիր: Այս գնահատումն իրականացնելիս Խումբը դիտարկում է հետևյալ գործոնները.

- արդյոք երաշխավորությունը նախատեսված է պարտքային գործիքի պայմանագրի պայմաններով,
- արդյոք երաշխավորությունը պահանջվում է պարտքային գործիքի պայմանագիրը կարգավորող օրենքներով և կանոնակարգերով,
- արդյոք երաշխավորության պայմանագիրը կնքվել է պարտքային գործիքի պայմանագրի հետ նույն ժամանակ և հաշվի առնելով վերջինիս պայմանները և
- արդյոք երաշխավորությունը տրամադրվել է փոխառուի մայր կազմակերպության կամ փոխառուի խմբի անդամ հանդիսացող որևէ այլ կազմակերպության կողմից:

Եթե Խումբը որոշում է, որ փոխառությունը հանդիսանում է ֆինանսական ակտիվի անբաժանելի տարր, ֆինանսական ակտիվի սկզբնական ճանաչման հետ կապված վճարվելիք ցանկացած հավելավճար հաշվառվում է որպես այդ ակտիվի ձեռքբերման գործարքի գծով ծախսում: Պարտքային գործիքի իրական արժեքը և ակնկալվող պարտքային կորուստները չափելիս Խումբը հաշվի է առնում երաշխավորությամբ ապահովվող պաշտպանության ազդեցությունը:

Եթե Խումբը որոշում է, որ փոխառությունը չի հանդիսանում պարտքային գործիքի անբաժանելի տարր, ապա այն ճանաչում է ակտիվ, որն իրենից ներկայացնում է երաշխավորության հավելավճարի գծով կանխավճար, և պարտքային կորուստների դիմաց փոխհատուցում ստանալու իրավունք: Կանխավճարի տեսքով վճարված հավելավճարի գծով ակտիվը ճանաչվում է միայն այն դեպքում, երբ ֆինանսական ակտիվը, որի համար ստացվել է երաշխավորությունը, ոչ պարտքային առումով արժեզրկված է և ոչ էլ ենթարկվել է պարտքային ռիսկի նշանակալի աճի երաշխավորությունը ստանալու պահին: Այս ակտիվները ճանաչվում են «այլ ակտիվներ» հոդվածի կազմում: Խումբը փոխհատուցման իրավունքի գծով օգուտները կամ կորուստները ներկայացնում է շահույթում կամ վնասում՝ «պարտքային ֆինանսական ակտիվների արժեզրկումից կորուստներ» հոդվածում:

(գ) Հաճախորդներին տրված վարկեր և փոխատվություններ

Ֆինանսական վիճակի մասին համախմբված հաշվետվությունում «հաճախորդներին տրված վարկեր և փոխատվություններ» հոդվածը ներառում է.

- ամորտիզացված արժեքով չափվող հաճախորդներին տրված վարկերը, ֆակտորինգի գծով դերիտորական պարտքերը և սկրեդիտիվների գծով դերիտորական պարտքերը (տես Ծանոթագրություն 3 (ե) (i)), որոնք սկզբնապես չափվում են իրական արժեքով՝ գումարած գործարքի գծով լրացուցիչ ուղղակի ծախսումները, իսկ հետագայում՝ ամորտիզացված արժեքով՝ կիրառելով արդյունավետ տոկոսադրույքի մեթոդը, և
- գուտ ներդրումները ֆինանսական վարձակալությունում:

(ե) Ավանդներ, թողարկված պարտքային արժեթղթեր և ստորադաս պարտավորություններ

Ավանդները, թողարկված պարտքային արժեթղթերը և ստորադաս պարտավորությունները սկզբնապես չափվում են իրական արժեքով՝ հանած գործարքի գծով լրացուցիչ ուղղակի ծախսումները, և հետագայում չափվում են ամորտիզացված արժեքով, կիրառելով արդյունավետ տոկոսադրույքի մեթոդը, բացառությամբ այն դեպքերի, երբ Խումբը պարտավորությունները նախորոշում է որպես շահույթի կամ վնասի միջոցով իրական արժեքով չափվող:

(ը) Ֆինանսական երաշխավորություններ և փոխատվության հանձնառություններ

Ֆինանսական երաշխավորության պայմանագրով Խմբից պահանջվում է կատարել սահմանված վճարումներ՝ փոխհատուցելու համար վնասը, որը կրում է այդ պայմանագրի տիրապետողը՝ որոշակի դերիտորի կողմից պարտքային գործիքի պայմանների համաձայն վճարումը ժամանակին չկատարելու հետևանքով: Փոխատվության հանձնառություններն իրենցից ներկայացնում են նախապես սահմանված պայմաններով վարկ տրամադրելու կայուն հանձնառություններ:

Ֆինանսական երաշխավորությունները կամ շուկայականից ցածր տոկոսադրույքով փոխառություն տրամադրելու հանձնառությունները սկզբնապես չափվում են իրական արժեքով: Հետագայում դրանք չափվում են հետևյալ նշվածներից ավելի բարձրով՝ ՖՀՄՍ 9-ի համաձայն որոշված կորստի պահուստից (տես Ծանոթագրություն 3 (ե) (iv)) և սկզբնապես ճանաչված գումարից՝ հանած, երբ տեղին է, ՖՀՄՍ 15-ի սկզբունքներին համապատասխան ճանաչված եկամտի կուտակային գումարը:

Խումբը չունի իրական արժեքով՝ շահույթի կամ վնասի միջոցով չափվող փոխատվության հանձնառություններ:

Այլ փոխատվության հանձնառությունների համար Խումբը ճանաչում է կորստի պահուստ (տես Ծանոթագրություն 3 (ե) (iv)) ՖՀՄՍ 9-ի համաձայն:

Ֆինանսական երաշխավորությունների և փոխատվության հանձնառությունների գծով առաջացող պարտավորությունները ներառվում են պահուստների կազմում:

(թ) Հետզնման և հակադարձ հետզնման պայմանագրեր

Վաճառքի և հետզնման պայմանագրերով («ռեպո») վաճառված արժեթղթերը հաշվառվում են որպես գրավով ապահովված ֆինանսավորման գործարքներ, որի դեպքում արժեթղթերն արտացոլվում են ֆինանսական վիճակի մասին համախմբված հաշվետվությունում, իսկ պայմանագրային կողմի պարտավորությունը ներառվում է ռեպո գործարքների գծով կրեդիտորական պարտքերի կազմում: Վաճառքի և հետզնման գների տարբերությունն իրենից ներկայացնում է տոկոսային ծախս և ճանաչվում է շահույթում կամ վնասում ռեպո պայմանագրի գործողության ժամկետի ընթացքում՝ կիրառելով արդյունավետ տոկոսադրույքի մեթոդը:

Հետադարձ վաճառքի պայմանագրերով («հակադարձ ռեպո») ձեռք բերված արժեթղթերը գրանցվում են որպես հակադարձ հետգնման պայմանագրերի գծով դեբիտորական պարտքերը: Ձեռքբերման և վերավաճառքի գների տարբերությունն իրենից ներկայացնում է տոկոսային եկամուտ և ճանաչվում է շահույթում կամ վնասում ռեպո պայմանագրի գործողության ժամկետի ընթացքում կիրառելով արդյունավետ տոկոսադրույքի մեթոդը:

Եթե հետադարձ վաճառքի պայմանագրով ձեռք բերված ակտիվները վաճառվում են երրորդ անձանց, արժեթղթերը վերադարձնելու պարտավորությունն արտացոլվում է որպես առևտրական նպատակով պահվող պարտավորություն և չափվում է իրական արժեքով:

(ժ) Բաժնետիրական կապիտալ

(i) Սովորական բաժնետոմսեր

Սովորական բաժնետոմսերը դասակարգվում են որպես սեփական կապիտալ: Սովորական բաժնետոմսերի և բաժնետոմսերի օպցիոնների թողարկմանն ուղղակիորեն վերագրելի լրացուցիչ ծախսումները, ներառյալ հարկերը, ճանաչվում են որպես սեփական կապիտալի նվազեցում:

(ii) Էմիսիոն եկամուտ

Թողարկված բաժնետոմսերի անվանական արժեքից ավել վճարվող գումարը ճանաչվում է որպես Էմիսիոն եկամուտ:

(iii) Ծահաբաժիններ

Ծահաբաժիններ հայտարարելու և վճարելու Խմբի կարողությունը կարգավորվում է Հայաստանի Հանրապետության օրենսդրությամբ սահմանված կանոնակարգերով:

Սովորական բաժնետոմսերի գծով շահաբաժիններն արտացոլվում են որպես չբաշխված շահույթի բաշխում այն ժամանակաշրջանում, երբ հայտարարվում են:

(բ) Մեկ բաժնետոմսին բաժին ընկնող շահույթ

Խումբը ներկայացնում է մեկ բաժնետոմսին բաժին ընկնող բազային և նոսրացված շահույթի վերաբերյալ տվյալներ իր սովորական բաժնետոմսերի համար: Մեկ բաժնետոմսին բաժին ընկնող բազային շահույթը հաշվարկվում է Խմբի սովորական բաժնետոմսերի տիրապետողներին վերագրվող շահույթը կամ վնասը բաժանելով այդ ժամանակաշրջանի ընթացքում շրջանառության մեջ գտնվող սովորական բաժնետոմսերի կշռված միջին թվին՝ ճշգրտված Խմբին պատկանող իր սեփական բաժնետոմսերի թվով: Մեկ բաժնետոմսին բաժին ընկնող նոսրացված շահույթը որոշվում է ճշգրտելով Խմբի սովորական բաժնետոմսերի տիրապետողներին վերագրվող շահույթը կամ վնասը և շրջանառության մեջ գտնվող բաժնետոմսերի կշռված միջին թվի՝ ճշգրտված Խմբին պատկանող իր սեփական բաժնետոմսերի թվով բոլոր նոսրացնող պոտենցիալ սովորական բաժնետոմսերի ազդեցությունը հաշվի առնելու համար, որոնք իրենցից ներկայացնում են աշխատակիցներին տրամադրված փոխարկելի պարտատոմսերը և բաժնետոմսերի օպցիոնները:

(դ) Սեզմենտային հաշվետվություններ

Գործառնական սեզմենտը Խմբի բաղադրիչ է, որը ներգրավված է ձեռնարկատիրական գործունեություններում, որոնցից կարող է վաստակել հասույթներ և կրել ծախսեր (ներառյալ Խմբի այլ բաղադրիչների հետ գործառնություններից հասույթները և ծախսերը), որի գործառնական արդյունքները կանոնավոր կերպով վերանայվում են Տնօրինության կողմից՝ սեզմենտին միջոցների բաշխման վերաբերյալ որոշում կայացնելու և դրա գործունեության արդյունքները գնահատելու նպատակով, և որի գծով առկա է առանձին ֆինանսական տեղեկատվություն: Խմբի սեզմենտային հաշվետվությունները հիմնված են հետևյալ գործառնական սեզմենտների վրա՝ մանրամասն բանկային գործունեություն, կորպորատիվ և ներդրումային բանկային գործունեություն և առևտրային բանկային գործունեություն:

(խ) Հարկում

Շահութահարկը բաղկացած է ընթացիկ և հետաձգված հարկերից: Շահութահարկը ճանաչվում է շահույթում կամ վնասում, բացառությամբ այն մասի, որը վերաբերում է այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի հողվածներին կամ ուղղակիորեն սեփական կապիտալում ճանաչված բաժնետերերի հետ գործարքներին, որի դեպքում շահութահարկը ճանաչվում է այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքում կամ ուղղակիորեն սեփական կապիտալում:

Ընթացիկ հարկը հարկի այն գումարն է, որն ակնկալվում է վճարել տարվա հարկվող եկամտի գծով կիրառելով այն դրույքները, որոնք ուժի մեջ են եղել կամ ըստ էության ուժի մեջ են եղել հաշվետու ամսաթվի դրությամբ, և ներառում է նախորդ տարիների համար վճարման ենթակա հարկի գծով ճշգրտումները:

Հետաձգված հարկային ակտիվները և պարտավորությունները ճանաչվում են համախմբված ֆինանսական հաշվետվություններում արտացոլվելու նպատակով որոշվող ակտիվների ու պարտավորությունների հաշվեկշռային արժեքների և հարկային նպատակների համար օգտագործվող գումարների միջև ժամանակավոր տարբերությունների գծով: Հետաձգված հարկային ակտիվները և պարտավորությունները չեն ճանաչվում այն ժամանակավոր տարբերությունների գծով, որոնք առաջանում են ակտիվների կամ պարտավորությունների սկզբնական ճանաչման ժամանակ, որն ազդեցություն չունի ո՛չ հաշվապահական և ո՛չ հարկվող շահույթի կամ վնասի վրա:

Հետաձգված հարկային ակտիվներ ճանաչվում են չօգտագործված հարկային վնասների, չօգտագործված հարկային զեղչերի և նվազեցվող ժամանակավոր տարբերությունների գծով այն չափով, որով հավանական է, որ Խումբն ապագայում կունենա հարկվող շահույթ, որի դիմաց դրանք կարող են օգտագործվել: Ապագա հարկվող շահույթը որոշվում է հարկվող ժամանակավոր տարբերությունների մարումից առաջացող գումարի հիման վրա: Եթե հարկվող ժամանակավոր տարբերությունների գումարը բավարար չէ հետաձգված հարկային ակտիվն ամբողջությամբ ճանաչելու համար, դիտարկվում է գոյություն ունեցող ժամանակավոր տարբերությունների մարումներով ճշգրտված ապագա հարկվող շահույթը, որը որոշվում է Խմբի գործարար ծրագրերի հիման վրա: Հետաձգված հարկային ակտիվները վերանայվում են յուրաքանչյուր հաշվետու ամսաթվի դրությամբ և նվազեցվում են այն չափով, որով այլևս հավանական չէ, որ համապատասխան հարկային օգուտը կիրացվի: Այս նվազեցումները վերականգնվում են, եթե մեծանում է ապագա հարկվող շահույթ ստանալու հավանականությունը:

Չճանաչված հետաձգված հարկային ակտիվները վերագնահատվում են յուրաքանչյուր հաշվետու ամսաթվի դրությամբ և ճանաչվում են այն չափով, որով հավանական է, որ Խումբն ապագայում կունենա հարկվող շահույթ, որի դիմաց կարող է դրանք օգտագործվել:

Հետաձգված հարկը չափվում է օգտագործելով հարկի այն դրույքները, որոնք ակնկալվում է, որ կկիրառվեն ժամանակավոր տարբերությունների նկատմամբ վերջիններս հակադարձելիս՝ հիմք ընդունելով այն օրենքները, որոնք ուժի մեջ են եղել կամ ըստ էության ուժի մեջ են եղել հաշվետու ամսաթվի դրությամբ:

Հետաձգված հարկային ակտիվների և պարտավորությունների չափումն արտացոլում է այն հարկային հետևանքները, որոնք կառաջանան կախված այն եղանակից, որով Խումբը հաշվետու ժամանակաշրջանի վերջում ակնկալում է փոխհատուցել կամ մարել իր ակտիվների և պարտավորությունների հաշվեկշռային արժեքները:

(ծ) Համախմբման հիմունքներ

(i) Դուստր ընկերություններ

Դուստր ընկերությունները Խմբի կողմից հսկվող ընկերություններ են: Խումբը հսկողություն ունի ընկերության նկատմամբ, երբ այդ կազմակերպությունում իր ներգրավվածության արդյունքում այն ունի փոփոխական հատույցների իրավունք կամ ռիսկին ենթարկվածություն և ընկերության նկատմամբ իր իշխանության միջոցով այդ հատույցների վրա ազդելու կարողություն: Դուստր ընկերությունների ֆինանսական հաշվետվությունները ներառվում են համախմբված ֆինանսական հաշվետվություններում՝ հսկողությունը սկսելու պահից մինչև հսկողության դադարեցումը:

(ii) Համախմբման ընթացքում բացառվող գործառնություններ

Ներխմբային հաշվարկների մնացորդները և գործարքները, ինչպես նաև ներխմբային գործարքներից առաջացող ցանկացած չիրացված եկամուտները և ծախսերը բացառվում են:

(կ) Գեռևս չկիրառվող նոր ստանդարտներ և մեկնաբանություններ

Մի շարք նոր հաշվապահական հաշվառման ստանդարտներ և հաշվապահական հաշվառման ստանդարտների փոփոխություններ գործում են 2024թ. հունվարի 1-ից հետո սկսվող տարեկան ժամանակաշրջանների համար, և թույլատրվում է այդ ստանդարտների և փոփոխությունների վաղաժամ կիրառումը: Այնուամենայնիվ, այս համախմբված ֆինանսական հաշվետվությունները պատրաստելիս Խումբը վաղաժամ չի կիրառել նոր կամ փոփոխված հաշվապահական հաշվառման ստանդարտները:

Ստորև ներկայացված նոր կամ փոփոխված ստանդարտներն ըստ ակնկալիքների նշանակալի ազդեցություն չեն ունենա Խմբի համախմբված ֆինանսական հաշվետվությունների վրա:

- Պարտավորությունների դասակարգում ընթացիկ և ոչ ընթացիկ դասերի և կովենանտներ ունեցող ոչ ընթացիկ պարտավորություններ (ՀՀՄՍ 1- փոփոխություններ)
- Մատակարարների ֆինանսավորման պայմանավորվածություններ (ՀՀՄՍ 7-ի և ՖՀՄՍ 7-ի փոփոխություններ)
- Վարձակալության գծով պարտավորությունը վանառքի և հետադարձ վարձակալություն գործարքների դեպքում (ՖՀՄՍ 16-ի փոփոխություններ)
- Փոխանակման հնարավորության բացակայություն (ՀՀՄՍ 21-ի փոփոխություններ)

4 Չուտ տոկոսային եկամուտ

	01/01/2024/ 31/03/2024 հազ. դրամ	01/01/2023/ 31/03/2023 հազ. դրամ
Արդյունավետ տոկոսադրույքի մեթոդով հաշվարկված տոկոսային եկամուտ		
Ամորտիզացված արժեքով չափվող ֆինանսական ակտիվներ		
Հաճախորդներին տրված վարկեր և փոխատվություններ	26,706,557	19,567,687
Ամորտիզացված արժեքով չափվող ներդրումային արժեթղթեր	2,523,877	2,922,403
Հակադարձ հետզնման պայմանագրերի գծով դերհտորական պարտքեր	535,164	726,054
Բանկերին տրված վարկեր և փոխատվություններ	675,673	467,747
Ֆակտորինգի գծով դերհտորական պարտքեր	333,811	225,850
Ակրեդիտիվների գծով դերհտորական պարտքեր	17,544	58,535
Այլ	18,686	9,757
	30,811,312	23,978,033
Իրական արժեքով այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող ֆինանսական ակտիվներ		
Իրական արժեքով այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող ներդրումային արժեթղթեր	591,582	697,313
	31,402,894	24,675,346
Այլ տոկոսային եկամուտ		
Ֆինանսական վարձակալության գծով դերհտորական պարտքեր	1,188,617	662,603
Իրական արժեքով շահույթի կամ վնասի միջոցով չափվող ներդրումային արժեթղթեր	287,395	413,890
Ածանցյալ ֆինանսական ակտիվներ	-	41,894
	1,476,012	1,118,387
Ընդամենը տոկոսային եկամուտ	32,878,906	25,793,733
Տոկոսային ծախս		
Հաճախորդների ընթացիկ հաշիվներ և ավանդներ	7,144,107	5,165,320
Թողարկված պարտքային արժեթղթեր	1,793,070	1,284,946
Այլ փոխառու միջոցներ և ստորադաս փոխառություններ	1,148,989	1,440,821
Բանկերի ավանդներ և մնացորդներ	662,817	730,645
Վարձակալության գծով պարտավորություններ	354,861	324,733
Հետզնման պայմանագրերի գծով կրեդիտորական պարտքեր	248,367	36,351
Ակրեդիտիվների և տրամադրված երաշխավորությունների գծով կրեդիտորական պարտքեր	53,476	78,744
	11,405,687	9,061,560
Ընդամենը տոկոսային ծախս	11,405,687	9,061,560
Չուտ տոկոսային եկամուտ	21,473,219	16,732,173

5 Միջնորդավճարների և այլ վճարների գծով գուտ եկամուտ

	01/01/2024/ 31/03/2024	01/01/2023/ 31/03/2023
	հազ. դրամ	հազ. դրամ
Միջնորդավճարների և այլ վճարների տեսքով եկամուտ		
Պլաստիկ քարտերի սպասարկման վճարներ	2,480,583	2,074,794
Դրամական փոխանցումներ	743,542	630,806
Կանխիկացում, հաշիվների սպասարկում և հեռավար համակարգի ծառայություններ	511,212	491,521
Երաշխավորությունների և ակրեդիտիվների տրամադրում	413,931	217,329
Բրոքերային ծառայություններ և անդերրայթինգ	316,272	59,133
Վճարահաշվարկային գործառնություններ	66,041	71,093
Այլ	35,698	28,100
Ընդամենը միջնորդավճարների և այլ վճարների տեսքով եկամուտ	4,567,279	3,572,776
Միջնորդավճարների և այլ վճարների տեսքով ծախս		
Պլաստիկ քարտերի սպասարկման ծառայություններ	664,760	481,775
Դրամական փոխանցումներ	26,891	92,198
ՀՀ ԿԲ-ի և այլ ֆինանսական կազմակերպությունների հետ կանխիկ և անկանխիկ գործառնությունների գծով ծախսեր	14,643	17,148
Երաշխավորությունների և ակրեդիտիվների տրամադրում	698	8,983
Այլ	13,289	7,106
Ընդամենը միջնորդավճարների և այլ վճարների տեսքով ծախս	720,281	607,210
Միջնորդավճարների և այլ վճարների տեսքով գուտ եկամուտ	3,846,998	2,965,566

6 Չուտ օգուտ իրական արժեքով՝ շահույթի կամ վնասի միջոցով չափվող ֆինանսական գործիքների գծով

	01/01/2024/ 31/03/2024	01/01/2023/ 31/03/2023
	հազ. դրամ	հազ. դրամ
Չուտ օգուտ արժույթային ածանցյալ գործիքների գծով	330,299	246,328
Չուտ օգուտ/(վնաս) իրական արժեքով՝ շահույթի կամ վնասի միջոցով չափվող ներդրումային արժեթղթերի գծով	125,293	(47,493)
	455,592	198,835

7 Չուտ օգուտ փոխարժեքային տարբերություններից

	01/01/2024/ 31/03/2024 հազ. դրամ	01/01/2023/ 31/03/2023 հազ. դրամ
Չուտ օգուտ սփոթ գործարքներից	4,819,705	5,506,807
Չուտ վնաս ֆինանսական ակտիվների և պարտավորությունների վերագնահատումից	(212,063)	(228,644)
	4,607,642	5,278,163

8 Այլ գործառնական զուտ եկամուտներ և ծախսեր

	01/01/2024/ 31/03/2024 հազ. դրամ	01/01/2023/ 31/03/2023 հազ. դրամ
Եկամուտ դատական գործերի համար ստացված հատուցումներից	93,954	-
Եկամուտ ապահովագրական գործակալությունից	41,213	33,447
Եկամուտ տեղեկատվական և այլ ծառայություններից	27,808	19,082
Եկամուտ անհատական պահատուփերից	22,731	21,979
Չուտ եկամուտ առգրավված ակտիվների վաճառքից	10,532	63,619
Եկամուտ խորհրդատվական և գործարքների կազմակերպման ծառայություններից	7,724	37,000
Եկամուտ վճարային տերմինալներից	5,465	22,772
Այլ	17,868	5,727
	227,295	203,626

	01/01/2024/ 31/03/2024 հազ. դրամ	01/01/2023/ 31/03/2023 հազ. դրամ
Վճարային համակարգերի գծով ծախսեր	968,310	562,227
Երաշխիքային վճարներ ավանդների հատուցումը երաշխավորող պետական հիմնադրամին	382,965	229,373
Ծրագրային ապահովման սպասարկում	359,244	184,639
Գրավի գրանցման ծախսեր	135,827	70,274
Վարկային ռեզիստի գծով ծախսեր	39,616	25,429
Ֆինանսական համակարգի հաշտարարի վճարներ	36,260	31,579
Բանկոմատների սպասարկման ծախսեր	34,492	29,697
Բրոքերային ծառայությունների վճարներ	34,335	16,791
Փոստային ծառայությունների ծախսեր	31,383	30,118
Ինկասացիա	30,845	23,863
Պահառուական ծառայություններ	25,081	29,508
Վճարված վճարներ և տուգանքներ	17,064	26,821
Բաժանորդագրության վճար	11,478	-
Այլ	118,949	137,979
	2,225,849	1,398,298

9 Չուս արժեզրկումից կորուստներ ֆինանսական գործիքների գծով

Ստորև բերվող աղյուսակում ներկայացված են 2024թ. մարտի 31-ի ավարտված ժամանակահատվածի համար շահույթի կամ վնասի և այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի մասին համախմբված հաշվետվությունում գրանցված ֆինանսական գործիքների գծով արժեզրկումից կորուստները:

հազ. դրամ	1-ին փուլ	2-րդ փուլ	3-րդ փուլ	Ընդամենը
Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ	(402)	-	-	(402)
Բանկերին տրված վարկեր և փոխատվություններ	(15,121)	-	-	(15,121)
Իրավաբանական և ֆիզիկական անձանց տրված վարկեր	484,682	5,466	(87,374)	402,774
Ֆինանսական վարձակալության գծով դեբիտորական պարտքեր	(19,355)	94,804	(7,288)	68,161
Ֆակտորինգի գծով դեբիտորական պարտքեր	(2,636)	-	-	(2,636)
Ակրեդիտիվների գծով դեբիտորական պարտքեր	(3,407)	-	-	(3,407)
Ամորտիզացված արժեքով չափվող ներդրումային արժեթղթեր	28,209	-	-	28,209
Իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող ներդրումային արժեթղթեր	(7,209)	-	-	(7,209)
Հակադարձ հետզնման պայմանագրերի գծով դեբիտորական պարտքեր	1	-	-	1
Այլ ֆինանսական ակտիվներ	(47,582)	138	(5,085)	(52,529)
Փոխատվության հանձնառություններ	(75,962)	(5)	(2,546)	(78,513)
Ընդամենը ծախս պարտքային կորուստների գծով	341,218	100,403	(102,293)	339,328

Ստորև բերվող աղյուսակում ներկայացված են 2023թ. մարտ 31-ի ավարտված ժամանակահատվածի համար շահույթի կամ վնասի և այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի մասին համախմբված հաշվետվությունում գրանցված ֆինանսական գործիքների գծով արժեզրկումից կորուստները:

հազ. դրամ	1-ին փուլ	2-րդ փուլ	3-րդ փուլ	Ընդամենը
Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ	(1,940)	-	-	(1,940)
Հակադարձ հետզնման պայմանագրերի գծով դեբիտորական պարտքեր	-	-	-	-
Բանկերին տրված վարկեր և փոխատվություններ	(913)	-	-	(913)
Իրավաբանական և ֆիզիկական անձանց տրված վարկեր	(614,294)	297,823	645,441	328,970
Ֆինանսական վարձակալության գծով դեբիտորական պարտքեր	1,869	3,117	12,074	17,059
Ֆակտորինգի գծով դեբիտորական պարտքեր	3,794	-	-	3,794
Ակրեդիտիվների գծով դեբիտորական պարտքեր	(4,061)	-	-	(4,061)
Ամորտիզացված արժեքով չափվող ներդրումային արժեթղթեր	5,676	-	-	5,676
Իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող ներդրումային արժեթղթեր	(2,073)	-	-	(2,073)
Այլ ֆինանսական ակտիվներ	95	750	1,073	1,918
Փոխատվության հանձնառություններ	(70,018)	(553)	(42)	(70,613)

	<u>1-ին փուլ</u>	<u>2-րդ փուլ</u>	<u>3-րդ փուլ</u>	<u>Ընդամենը</u>
հազ. դրամ				
Ընդամենը ծախս պարտքային կորուստների գծով	681,865	301,137	658,546	277,818

10 Վարչական ծախսեր

	<u>01/01/2024/ 31/03/2024</u>	<u>01/01/2023/ 31/03/2023</u>
	<u>հազ. դրամ</u>	<u>հազ. դրամ</u>
Մաշվածություն և ամորտիզացիա	1,198,395	1,039,860
Անձնակազմի վերապատրաստման և այլ ծախսեր	309,167	256,390
Գովազդ և շուկայավարում	251,457	226,685
Վերանորոգման և սպասարկման ծախսեր	188,866	128,073
Մասնագիտական ծառայություններ	169,182	194,613
Զվտիսհատուցվող հարկեր վարձակալության պայմանագրերի գծով	119,826	90,592
Վարձակալության գծով այլ ծախսեր	112,000	61,363
Անվտանգության ծառայություն	95,032	78,030
Կապի և տեղեկատվական ծառայություններ	74,358	52,474
Գործուղումների և ներկայացուցչական ծախսեր	45,537	29,090
Էլեկտրականության և կոմունալ ծառայությունների ծախսեր	41,025	41,424
Վարկերի վերադարձման գծով ծախսեր	24,800	34,143
Ապահովագրություն	23,033	23,978
Գրասենյակային ծախսեր	14,619	15,946
Հարկեր՝ բացառությամբ աշխատավարձի գծով հարկերի և շահութահարկի	11,611	12,840
Բարեգործություն և հովանավորություն	-	21,376
Այլ	66,238	55,221
	2,745,146	2,362,098

11 Շահութահարկի գծով ծախս

	<u>01/01/2024/ 31/03/2024</u>	<u>01/01/2023/ 31/03/2023</u>
	<u>հազ. դրամ</u>	<u>հազ. դրամ</u>
Ընթացիկ հարկի գծով ծախս	274,375	5,354,060
Հետաձգված հարկային ակտիվների և պարտավորությունների փոփոխություններ՝ ժամանակավոր տարբերությունների առաջացման և հակադարձման հետևանքով	2,563,999	(2,838,805)
Ընդամենը ծախս շահութահարկի գծով	2,838,374	2,515,255

2024թ-ին ընթացիկ հարկի կիրառելի դրույքաչափը կազմում է 18% (2023թ. համեմատ փոփոխություն տեղի չի ունեցել):

Արդյունավետ հարկային դրույքաչափի համադրում դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարվա համար

	01/01/2024/ 31/03/2024 հազ. դրամ	%	01/01/2023/ 31/03/2023 հազ. դրամ	%
Շահույթ մինչև շահութահարկով հարկումը	15,542,393		13,831,976	
Շահութահարկ՝ հաշվարկված հարկի կիրառելի դրույքաչափով	2,797,631	18.00%	2,489,756	18.00%
Չնվազեցվող ծախսեր	40,743	0.26%	25,499	0.18%
Ընդամենը ծախս շահութահարկի գծով	2,838,374	18.26%	2,515,255	18.18%

(ա) Հետաձգված հարկային ակտիվներ և պարտավորություններ

Համախմբված ֆինանսական հաշվետվություններում արտացոլելու նպատակով որոշված ակտիվների և պարտավորությունների հաշվեկշռային արժեքների և հարկային նպատակներով օգտագործվող գումարների միջև ժամանակավոր տարբերություններն առաջացնում են գուտ հետաձգված հարկային ակտիվ և գուտ հետաձգված հարկային պարտավորություն համապատասխանաբար 2024թ. մարտի 31-ի և 2023թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ:

Գործող հարկային օրենսդրության համաձայն՝ նվազեցվող ժամանակավոր տարբերությունները մարման ժամկետ չունեն:

Ստորև ներկայացված են ժամանակավոր տարբերությունների փոփոխությունները 2024թ. մարտի 31-ի և 2023թ. մարտի 31-ին ավարտված ժամանակահատվածների ընթացքում:

հազ. դրամ	Մնացորդը առ 1 հունվարի 2024թ.	Շահույթում կամ վնասում ճանաչված	Այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքում ճանաչված	Մնացորդը առ 31 մարտ 2024թ.
Իրական արժեքով՝ շահույթի կամ վնասի միջոցով չափվող ֆինանսական գործիքներ	(190,741)	(27,497)	-	(218,238)
Իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող ներդրումային արժեթղթեր	215,481	(31,898)	(54,495)	129,088
Հանախորդներին տրված վարկեր և փոխատվություններ	(2,017,101)	(171,161)	-	(2,188,262)
Անորտիզացված արժեքով չափվող այլ ֆինանսական գործիքներ	48,155	24,398	-	72,553
Հիմնական միջոցներ	79,426	4,223	-	83,649
Օգտագործման իրավունքի ձևով ակտիվ	(2,084,542)	52,929	-	(2,031,613)
Վարձակալության գծով պարտավորություններ	2,368,473	(46,963)	-	2,321,510
Այլ ակտիվներ	54,045	15,687	-	69,732
Այլ պարտավորություններ	3,652,927	(2,381,556)	-	1,271,371
Այլ փոխառու միջոցներ	(97,777)	(2,161)	-	(99,938)
Ընդամենը հետաձգված հարկային ակտիվներ/(պարտավորություն)	2,028,346	(2,563,999)	(54,495)	(590,148)

հազ. դրամ	Մնացորդը առ 1 հունվարի 2023թ.	Շահույթում կամ վնասում ճանաչված	Այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքում ճանաչված	Մնացորդը առ 31 դեկտեմբերի 2023թ.
Իրական արժեքով՝ շահույթի կամ վնասի միջոցով չափվող ֆինանսական գործիքներ	(122,519)	(68,222)	-	(190,741)
Իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող ներդրումային արժեթղթեր	307,434	31,325	(123,278)	215,481
Հանախորդներին տրված վարկեր և փոխատվություններ	(1,515,773)	(501,328)	-	(2,017,101)
Անորտիզացված արժեքով չափվող այլ ֆինանսական գործիքներ	43,702	4,453	-	48,155
Հիմնական միջոցներ	72,081	7,345	-	79,426
Օգտագործման իրավունքի ձևով ակտիվ	(1,900,615)	(183,927)	-	(2,084,542)
Վարձակալության գծով պարտավորություններ	2,133,370	235,103	-	2,368,473
Այլ ակտիվներ	49,047	4,998	-	54,045
Այլ պարտավորություններ	3,492,225	160,702	-	3,652,927
Այլ փոխառու միջոցներ	(88,735)	(9,042)	-	(97,777)
Ընդամենը հետաձգված հարկային ակտիվներ	2,470,217	(318,593)	(123,278)	2,028,346

Գործող հարկային օրենսդրության համաձայն՝ նվազեցվող ժամանակավոր տարբերությունները մարման ժամկետ չունեն: Հետաձգված հարկային ակտիվները ճանաչվել են այնքանով, որքանով հավանական է, որ առկա կլինի ապագա հարկվող շահույթ, որի դիմաց Խոււմըը կկարողանա օգտագործել դրանցից ստացված օգուտները:

12 Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ

	31/03/2024	31/12/2023
	հազ. դրամ	հազ. դրամ
Կանխիկը դրամարկղում	22,733,747	21,247,159
Նոստրո հաշիվներ ՀՀ ԿԲ-ում	39,724,932	51,532,420
Նոստրո հաշիվներ այլ բանկերում		
- Aa1-ից Aa3 վարկանիշով	29,562,663	32,408,678
- A1-ից A3 վարկանիշով	16,085,498	21,952,059
- Baa1-ից Baa3 վարկանիշով	8,361,583	720,966
- Ba1-ից Ba3 վարկանիշով	25,425,722	618,124
- վարկանիշ չունեցող	2,907,996	4,716,153
Ընդամենը նոստրո հաշիվներ այլ բանկերում	82,343,462	60,415,980
Ընդամենը համախառն դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ	144,802,141	133,195,559
Պարտքային կորստի գծով պահուստ	(1,449)	(1,851)
Ընդամենը զուտ դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ	144,800,692	133,193,708

2024թ. մարտի 31-ի դրությամբ դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքների մեջ առանձին ներառված են թանկարժեք մետաղների բանկային ստանդարտացված ձուլակտորները, որոնց մնացորդը կազմում է 124,035 հազար դրամ (2023թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ՝ 180,687 հազար դրամ):

Դրամական միջոցները և դրանց համարժեքներն ամբողջությամբ դասված են 1-ին փուլ և չափվում են 2024թ. մարտի 31-ի և 2023թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ:

2024թ. մարտի 31-ի բացառությամբ ՀՀ ԿԲ-ի, Խումբը ունի երկու բանկերում տեղաբաշխված միջոցներ, որոնց մնացորդները գերազանցում են Խմբի սեփական կապիտալի 10%-ը և կազմում են 52,699,847 հազար դրամ (2023թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ՝ 32,408,678):

ՀՀ ԿԲ-ում պահվող նոստրո հաշիվները վերաբերում են վճարահաշվարկային գործունեությանը (տես Ծանոթագրություն 14) և անհրաժեշտության դեպքում կարող են ելքագրվել:

Ստորև բերվող աղյուսակներում ներկայացված է դրամական միջոցների և դրանց համարժեքների գծով կորստի պահուստի սկզբնական և վերջնական մնացորդների համադրումը 2024թ. մարտի 31-ի և 2023թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված ժամանակահատվածների համար:

հազ. դրամ	2024թ.			Ընդամենը
	1-ին փուլ	2-րդ փուլ	3-րդ փուլ	
Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ				
Մնացորդը առ 1 հունվարի	1,851	-	-	1,851
Տեղափոխում 1-ին փուլ	-	-	-	-
Տեղափոխում 2-րդ փուլ	-	-	-	-
Տեղափոխում 3-րդ փուլ	-	-	-	-
Կորստի պահուստի զուտ վերաչափում	(1,851)	-	-	(1,851)
Սկզբնավորված կամ ձեռք բերված նոր ֆինանսական ակտիվներ	1,449	-	-	1,449
Մնացորդը առ 31 մարտի	1,449	-	-	1,449

հազ. դրամ	2023թ.			
	1-ին փուլ	2-րդ փուլ	3-րդ փուլ	Ընդամենը
Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ				
Մնացորդը առ 1 հունվարի	4,234	-	-	4,234
Տեղափոխում 1-ին փուլ	-	-	-	-
Տեղափոխում 2-րդ փուլ	-	-	-	-
Տեղափոխում 3-րդ փուլ	-	-	-	-
Կորստի պահուստի զուտ վերաչափում	(4,234)	-	-	(4,234)
Սկզբնավորված կամ ձեռք բերված նոր ֆինանսական ակտիվներ	1,851	-	-	1,851
Մնացորդը առ 31 դեկտեմբերի	1,851	-	-	1,851

13 Ներդրումային արժեթղթեր և ածանցյալ ֆինանսական ակտիվներ

(ա) Իրական արժեքով՝ շահույթի կամ վնասի միջոցով չափվող ֆինանսական գործիքներ

	31/03/2024 հազ. դրամ	31/12/2023 հազ. դրամ
Բանկի կողմից պահվող		
Պարտքային և հաստատուն եկամտով այլ գործիքներ		
ՀՀ պետական արժեթղթեր	3,530,682	6,217,720
ՀՀ պետական եվրոպարտատոմներ	3,437,036	3,600,018
Արտասահմանյան երկրների պետական եվրոպարտատոմներ	740,507	760,369
Ընդամենը պետական պարտատոմներ	7,708,225	10,578,107
Հայկական ընկերությունների կորպորատիվ պարտատոմներ		
- Ba1-ից Ba3 վարկանիշով	1,461,190	428,352
- B1-ից B3 վարկանիշով	1,221,175	1,230,498
- վարկանիշ չունեցող	1,542,405	1,544,166
Ընդամենը կորպորատիվ պարտատոմներ	4,224,770	3,203,016
Ընդամենը Բանկի կողմից պահվող պարտքային և հաստատուն եկամտով այլ գործիքներ	11,932,995	13,781,123
Կորպորատիվ բաժնետոմսեր	95,207	195,752
Ընդամենը Բանկի կողմից պահվող իրական արժեքով՝ շահույթի կամ վնասի միջոցով չափվող ներդրումային արժեթղթեր	12,028,202	13,976,875
Ընդամենը իրական արժեքով՝ շահույթի կամ վնասի միջոցով չափվող ներդրումային արժեթղթեր	12,028,202	13,976,875
	31/03/2024 հազ. դրամ	31/12/2023 հազ. դրամ
Ածանցյալ ֆինանսական ակտիվներ		
Արժույթային սվոփեր	393,316	427,049
Ընդամենը ածանցյալ ֆինանսական ակտիվներ	393,316	427,049
Ընդամենը իրական արժեքով՝ շահույթի կամ վնասի միջոցով չափվող ֆինանսական ակտիվներ	12,421,518	14,403,924
Ածանցյալ ֆինանսական պարտավորություններ		
Արժույթային սվոփեր	-	57,674
Ընդամենը ածանցյալ ֆինանսական պարտավորություններ	-	57,674

Շահույթի կամ վնասի միջոցով իրական արժեքով չափվող ներդրումային արժեթղթերի պարտքային որակը բացահայտելիս Խումբն օգտվում է «Moody's» վարկանիշային գործակալության վարկանիշներից:

(բ) Իրական արժեքով այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող ներդրումային արժեթղթեր

	31/03/2024 հազ. դրամ	31/12/2023 հազ. դրամ
Բանկի կողմից պահվող		
Պարտքային և հաստատուն եկամտով այլ գործիքներ		
ՀՀ պետական արժեթղթեր	20,601,067	17,209,346
ՀՀ պետական եվրոպարտատոմներ	3,018,714	3,162,182
Օտարերկրյա պետությունների պետական արժեթղթեր Aaa վարկանիշով	-	-
Օտարերկրյա պետությունների պետական եվրոպարտատոմներ Ba2 վարկանիշով	1,110,761	1,140,547
Ընդամենը պետական պարտատոմներ	24,730,542	21,512,075
Հայկական ընկերությունների կորպորատիվ պարտատոմներ		
- Ba1-ից Ba3 վարկանիշով	-	-
- վարկանիշ չունեցող	-	-
Օտարերկրյա ընկերությունների կորպորատիվ պարտատոմներ		
- Aaa-ից վարկանիշով	-	-
- B1-ից B3 վարկանիշով	-	-
- վարկանիշ չունեցող	1,875,197	1,895,563
Ընդամենը կորպորատիվ պարտատոմներ	1,875,197	1,895,563
Ընդամենը պարտքային և հաստատուն եկամտով այլ գործիքներ	26,605,739	23,407,638
Բաժնային ներդրումներ		
Կորպորատիվ բաժնետոմսեր	78,307	78,307
Ընդամենը Բանկի կողմից պահվող իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող ներդրումային արժեթղթեր	26,684,046	23,485,945
Վաճառքի և հետգնման պայմանագրերի դիմաց գրավադրված		
ՀՀ պետական պարտատոմներ	-	1,014,291
ՀՀ պետական եվրոպարտատոմներ	-	-
Ընդամենը վաճառքի և հետգնման պայմանագրերի դիմաց գրավադրված իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող ներդրումային արժեթղթեր	-	1,014,291
Ընդամենը իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող ներդրումային արժեթղթեր	26,684,046	24,500,236

Իրական արժեքով այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող ներդրումային արժեթղթերի պարտքային որակը բացահայտելիս Խումբն օգտվում է «Moody's» վարկանիշային գործակալության վարկանիշներից:

Իրական արժեքով այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող ներդրումային արժեթղթերն ամբողջությամբ դասված են 1-ին փուլ 2024թ. մարտի 31-ի և 2023թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ:

Ստորև բերվող աղյուսակներում ներկայացված է այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով իրական արժեքով չափվող ներդրումային արժեթղթերի գծով կորստի պահուստի սկզբնական և վերջնական մնացորդների համադրումը 2024թ. մարտի 31-ի և 2023թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված ժամանակաշրջանների համար: Կորստի պահուստը չի ճանաչվում ֆինանսական վիճակի մասին համախմբված հաշվետվությունում, քանի որ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով իրական արժեքով չափվող պարտքային ներդրումային արժեթղթերի հաշվեկշռային արժեքը վերջիններիս իրական արժեքն է:

հազ. դրամ	2024թ.			
	1-ին փուլ	2-րդ փուլ	3-րդ փուլ	Ընդամենը
Իրական արժեքով այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող պարտքային ներդրումային արժեթղթեր				
Մնացորդը առ 1 հունվարի	133,542	-	-	133,542
Տեղափոխում 1-ին փուլ	-	-	-	-
Տեղափոխում 2-րդ փուլ	-	-	-	-
Տեղափոխում 3-րդ փուլ	-	-	-	-
Կորստի պահուստի գուտ վերաչափում	(20,824)	-	-	(20,824)
Մարված ակտիվներ	(587)	-	-	(587)
Վաճառված ակտիվներ	(6,411)	-	-	(6,411)
Սկզբնավորված կամ ձեռք բերված նոր ակտիվներ	20,613	-	-	20,613
Մնացորդը առ 31 մարտի	126,333	-	-	126,333

հազ. դրամ	2023թ.			
	1-ին փուլ	2-րդ փուլ	3-րդ փուլ	Ընդամենը
Իրական արժեքով այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող պարտքային ներդրումային արժեթղթեր				
Մնացորդը առ 1 հունվարի	88,253	-	-	88,253
Տեղափոխում 1-ին փուլ	-	-	-	-
Տեղափոխում 2-րդ փուլ	-	-	-	-
Տեղափոխում 3-րդ փուլ	-	-	-	-
Կորստի պահուստի գուտ վերաչափում	96,646	-	-	96,646
Մարված ակտիվներ	(88,328)	-	-	(88,328)
Վաճառված ակտիվներ	(19,146)	-	-	(19,146)
Սկզբնավորված կամ ձեռք բերված նոր ակտիվներ	56,117	-	-	56,117
Մնացորդը առ 31 դեկտեմբերի	133,542	-	-	133,542

(i) Որպես իրական արժեքով այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող նախորոշված չգնանշվող բաժնային արժեթղթեր

Իրական արժեքով այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող ֆինանսական ակտիվներում ներառված են ստորև ներկայացված չգնանշվող բաժնային արժեթղթերը.

Անվանումը	Գրանցման երկիրը	Հիմնական գործունեությունը	Վերահսկվող %		2024թ.	2023թ.
			2024թ.	2023թ.	հազ. դրամ	հազ. դրամ
ԱրՔա	Հայաստանի Հանրապետություն	Վճարային համակարգ	3.75%	3.75%	44,841	44,841
SWIFT	Հայաստանի Հանրապետություն	Դրամական փոխանցումներ	0.01%	0.01%	33,466	33,466
					78,307	78,307

2024թ. մարտի 31-ի և 2023թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ ներդրումները հիմնականում ներառում են պարտադիր բաժնետոմսերը վճարահաշվարկային կազմակերպություններում: Խմբի ղեկավարությունը գտնում է, որ այս գործիքների գնահատված իրական արժեքները մոտարկվում են դրանց սկզբնական արժեքներին 2024թ. մարտի 31-ի և 2023թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ:

(գ) Ամորտիզացված արժեքով չափվող ներդրումային արժեթղթեր

	31/03/2024 հազ. դրամ	31/12/2023 հազ. դրամ
Բանկի կողմից պահվող		
Պարտքային և հաստատուն եկամտով այլ գործիքներ		
ՀՀ պետական պարտատոմսեր	51,591,908	44,691,405
Օտարերկրյա պետությունների պետական արժեթղթեր	23,538,066	-
ՀՀ պետական եվրոպարտատոմսեր	37,945,918	29,040,983
Ընդամենը պետական պարտատոմսեր	113,075,892	73,732,388
Ներդրումային հիմնադրամների պարտատոմսեր		
- վարկանիշ չունեցող	-	-
Ընդամենը ներդրումային հիմնադրամների պարտատոմսեր	-	-
Հայկական ընկերությունների կորպորատիվ պարտատոմսեր		
- Ba1-ից Ba3 վարկանիշով	2,586,420	2,515,973
- վարկանիշ չունեցող	-	-
Օտարերկրյա ընկերությունների կորպորատիվ պարտատոմսեր		
- Aaa վարկանիշով	3,684,912	5,797,970
- վարկանիշ չունեցող	765,037	795,317
Ընդամենը կորպորատիվ պարտատոմսեր	7,036,369	9,109,260
Ընդամենը Բանկի կողմից պահվող պարտքային և հաստատուն եկամտով այլ գործիքներ	120,112,261	82,841,648
Պարտքային կորստի գծով պահուստ	(247,580)	(219,371)
Ընդամենը Բանկի կողմից պահվող ամորտիզացված արժեքով չափվող գույտ ներդրումային արժեթղթեր	119,864,681	82,622,277
Վաճառքի և հետգնման պայմանագրերի դիմաց գրավադրված		
Պարտքային և հաստատուն եկամտով այլ գործիքներ		
ՀՀ պետական պարտատոմսեր	12,762,103	6,478,747
ՀՀ պետական եվրոպարտատոմսեր	-	10,207,562
Ընդամենը վաճառքի և հետգնման պայմանագրերի դիմաց գրավադրված ամորտիզացված արժեքով չափվող ներդրումային արժեթղթեր	12,762,103	16,686,309
Ընդամենը ամորտիզացված արժեքով չափվող ներդրումային արժեթղթեր	132,626,784	99,308,586

Խումբն օգտվում է «Moody's» վարկանիշային գործակալության վարկանիշներից: Խմբի գնահատմամբ ներդրումային հիմնադրամների վարկանիշ չունեցող պարտատուների պարտքային ռիսկը մոտավորապես համապատասխանում է «Moody's» վարկանիշային գործակալության B2 արտաքին վարկանիշին:

2024թ. մարտի 31-ի դրությամբ, բացառությամբ ՀՀ կառավարության, Խումբն չունի պայմանագրային կողմ, որի մնացորդները գերազանցում են Խմբի սեփական կապիտալի 10%-ը (2023թ-ին՝ մեկ պայմանագրային կողմ): 2023թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ այդ մնացորդները կազմում էին 56,888,881 հազար դրամ:

Ամորտիզացված արժեքով չափվող ներդրումային արժեթղթերն ամբողջությամբ դասված են 1-ին փուլ 2024թ. մարտի 31-ի և 2023թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ:

Ստորև բերվող աղյուսակներում ներկայացված է ամորտիզացված արժեքով չափվող ներդրումային արժեթղթերի գծով կորստի պահուստի սկզբնական և վերջնական մնացորդների համադրումը 2024թ. մարտի 31-ի և 2023թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված ժամանակահատվածների համար:

հազ. դրամ	2024թ.			
	1-ին փուլ	2-րդ փուլ	3-րդ փուլ	Ընդամենը
Ամորտիզացված արժեքով չափվող ներդրումային արժեթղթեր				
Մնացորդը առ 1 հունվարի	219,371	-	-	219,371
Տեղափոխում 1-ին փուլ	-	-	-	-
Տեղափոխում 2-րդ փուլ	-	-	-	-
Տեղափոխում 3-րդ փուլ	-	-	-	-
Կորստի պահուստի զուտ վերաչափում	(49,561)	-	-	(49,561)
Մարված ակտիվներ	(236,204)	-	-	(236,204)
Վաճառված ակտիվներ	-	-	-	-
Սկզբնավորված կամ ձեռք բերված նոր ակտիվներ	313,974	-	-	313,974
Մնացորդը առ 31 մարտի	247,580	-	-	247,580

հազ. Դրամ	2023թ.			
	1-ին փուլ	2-րդ փուլ	3-րդ փուլ	Ընդամենը
Ամորտիզացված արժեքով չափվող ներդրումային արժեթղթեր				
Մնացորդը առ 1 հունվարի	332,488	-	-	332,488
Տեղափոխում 1-ին փուլ	-	-	-	-
Տեղափոխում 2-րդ փուլ	-	-	-	-
Տեղափոխում 3-րդ փուլ	-	-	-	-
Կորստի պահուստի զուտ վերաչափում	6,332	-	-	6,332
Մարված ակտիվներ	(774,787)	-	-	(774,787)
Վաճառված ակտիվներ	(12,535)	-	-	(12,535)
Սկզբնավորված կամ ձեռք բերված նոր ակտիվներ	667,873	-	-	667,873
Մնացորդը առ 31 դեկտեմբերի	219,371	-	-	219,371

14 Բանկերին տրված վարկեր և փոխառվածություններ

	<u>31/03/2024</u> հազ. դրամ	<u>31/12/2023</u> հազ. դրամ
Պահանջներ ՀՀ ԿԲ-ի նկատմամբ		
Վարկային քարտերով գործառնությունների համար դեպոնացված միջոց ՀՀ ԿԲ-ում	5,815,500	8,813,500
Ավանդ ՀՀ ԿԲ-ում, պարտադիր պահուստներ	70,538,360	73,798,412
Այլ բանկերին տրված վարկեր և փոխառվածություններ		
Հայկական բանկեր		
– Ba1-ից Ba3 վարկանիշով	-	-
– վարկանիշ չունեցող	-	-
Այլ բանկեր		
– Aaa վարկանիշով	-	3,003,922
– Aa1-ից Aa3 վարկանիշով	-	-
– A1-ից A3 վարկանիշով	-	-
– Ba1-ից Ba3 վարկանիշով	-	33,877
– Baa1-ից Baa3 վարկանիշով	-	2,688,253
– վարկանիշ չունեցող	61,108	1,804,437
Ընդամենը այլ բանկերին տրված վարկեր և փոխառվածություններ	61,108	7,530,489
Ընդամենը բանկերին տրված համախառն վարկեր և փոխառվածություններ	76,414,968	90,142,401
Պարտքային կորստի գծով պահուստ	(161,682)	(176,803)
Ընդամենը բանկերին տրված գուտ վարկեր և փոխառվածություններ	76,253,286	89,965,598

(ա) Մնացորդներ ՀՀ ԿԲ-ում

Վարկային քարտերով գործառնությունների համար ՀՀ ԿԲ-ում դեպոնացված միջոցը ոչ տոկոսակիր ավանդ է, որը հաշվարկվում է ՀՀ ԿԲ-ի կողմից սահմանված կանոնակարգերի համաձայն և որի ելքագրումը սահմանափակված է:

Բանկերից պահանջվում է ՀՀ ԿԲ-ում պահել կանխիկ ավանդ (պարտադիր պահուստ) ներգրավված միջոցների համար: ՀՀ դրամով ներգրավված միջոցների համար պարտադիր պահուստը կազմում է 4% (2023թ-ին՝ 4%) և ամբողջությամբ պահվում է ՀՀ դրամով: Արտարժույթով ներգրավված միջոցների համար պարտադիր պահուստը կազմում է 18%, որից 6%-ը պահվում է ՀՀ դրամով, իսկ 12%-ը՝ ներգրավված միջոցների համապատասխան արտարժույթով (2023թ-ին՝ 10%՝ ՀՀ դրամով և 8%՝ ներգրավված միջոցների համապատասխան արտարժույթով): ՀՀ դրամով պահվող ավանդը ելքագրելու Խմբի իրավունքը չի սահմանափակվում օրենսդրությամբ, սակայն եթե Խումբը չի ապահովում պահուստի նվազագույն միջին ամսական գումարը, վերջինիս նկատմամբ կարող են կիրառվել պատժամիջոցներ: ՀՀ դրամով պահվող պարտադիր պահուստները դասակարգվում են որպես դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ (տես Ծանոթագրություն 12), քանի որ կարող են ելքագրվել անհրաժեշտության դեպքում:

Արտարժույթով պահվող պարտադիր պահուստի համար Խումբը պարտավոր է ապահովել նվազագույն օրական մնացորդ: Այդ պահուստները չեն համարվում դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ և ներառված են բանկերին տրված վարկերի և փոխառվածությունների կազմում: 2024թ. մարտի 31-ի դրությամբ ՀՀ ԿԲ-ում պահվող ավանդներում ներառված է 70,538,360 հազար դրամ գումարով պարտադիր պահուստն արտարժույթով ներգրավված միջոցների համար (2023թ-ին՝ 73,798,412 հազար դրամ):

(բ) Բանկերին տրված վարկերի և փոխառությունների կենտրոնացում

2024թ. մարտի 31-ի և 2023թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ, բացառությամբ ՀՀ ԿԲ-ի, Խոււմբը չունի պայմանագրային կողմ հանդիսացող այնպիսի բանկեր, որոնց գծով մնացորդները գերազանցում են Խմբի սեփական կապիտալի 10%-ը:

Բանկերին տրված վարկերը և փոխառությունները ժամկետանց կամ արժեզրկված չեն և ամբողջությամբ դասված են 1-ին փուլ 2024թ. մարտի 31-ի և 2023թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ: Բանկերին տրված բոլոր վարկերը և փոխառությունները չափվում են ամորտիզացված արժեքով 2024թ. մարտի 31-ի և 2023թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ:

Ստորև բերվող աղյուսակներում ներկայացված է ամորտիզացված արժեքով չափվող բանկերին տրված վարկերի և փոխառությունների գծով կորստի պահուստի սկզբնական և վերջնական մնացորդների համադրումը 2024թ. մարտի 31-ի և 2023թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված ժամանակահատվածների համար:

հազ. դրամ	2024թ.			
	1-ին փուլ	2-րդ փուլ	3-րդ փուլ	Ընդամենը
Ամորտիզացված արժեքով չափվող բանկերին տրված վարկեր և փոխառություններ				
Մնացորդը առ 1 հունվարի	176,803	-	-	176,803
Տեղափոխում 1-ին փուլ	-	-	-	-
Տեղափոխում 2-րդ փուլ	-	-	-	-
Տեղափոխում 3-րդ փուլ	-	-	-	-
Մարված ակտիվներ	(176,803)	-	-	(176,803)
Դուրսգրված գումարներ	-	-	-	-
Արտարժույթի մասով ճշգրտումներ	-	-	-	-
Սկզբնավորված կամ ձեռք բերված նոր ակտիվներ	161,682	-	-	161,682
Մնացորդը առ 31 մարտի	161,682	-	-	161,682

հազ. դրամ	2023թ.			
	1-ին փուլ	2-րդ փուլ	3-րդ փուլ	Ընդամենը
Ամորտիզացված արժեքով չափվող բանկերին տրված վարկեր և փոխառություններ				
Մնացորդը առ 1 հունվարի	159,385	-	-	159,385
Տեղափոխում 1-ին փուլ	-	-	-	-
Տեղափոխում 2-րդ փուլ	-	-	-	-
Տեղափոխում 3-րդ փուլ	-	-	-	-
Մարված ակտիվներ	(159,385)	-	-	(159,385)
Դուրսգրված գումարներ	-	-	-	-
Արտարժույթի մասով ճշգրտումներ	-	-	-	-
Սկզբնավորված կամ ձեռք բերված նոր ակտիվներ	176,803	-	-	176,803
Մնացորդը առ 31 դեկտեմբերի	176,803	-	-	176,803

15 Հակադարձ հետգնման պայմանագրերի գծով դեբիտորական պարտքեր

	31/03/2024 հազ. դրամ	31/12/2023 հազ. դրամ
Վարկանիշ չունեցող հայկական ֆինանսական կազմակերպություններից ստացվելիք գումարներ	18,482,062	15,527,603
Վարկանիշ չունեցող հայկական բանկերից ստացվելիք գումարներ	6,872,267	-
Ընդամենը համախառն դեբիտորական պարտքեր հակադարձ հետգնման պայմանագրերի գծով	25,354,329	15,527,603
Պարտքային կորստի գծով պահուստ	(1)	-
Ընդամենը զուտ դեբիտորական պարտքեր հակադարձ հետգնման պայմանագրերի գծով	25,354,328	15,527,603

Հակադարձ հետգնման պայմանագրերի գծով դեբիտորական պարտքերը վերագրելի են հայկական բանկերին և ֆինանսական կազմակերպություններին: Բոլոր գումարները դասված են 1-ին փուլ և չափվում են ամորտիզացված արժեքով 2024թ. մարտի 31-ի և 2023թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ:

Ակտիվների համար որպես ապահովություն ընդունված գրավ

2024թ. մարտի 31-ի դրությամբ հակադարձ հետգնման պայմանագրերի գծով դեբիտորական պարտքերի դիմաց գրավադրված էին 27,528,215 հազար դրամ իրական արժեքով ՀՀ պետական արժեթղթերը (2023թ-ին՝ 16,427,526 հազար դրամ):

16 Հաճախորդներին տրված վարկեր և փոխատվություններ

	Ծնթգ.	31/03/2024 հազ. դրամ	31/12/2023 հազ. դրամ
Իրավաբանական անձանց տրված վարկեր	19(ա)	583,732,350	591,920,976
Ֆիզիկական անձանց տրված վարկեր	19(ա)	371,738,435	357,244,678
Ֆակտորինգի գծով դեբիտորական պարտքեր	19(բ)	12,254,860	10,990,424
Ակրեդիտիվների գծով դեբիտորական պարտքեր	19(գ)	665,141	1,696,838
Ընդամենը ամորտիզացված արժեքով չափվող հաճախորդներին տրված համախառն վարկեր և փոխատվություններ		968,390,786	961,852,916
Ֆինանսական վարձակալության գծով դեբիտորական պարտքեր	19(դ)	43,364,927	38,267,944
Պարտքային կորստի գծով պահուստ		(15,415,989)	(15,374,298)
Ընդամենը հաճախորդներին տրված զուտ վարկեր և փոխատվություններ		996,339,724	984,746,562

(ա) Իրավաբանական և ֆիզիկական անձանց տրված վարկեր

	31/03/2024 հազ. դրամ	31/12/2023 հազ. դրամ
Իրավաբանական անձանց տրված վարկեր		
Խոշոր ընկերություններին տրված վարկեր	357,481,558	368,406,647
Փոքր և միջին ընկերություններին տրված վարկեր	226,250,792	223,514,329
Ընդամենը իրավաբանական անձանց տրված վարկեր	583,732,350	591,920,976
Ֆիզիկական անձանց տրված վարկեր		
Հիփոթեքային վարկեր	240,490,002	233,160,507
Ֆիզիկական անձանց տրված սպառողական վարկեր	131,248,433	124,084,171
Ընդամենը ֆիզիկական անձանց տրված վարկեր	371,738,435	357,244,678
Ընդամենը իրավաբանական և ֆիզիկական անձանց տրված համախառն վարկեր	955,470,785	949,165,654
Պարտքային կորստի գծով պահուստ	(15,009,763)	(15,028,296)
Ընդամենը իրավաբանական և ֆիզիկական անձանց տրված զուտ վարկեր	940,461,022	934,137,358

Ստորև բերվող աղյուսակներում ներկայացված է իրավաբանական անձանց տրված վարկերի համախառն հաշվեկշռային արժեքի սկզբնական և վերջնական մնացորդների համադրումը 2024թ. մարտի 31-ի և 2023թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված ժամանակահատվածների համար:

հազ. դրամ	2024թ.			
	1-ին փուլ	2-րդ փուլ	3-րդ փուլ	Ընդամենը
Իրավաբանական անձանց տրված վարկեր				
Մնացորդը առ 1 հունվարի	567,352,552	8,413,088	16,155,336	591,920,976
Սկզբնավորված կամ ձեռք բերված նոր ակտիվներ	56,620,371	-	-	56,620,371
Մարված ակտիվներ	(53,213,922)	(19,234)	(1,193,466)	(54,426,622)
Տեղափոխում 1-ին փուլ	42,113	(17,165)	(24,948)	-
Տեղափոխում 2-րդ փուլ	(467,945)	477,949	(10,004)	-
Տեղափոխում 3-րդ փուլ	(1,077,274)	(601,064)	1,678,338	-
Վերականգնումներ	-	-	170,316	170,316
Դուրսգրված գումարներ	-	-	(371,965)	(371,965)
Ակտիվի զուտ փոփոխություն տոկոսների և արտարժույթի վերազնահատումից	(9,582,572)	(206,175)	(391,979)	(10,180,726)
Մնացորդը առ 31 մարտի	559,673,323	8,047,399	16,011,628	583,732,350

հազ. դրամ	2023թ.			
	1-ին փուլ	2-րդ փուլ	3-րդ փուլ	Ընդամենը
Իրավաբանական անձանց տրված վարկեր				
Մնացորդը առ 1 հունվարի	421,571,265	2,257,164	13,238,942	437,067,371
Սկզբնավորված կամ ձեռք բերված նոր ակտիվներ	320,510,868	-	-	320,510,868
Մարված ակտիվներ	(173,370,172)	(321,869)	(2,613,937)	(176,305,978)
Տեղափոխում 1-ին փուլ	145,068	(33,976)	(111,092)	-
Տեղափոխում 2-րդ փուլ	(8,336,575)	8,365,786	(29,211)	-
Տեղափոխում 3-րդ փուլ	(7,066,029)	(1,639,313)	8,705,342	-
Վերականգնումներ	-	-	2,157,701	2,157,701
Դուրսգրված գումարներ	-	-	(5,328,250)	(5,328,250)
Ակտիվի գուտ փոփոխություն տոկոսների և արտարժույթի վերագնահատումից	13,898,127	(214,704)	135,841	13,819,264
Մնացորդը առ 31 դեկտեմբերի	567,352,552	8,413,088	16,155,336	591,920,976

Ստորև բերվող աղյուսակներում ներկայացված է իրավաբանական անձանց տրված վարկերի գծով կորստի պահուստի սկզբնական և վերջնական մնացորդների համադրումը 2024թ. մարտի 31-ի և 2023թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված ժամանակահատվածների համար:

հազ. դրամ	2024թ.			
	1-ին փուլ	2-րդ փուլ	3-րդ փուլ	Ընդամենը
Իրավաբանական անձանց տրված վարկեր				
Մնացորդը առ 1 հունվարի	4,392,691	1,372,960	6,816,506	12,582,157
Սկզբնավորված կամ ձեռք բերված նոր ակտիվներ	487,928	-	-	487,928
Մարված ակտիվներ	(458,572)	(3,214)	(470,012)	(931,798)
Տեղափոխում 1-ին փուլ	3,191	(2,230)	(961)	-
Տեղափոխում 2-րդ փուլ	(155,011)	159,839	(4,828)	-
Տեղափոխում 3-րդ փուլ	(126,559)	(70,146)	196,705	-
Ժամանակաշրջանի ընթացքում փուլերի միջև տեղափոխումների ազդեցությունը ժամանակաշրջանի վերջի դրությամբ ԱՊԿ վրա և ԱՊԿ հաշվարկի համար օգտագործվող մոդելների և ելակետային տվյալների փոփոխություններ	703,314	(109,523)	(2,290)	591,501
Ծահույթի կամ վնասի և այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի մասին համախմբված հաշվետվությունում ճանաչված	454,291	(25,274)	(281,386)	147,631
Չեղյի ծախսագրում	-	-	155,380	155,380
Վերականգնումներ	-	-	170,316	170,316
Դուրսգրված գումարներ	-	-	(371,965)	(371,965)
Արտարժույթի մասով ճշգրտումներ	(23,983)	(3,136)	(183,134)	(210,253)
Մնացորդը առ 31 մարտի	4,822,999	1,344,550	6,305,717	12,473,266

հազ. դրամ	2023թ.			
	1-ին փուլ	2-րդ փուլ	3-րդ փուլ	Ընդամենը
Իրավաբանական անձանց տրված վարկեր				
Մնացորդը առ 1 հունվարի	3,394,389	756,254	6,507,899	10,658,542
Սկզբնավորված կամ ձեռք բերված նոր ակտիվներ	2,481,535	-	-	2,481,535
Մարված ակտիվներ	(1,342,308)	(52,527)	(1,102,912)	(2,497,747)
Տեղափոխում 1-ին փուլ	3,050	(1,959)	(1,091)	-
Տեղափոխում 2-րդ փուլ	(180,514)	188,308	(7,794)	-
Տեղափոխում 3-րդ փուլ	(581,102)	(585,346)	1,166,448	-
Ժամանակաշրջանի ընթացքում փուլերի միջև տեղափոխումների ազդեցությունը ժամանակաշրջանի վերջի դրությամբ ԱՊԿ վրա և ԱՊԿ հաշվարկի համար օգտագործվող մոդելների և երակետային տվյալների փոփոխություններ	594,360	1,037,824	2,998,019	4,630,203
Ծահույթի կամ վնասի և այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի մասին համախմբված հաշվետվությունում ճանաչված	975,021	586,300	3,052,670	4,613,991
Չեղջի ծախսագրում	-	-	323,194	323,194
Վերականգնումներ	-	-	2,157,701	2,157,701
Դուրսգրված գումարներ	-	-	(5,328,250)	(5,328,250)
Արտարժույթի մասով ճշգրտումներ	23,281	30,406	103,292	156,979
Մնացորդը առ 31 դեկտեմբերի	4,392,691	1,372,960	6,816,506	12,582,157

Ստորև բերվող աղյուսակներում ներկայացված է ֆիզիկական անձանց տրված վարկերի համախառն հաշվեկշռային արժեքի սկզբնական և վերջնական մնացորդների համադրումը 2024թ. մարտի 31-ի և 2023թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված ժամանակահատվածների համար:

հազ. դրամ	2024թ.			
	1-ին փուլ	2-րդ փուլ	3-րդ փուլ	Ընդամենը
Ֆիզիկական անձանց տրված վարկեր				
Մնացորդը առ 1 հունվարի	353,821,411	1,002,081	2,421,186	357,244,678
Սկզբնավորված կամ ձեռք բերված նոր ակտիվներ	37,759,281	-	-	37,759,281
Մարված ակտիվներ	(22,319,842)	(79,207)	(191,926)	(22,590,975)
Տեղափոխում 1-ին փուլ	290,756	(140,631)	(150,125)	-
Տեղափոխում 2-րդ փուլ	(877,960)	885,761	(7,801)	-
Տեղափոխում 3-րդ փուլ	(280,689)	(486,940)	767,629	-
Վերականգնումներ	-	-	478,810	478,810
Դուրսգրված գումարներ	-	-	(687,740)	(687,740)
Ակտիվի մնացորդի փոփոխություն տոկոսներից և արտարժույթից	(279,779)	(14,931)	(170,909)	(465,619)
Մնացորդը առ 31 մարտի	368,113,178	1,166,133	2,459,124	371,738,435

հազ. դրամ	2023թ.			
	1-ին փուլ	2-րդ փուլ	3-րդ փուլ	Ընդամենը
Ֆիզիկական անձանց տրված վարկեր				
Մնացորդը առ 1 հունվարի	271,466,407	734,730	4,929,556	277,130,693
Սկզբնավորված կամ ձեռք բերված նոր ակտիվներ	145,740,433	-	-	145,740,433
Մարված ակտիվներ	(66,772,490)	(151,404)	(2,356,724)	(69,280,618)
Տեղափոխում 1-ին փուլ	762,592	(136,763)	(625,829)	-
Տեղափոխում 2-րդ փուլ	(883,594)	896,099	(12,505)	-
Տեղափոխում 3-րդ փուլ	(1,165,991)	(85,986)	1,251,977	-
Վերականգնումներ	-	-	2,595,740	2,595,740
Դուրսգրված գումարներ	-	-	(5,127,625)	(5,127,625)

հազ. դրամ	2023թ.			
	1-ին փուլ	2-րդ փուլ	3-րդ փուլ	Ընդամենը
Ակտիվի մնացորդի փոփոխություն տոկոսներից և արտարժույթից	4,674,054	(254,595)	1,766,596	6,186,055
Մնացորդը առ 31 դեկտեմբերի	353,821,411	1,002,081	2,421,186	357,244,678

Ստորև բերվող աղյուսակներում ներկայացված է ֆիզիկական անձանց տրված վարկերի գծով կորստի պահուստի սկզբնական և վերջնական մնացորդների համադրումը 2024թ. մարտի 31-ի և 2023թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված ժամանակահատվածների համար:

հազ. դրամ	2024թ.			
	1-ին փուլ	2-րդ փուլ	3-րդ փուլ	Ընդամենը
Ֆիզիկական անձանց տրված վարկեր				
Մնացորդը առ 1 հունվարի	1,356,189	232,922	857,028	2,446,139
Սկզբնավորված կամ ձեռք բերված նոր ակտիվներ	141,798	-	-	141,798
Մարված ակտիվներ	(83,818)	(17,871)	(69,540)	(171,229)
Տեղափոխում 1-ին փուլ	20,717	(2,237)	(18,480)	-
Տեղափոխում 2-րդ փուլ	(223,268)	225,628	(2,360)	-
Տեղափոխում 3-րդ փուլ	(156,624)	(319,473)	476,097	-
Ժամանակաշրջանի ընթացքում փուլերի միջև տեղափոխումների ազդեցությունը ժամանակաշրջանի վերջի դրությամբ ԱՊԿ վրա և ԱՊԿ հաշվարկի համար օգտագործվող մոդելների և ելակետային տվյալների փոփոխություններ	331,586	144,693	(191,705)	284,574
Ծահույթի կամ վնասի և այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի մասին համախմբված հաշվետվությունում ճանաչված	30,391	30,740	194,012	255,143
Չեղջի ծախսագրում	-	-	50,133	50,133
Վերականգնումներ	-	-	478,810	478,810
Դուրսգրված գումարներ	-	-	(687,740)	(687,740)
Ճշգրտումներ արտարժույթի մասով	(4,199)	(553)	(1,236)	(5,988)
Մնացորդը առ 31 մարտի	1,382,381	263,109	891,007	2,536,497

հազ. դրամ	2023թ.			
	1-ին փուլ	2-րդ փուլ	3-րդ փուլ	Ընդամենը
Ֆիզիկական անձանց տրված վարկեր				
Մնացորդը առ 1 հունվարի	1,659,380	215,246	2,583,220	4,457,846
Սկզբնավորված կամ ձեռք բերված նոր ակտիվներ	558,620	-	-	558,620
Մարված ակտիվներ	(255,937)	(35,192)	(834,210)	(1,125,339)
Տեղափոխում 1-ին փուլ	4,104	(934)	(3,170)	-
Տեղափոխում 2-րդ փուլ	(216,972)	222,488	(5,516)	-
Տեղափոխում 3-րդ փուլ	(688,548)	(29,703)	718,251	-
Ժամանակաշրջանի ընթացքում փուլերի միջև տեղափոխումների ազդեցությունը ժամանակաշրջանի վերջի դրությամբ ԱՊԿ վրա և ԱՊԿ հաշվարկի համար օգտագործվող մոդելների և ելակետային տվյալների փոփոխություններ	291,754	(139,563)	889,947	1,042,138
Ծահույթի կամ վնասի և այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի մասին համախմբված հաշվետվությունում ճանաչված	(306,979)	17,096	765,302	475,419
Չեղջի ծախսագրում	-	-	39,066	39,066
Վերականգնումներ	-	-	2,595,740	2,595,740
Դուրսգրված գումարներ	-	-	(5,127,625)	(5,127,625)
Ճշգրտումներ արտարժույթի մասով	3,788	580	1,325	5,693
Մնացորդը առ 31 դեկտեմբերի	1,356,189	232,922	857,028	2,446,139

(i) Իրավաբանական և ֆիզիկական անձանց տրված վարկերի պարտքային որակը

Ստորև բերվող աղյուսակում ներկայացված է տեղեկատվություն իրավաբանական և ֆիզիկական անձանց տրված վարկերի պարտքային որակի վերաբերյալ 2024թ. մարտի 31-ի և 2023թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ: Ներքին վարկանշավորման մոդելի հիման վրա հաճախորդներին տրված վարկերի և փոխառությունների պարտքային որակի վերաբերյալ լրացուցիչ տեղեկատվությունը ներկայացված է Ծանոթագրություն 27-ում:

	1-ին փուլ	2-րդ փուլ	3-րդ փուլ	Ընդամենը
	հազ. դրամ	հազ. դրամ	հազ. դրամ	հազ. դրամ
Վարկեր խոշոր ընկերություններին				
- ոչ ժամկետանց	345,345,505	5,871,117	1,580,972	352,797,594
- մինչև 30 օր ժամկետանց	-	-	4,508,009	4,508,009
- ավելի քան 30 օր և մինչև 90 օր ժամկետանց	-	-	-	-
- ավելի քան 90 օր ժամկետանց	-	-	175,955	175,955
Ընդամենը համախառն վարկեր խոշոր ընկերություններին	345,345,505	5,871,117	6,264,936	357,481,558
Պարտքային կորստի գծով պահուստ	(2,939,729)	(492,973)	(3,904,117)	(7,336,819)
Ընդամենը զուտ վարկեր խոշոր ընկերություններին	342,405,776	5,378,144	2,360,819	350,144,739
Վարկեր փոքր և միջին չափի ընկերություններին				
- ոչ ժամկետանց	213,211,044	1,598,040	934,670	215,743,754
- մինչև 30 օր ժամկետանց	1,116,774	45,818	736,663	1,899,255
- ավելի քան 30 օր և մինչև 90 օր ժամկետանց	-	532,424	1,580,537	2,112,961
- ավելի քան 90 օր ժամկետանց	-	-	6,494,822	6,494,822
Ընդամենը համախառն վարկեր փոքր և միջին չափի ընկերություններին	214,327,818	2,176,282	9,746,692	226,250,792
Պարտքային կորստի գծով պահուստ	(1,883,270)	(851,577)	(2,401,600)	(5,136,447)
Ընդամենը զուտ վարկեր փոքր և միջին չափի ընկերություններին	212,444,548	1,324,705	7,345,092	221,114,345
Ընդամենը համախառն վարկեր իրավաբանական անձանց	559,673,323	8,047,399	16,011,628	583,732,350
Ընդամենը զուտ վարկեր իրավաբանական անձանց	554,850,324	6,702,849	9,705,911	571,259,084
Հիփոթեքային վարկեր				
- ոչ ժամկետանց	238,664,858	118,010	513,754	239,296,622
- մինչև 30 օր ժամկետանց	240,897	138,240	69,453	448,590
- ավելի քան 30 օր և մինչև 90 օր ժամկետանց	-	177,176	77,969	255,145
- ավելի քան 90 օր ժամկետանց	-	-	489,645	489,645
Ընդամենը համախառն հիփոթեքային վարկեր	238,905,755	433,426	1,150,821	240,490,002
Պարտքային կորստի գծով պահուստ	(125,699)	(28,030)	(105,805)	(259,534)
Ընդամենը զուտ հիփոթեքային վարկեր	238,780,056	405,396	1,045,016	240,230,468
Սպառողական վարկեր ֆիզիկական անձանց*				
- ոչ ժամկետանց	127,999,201	134,019	150,170	128,283,390
- մինչև 30 օր ժամկետանց	1,208,222	54,062	31,553	1,293,837
- ավելի քան 30 օր և մինչև 90 օր ժամկետանց	-	544,626	68,539	613,165
- ավելի քան 90 օր ժամկետանց	-	-	1,058,041	1,058,041
Ընդամենը համախառն սպառողական վարկեր ֆիզիկական անձանց	129,207,423	732,707	1,308,303	131,248,433
Պարտքային կորստի գծով պահուստ	(1,256,682)	(235,079)	(785,202)	(2,276,963)
Ընդամենը զուտ սպառողական վարկեր ֆիզիկական անձանց	127,950,741	497,628	523,101	128,971,470
Ընդամենը համախառն վարկեր ֆիզիկական անձանց	368,113,178	1,166,133	2,459,124	371,738,435
Ընդամենը զուտ վարկեր ֆիզիկական անձանց	366,730,797	903,024	1,568,117	369,201,938
Ընդամենը համախառն վարկեր հաճախորդներին	927,786,501	9,213,532	18,470,752	955,470,785
Ընդամենը զուտ վարկեր հաճախորդներին	921,581,121	7,605,873	11,274,028	940,461,022

Ստորև բերվող աղյուսակում ներկայացված է տեղեկատվություն իրավաբանական և ֆիզիկական անձանց

տրված վարկերի պարտքային որակի վերաբերյալ 2023թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ:

	1-ին փուլ հազ. դրամ	2-րդ փուլ հազ. դրամ	3-րդ փուլ հազ. դրամ	Ընդամենը հազ. դրամ
Վարկեր խոշոր ընկերություններին				
- ոչ ժամկետանց	355,875,582	6,078,689	6,275,300	368,229,571
- մինչև 30 օր ժամկետանց	-	-	-	-
- ավելի քան 30 օր և մինչև 90 օր ժամկետանց	-	-	-	-
- ավելի քան 90 օր ժամկետանց	-	-	177,076	177,076
Ընդամենը համախառն վարկեր խոշոր ընկերություններին	355,875,582	6,078,689	6,452,376	368,406,647
Պարտքային կորստի գծով պահուստ	(2,381,045)	(480,710)	(4,003,032)	(6,864,787)
Ընդամենը զուտ վարկեր խոշոր ընկերություններին	353,494,537	5,597,979	2,449,344	361,541,860
Վարկեր փոքր և միջին չափի ընկերություններին				
- ոչ ժամկետանց	211,187,944	1,661,319	1,061,951	213,911,214
- մինչև 30 օր ժամկետանց	289,026	18,713	31,321	339,060
- ավելի քան 30 օր և մինչև 90 օր ժամկետանց	-	654,367	28,522	682,889
- ավելի քան 90 օր ժամկետանց	-	-	8,581,166	8,581,166
Ընդամենը համախառն վարկեր փոքր և միջին չափի ընկերություններին	211,476,970	2,334,399	9,702,960	223,514,329
Պարտքային կորստի գծով պահուստ	(2,011,646)	(892,250)	(2,813,474)	(5,717,370)
Ընդամենը զուտ վարկեր փոքր և միջին ընկերություններին	209,465,324	1,442,149	6,889,486	217,796,959
Ընդամենը համախառն վարկեր իրավաբանական անձանց	567,352,552	8,413,088	16,155,336	591,920,976
Ընդամենը զուտ վարկեր իրավաբանական անձանց	562,959,861	7,040,128	9,338,830	579,338,819
Հիփոթեքային վարկեր				
- ոչ ժամկետանց	231,491,506	157,957	597,505	232,246,968
- մինչև 30 օր ժամկետանց	69,376	79,487	-	148,863
- ավելի քան 30 օր և մինչև 90 օր ժամկետանց	-	146,595	-	146,595
- ավելի քան 90 օր ժամկետանց	-	-	618,081	618,081
Ընդամենը համախառն հիփոթեքային վարկեր	231,560,882	384,039	1,215,586	233,160,507
Պարտքային կորստի գծով պահուստ	(143,019)	(24,649)	(153,479)	(321,147)
Ընդամենը զուտ հիփոթեքային վարկեր	231,417,863	359,390	1,062,107	232,839,360
Սպառողական վարկեր ֆիզիկական անձանց*				
- ոչ ժամկետանց	121,746,934	150,666	209,979	122,107,579
- մինչև 30 օր ժամկետանց	513,595	28,768	29,306	571,669
- ավելի քան 30 օր և մինչև 90 օր ժամկետանց	-	438,608	35,290	473,898
- ավելի քան 90 օր ժամկետանց	-	-	931,025	931,025
Ընդամենը համախառն սպառողական վարկեր ֆիզիկական անձանց	122,260,529	618,042	1,205,600	124,084,171
Պարտքային կորստի գծով պահուստ	(1,213,170)	(208,273)	(703,549)	(2,124,992)
Ընդամենը զուտ սպառողական վարկեր ֆիզիկական անձանց	121,047,359	409,769	502,051	121,959,179
Ընդամենը համախառն վարկեր ֆիզիկական անձանց	353,821,411	1,002,081	2,421,186	357,244,678
Ընդամենը զուտ վարկեր ֆիզիկական անձանց	352,465,222	769,159	1,564,158	354,798,539
Ընդամենը համախառն վարկեր հաճախորդներին	921,173,963	9,415,169	18,576,522	949,165,654
Ընդամենը զուտ վարկեր հաճախորդներին	915,425,083	7,809,287	10,902,988	934,137,358

* Երկու հաշվետու ժամանակաշրջանում ֆիզիկական անձանց տրված սպառողական վարկերը հիմնականում ներառում են վարկային քարտերը և օվերդրաֆտները, առցանց սպառողական վարկերը և ապառիկ գնումների համար տրված վարկերը:

(ii) Գրավի և պարտքի որակի բարելավման այլ միջոցների վերլուծություն

Իրավաբանական անձանց տրված վարկեր

Իրավաբանական անձանց տրված վարկերը ենթակա են պարտքային առումով գնահատման և արժեզրկման ստուգման անհատական հիմունքով: Իրավաբանական անձ հանդիսացող հաճախորդի ընդհանուր վճարունակությունը վերջինիս տրամադրված վարկի պարտքային որակի կարևոր ցուցանիշ է: Այնուամենայնիվ, գրավը տալիս է լրացուցիչ ապահովվածություն, և Բանկը որպես կանոն գրավ է պահանջում իրավաբանական անձանցից:

Վարկերի դիմաց հիմնականում գրավադրված են անշարժ գույք, սարքավորումներ, պաշարներ և դրամական միջոցներ:

Բանկը ձեռք է բերում նաև երաշխավորություններ մայր կազմակերպություններից՝ նրանց դուստր կազմակերպություններին տրված վարկերի համար:

Ղեկավարությունը հետևում է գրավի շուկայական արժեքին, պահանջում լրացուցիչ գրավ՝ դրա հիմքում ընկած պայմանագրի համաձայն, և հետևում է ձեռքբերված գրավի շուկայական արժեքին՝ վարկի արժեզրկման պահուստի բավարար լինելը ստուգելիս:

Ոչ ժամկետանց և ոչ արժեզրկված վարկերի վերադարձելիությունը ավելի շատ կախված է վարկառուների վճարունակությունից, քան գրավի արժեքից, և Բանկի համար պարտադիր չէ վերանայել գրավի արժեքի գնահատումը յուրաքանչյուր հաշվետու ամսաթվի դրությամբ:

Ֆիզիկական անձանց տրված վարկեր

Հիփոթեքային վարկերի դիմաց գրավադրվում է վարկի առարկա հանդիսացող անշարժ գույքը:

Գրավով ապահովված և վարկային քարտերով տրամադրված օվերդրաֆտների համար որպես գրավ են ծառայում հիմնականում անշարժ գույքը և ավտոմեքենաները: Վարկային քարտերով տրված այլ օվերդրաֆտների համար ապահովվածության միջոց է հանդիսանում աշխատավարձը: Ավտոմեքենաների վարկերի դիմաց գրավադրվում են գնված ավտոմեքենաները: 2024թ. մարտի 31-ի և 2023թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ սպառողական վարկերն ապահովված են անշարժ գույքով, շարժական գույքով, աշխատավարձով, դրամական միջոցներով և անհատական երաշխավորություններով:

Ստորև բերված աղյուսակներում ներկայացված է տեղեկատվություն 2024թ. մարտի 31-ի և 2023թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ 3-րդ փուլ դասված հաճախորդներին տրված վարկերի համար որպես ապահովություն ծառայող գրավի վերաբերյալ:

հազ. դրամ	Համախառն հաշվեկշռային արժեք	Գրավի գնահատված շուկայական արժեք					Գրավով չապահովված գումար	Համապատասխան ԱՊԿ
		Անշարժ գույք	Ավտոմեքենաներ	Սարքավորումներ	Ավելցուկ	Ընդամենը գրավ		
Վարկեր իրավաբանական անձանց	16,011,628	14,601,270	60,720	5,977,995	(7,097,749)	13,542,236	2,469,392	6,305,717
Հիփոթեքային վարկեր	1,150,821	1,648,894	9,958	6,050	(646,073)	1,018,829	131,992	105,805
Սպառողական վարկեր	1,308,303	549,858	53,292	7,450	(335,511)	275,089	1,033,214	785,202
Ընդամենը	18,470,752	16,800,022	123,970	5,991,495	(8,079,333)	14,836,154	3,634,598	7,196,724

**31 դեկտեմբերի
2023թ.**

հազ. դրամ	Համախառն հաշվեկշռային արժեք	Գրավի գնահատված շուկայական արժեք					Գրավով չապահով- ված գումար	Համապա- տասխան ԱԳԿ
		Անշարժ գույք	Ավտոմե- քենաներ	Սարքա- վորումներ	Ավելցուկ	Ընդամենը գրավ		
Վարկեր իրավաբանական անձանց	16,155,336	14,094,769	50,320	5,892,393	(6,781,001)	13,256,480	2,898,856	6,816,506
Հիփոթեքային վարկեր	1,215,586	1,598,336	4,235	6,050	(588,108)	1,020,513	195,073	153,479
Սպառողական վարկեր	1,205,600	617,151	5,215	7,450	(374,016)	255,800	949,800	703,549
Ընդամենը	18,576,522	16,310,256	59,770	5,905,893	(7,743,125)	14,532,793	4,043,729	7,673,534

Առգրավված գրավ

2024թ. մարտի 31-ին ավարտված ժամանակահատվածի ընթացքում Բանկը ձեռք է բերել 92,359 հազար դրամ (2023թ-ին՝ 254,291 հազար դրամ) հաշվեկշռային արժեքով ակտիվներ՝ հաճախորդներին տրված վարկերի դիմաց գրավադրված միջոցների առգրավման միջոցով: Առգրավված գրավից 93,680 հազար դրամ գումարով գրավը վանառվել է 2024թ. մարտի 31-ին ավարտված ժամանակահատվածի ընթացքում (2023թ-ին՝ 365,967 հազար դրամ): 2024թ. մարտի 31-ի և 2023թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ առգրավված գրավը ներառում է.

	31/03/2024 հազ. դրամ	31/12/2023 հազ. դրամ
Անշարժ գույք	873,051	874,372
Հողատարածք	131,426	131,426
Այլ	7,557	7,557
Նվազեցում մինչև իրացման գուտ արժեք	(214,338)	(219,038)
Ընդամենը առգրավված գրավ	797,696	794,317

Բանկը մտադիր է վաճառել այս ակտիվները հնարավորինս սեղմ ժամկետներում:

(iii) Վարկային պորտֆելի աշխարհագրական և ըստ տնտեսության ճյուղերի վերլուծություն

Վարկերը տրամադրվել են տնտեսության հետևյալ ճյուղերում գործունեություն իրականացնող հաճախորդներին.

	31/03/2024 հազ. դրամ	31/12/2023 հազ. դրամ
Ծինարարություն	128,459,137	129,550,111
Գյուղատնտեսություն, անտառտնտեսություն և փայտամշակում	101,180,652	100,437,290
Մեծածախ առևտուր	80,584,138	79,394,139
Մանրածախ առևտուր	41,707,181	40,940,986
Անշարժ գույք	40,202,425	29,129,128
Հանքարդյունաբերություն/մետալուրգիա	37,658,448	42,687,769
Էներգետիկայի բնագավառ	31,913,286	41,627,903
Սննդի և խմիչքի արտադրություն	29,877,479	33,563,035
Հյուրանոցային ոլորտ	19,753,238	20,213,009
Տրանսպորտ	12,391,203	12,521,838
Կապի ծառայություններ	11,965,311	13,805,653
Արդյունաբերություն	11,247,432	11,261,737
Ֆինանսներ և ներդրումներ	4,966,281	5,421,718
Այլ	31,826,139	31,366,660

	31/03/2024 հազ. դրամ	31/12/2023 հազ. դրամ
Ֆիզիկական անձանց տրված վարկեր	371,738,435	357,244,678
	955,470,785	949,165,654
Պարտքային կորստի գծով պահուստ	(15,009,763)	(15,028,296)
	940,461,022	934,137,358

Ստորև ներկայացված է Բանկի իրավաբանական անձանց տրված վարկերի (գուտ վարկեր) աշխարհագրական կենտրոնացվածությունը:

	31/03/2024 հազ. դրամ	31/12/2023 հազ. դրամ
Հայաստանի Հանրապետություն	568,913,373	577,104,751
ՏՀԶԿ և ԵՄ	153,443	4,843
Այլ երկրներ	2,192,268	2,229,225
	571,259,084	579,338,819

(iv) Պարտքային ռիսկին ենթարկվածություն

2024թ. մարտի 31-ի դրությամբ Բանկն ունի կապակցված վարկառուների չորս խումբ (2023թ-ին՝ չորս), որին տրամադրված վարկերի մնացորդները գերազանցում են Բանկի սեփական կապիտալի 10%-ը: 2024թ. մարտի 31-ի դրությամբ այս վարկերի ընդհանուր գումարը կազմում է 106,160,187 հազար դրամ (2023թ-ին՝ 105,823,766 հազար դրամ):

(v) Վարկերի մարման ժամկետներ

Վարկային պորտֆելը կազմող վարկերի մարման ժամկետների վերլուծությունը ներկայացված է Ծանոթագրություն 27-ի (դ) կետում, որտեղ արտացոլված է հաշվետու ամսաթվից մինչև պայմանագրով նախատեսված վարկերի մարման ժամկետը մնացած ժամանակահատվածը:

(բ) Ֆակտորինգի գծով դեբիտորական պարտքեր

	31/03/2024 հազ. դրամ	31/12/2023 հազ. դրամ
Ֆակտորինգի գծով դեբիտորական պարտքեր	12,254,860	10,990,424
Պարտքային կորստի գծով պահուստ	(19,054)	(21,690)
	12,235,806	10,968,734

2024թ. մարտի 31-ի դրությամբ Բանկը չունի հանախորդ, որի մնացորդները գերազանցում են Բանկի սեփական կապիտալի 10%-ը (2023թ-ին նման հանախորդներ չկային):

Ստորև բերվող աղյուսակներում ներկայացված է Ֆակտորինգի գծով դեբիտորական պարտքերի համախառն հաշվեկշռային արժեքի սկզբնական և վերջնական մնացորդների համադրումը 2024թ. մարտի 31-ի և 2023թ. դեկտեմբերի 31-ին ժամանակահատվածների համար:

հազ. դրամ	2024թ.			
	1-ին փուլ	2-րդ փուլ	3-րդ փուլ	Ընդամենը
Ֆակտորինգի գծով դեբիտորական պարտքեր				
Մնացորդը առ 1 հունվարի	10,990,424	-	-	10,990,424
Սկզբնավորված կամ ձեռք բերված նոր ակտիվներ	10,196,253	-	-	10,196,253
Մարված ակտիվներ	(8,518,738)	-	-	(8,518,738)
Տեղափոխում 1-ին փուլ	-	-	-	-
Տեղափոխում 2-րդ փուլ	-	-	-	-
Տեղափոխում 3-րդ փուլ	-	-	-	-
Ակտիվի զուտ փոփոխություն տոկոսների և արտարժույթի վերազնահատումից	(413,079)	-	-	(413,079)
Մնացորդը առ 31 մարտի	12,254,860	-	-	12,254,860

հազ. դրամ	2023թ.			
	1-ին փուլ	2-րդ փուլ	3-րդ փուլ	Ընդամենը
Ֆակտորինգի գծով դեբիտորական պարտքեր				
Մնացորդը առ 1 հունվարի	8,766,315	-	-	8,766,315
Սկզբնավորված կամ ձեռք բերված նոր ակտիվներ	29,823,775	-	-	29,823,775
Մարված ակտիվներ	(26,929,770)	-	-	(26,929,770)
Տեղափոխում 1-ին փուլ	-	-	-	-
Տեղափոխում 2-րդ փուլ	-	-	-	-
Տեղափոխում 3-րդ փուլ	-	-	-	-
Ակտիվի զուտ փոփոխություն տոկոսների և արտարժույթի վերազնահատումից	(669,896)	-	-	(669,896)
Մնացորդը առ 31 դեկտեմբերի	10,990,424	-	-	10,990,424

Ստորև բերվող աղյուսակներում ներկայացված է ֆակտորինգի գծով դեբիտորական պարտքերի կորստի պահուստի սկզբնական և վերջնական մնացորդների համադրումը 2024թ. մարտի 31-ի և 2023թ. դեկտեմբերի 31-ին ժամանակահատվածների համար:

հազ. դրամ	2024թ.			
	1-ին փուլ	2-րդ փուլ	3-րդ փուլ	Ընդամենը
Ֆակտորինգի գծով դեբիտորական պարտքեր				
Մնացորդը առ 1 հունվարի	21,690	-	-	21,690
Սկզբնավորված կամ ձեռք բերված նոր ակտիվներ	15,853	-	-	15,853
Մարված ակտիվներ	(13,245)	-	-	(13,245)
Տեղափոխում 1-ին փուլ	-	-	-	-
Տեղափոխում 2-րդ փուլ	-	-	-	-
Տեղափոխում 3-րդ փուլ	-	-	-	-
Կորստի պահուստի զուտ վերաչափում	(5,244)	-	-	(5,244)
Մնացորդը առ 31 մարտի	19,054	-	-	19,054

հազ. դրամ	2023թ.			
	1-ին փուլ	2-րդ փուլ	3-րդ փուլ	Ընդամենը
Ֆակտորինգի գծով դեբիտորական պարտքեր				
Մնացորդը առ 1 հունվարի	9,786	-	-	9,786
Սկզբնավորված կամ ձեռք բերված նոր ակտիվներ	58,858	-	-	58,858
Մարված ակտիվներ	(53,147)	-	-	(53,147)
Տեղափոխում 1-ին փուլ	-	-	-	-
Տեղափոխում 2-րդ փուլ	-	-	-	-
Տեղափոխում 3-րդ փուլ	-	-	-	-
Կորստի պահուստի գուտ վերաչափում	6,193	-	-	6,193
Մնացորդը առ 31 դեկտեմբերի	21,690	-	-	21,690

Ֆակտորինգի գծով դեբիտորական պարտքերն ապահովված են անշարժ գույքով, սարքավորումներով և փոխադրամիջոցներով:

(գ) Ակրեդիտիվների գծով դեբիտորական պարտքեր

	31/03/2024 հազ. դրամ	31/12/2023 հազ. դրամ
Իրավաբանական անձանց դեբիտորական պարտքեր ակրեդիտիվների գծով	665,141	1,696,838
Պարտքային կորստի գծով պահուստ	(2,645)	(6,052)
	662,496	1,690,786

2024թ. մարտի 31-ի դրությամբ Բանկը չունի հաճախորդ, որի մնացորդները գերազանցում են Բանկի սեփական կապիտալի 10%-ը (2023թ-ին նման հաճախորդներ չկային):

Ստորև բերվող աղյուսակներում ներկայացված է ակրեդիտիվների գծով դեբիտորական պարտքերի համախառն հաշվեկշռային արժեքի սկզբնական և վերջնական մնացորդների համադրումը 2024թ. մարտի 31-ի և 2023թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված ժամանակահատվածների համար:

	2024թ.			
	1-ին փուլ	2-րդ փուլ	3-րդ փուլ	Ընդամենը
հազ. դրամ				
Ակրեդիտիվների գծով դեբիտորական պարտքեր				
Մնացորդը առ 1 հունվարի	1,696,838	-	-	1,696,838
Սկզբնավորված կամ ձեռք բերված նոր ակտիվներ	-	-	-	-
Մարված ակտիվներ	(977,049)	-	-	(977,049)
Տեղափոխում 1-ին փուլ	-	-	-	-
Տեղափոխում 2-րդ փուլ	-	-	-	-
Տեղափոխում 3-րդ փուլ	-	-	-	-
Ակտիվի զուտ փոփոխություն տոկոսների և արտարժույթի վերազնահատումից	(54,648)	-	-	(54,648)
Մնացորդը առ 31 մարտի	665,141	-	-	665,141
	2023թ.			
	1-ին փուլ	2-րդ փուլ	3-րդ փուլ	Ընդամենը
հազ. դրամ				
Ակրեդիտիվների գծով դեբիտորական պարտքեր				
Մնացորդը առ 1 հունվարի	4,395,536	-	-	4,395,536
Սկզբնավորված կամ ձեռք բերված նոր ակտիվներ	1,142,445	-	-	1,142,445
Մարված ակտիվներ	(3,913,651)	-	-	(3,913,651)
Տեղափոխում 1-ին փուլ	-	-	-	-
Տեղափոխում 2-րդ փուլ	-	-	-	-
Տեղափոխում 3-րդ փուլ	-	-	-	-
Ակտիվի զուտ փոփոխություն տոկոսների և արտարժույթի վերազնահատումից	72,508	-	-	72,508
Մնացորդը առ 31 դեկտեմբերի	1,696,838	-	-	1,696,838

Ստորև բերվող աղյուսակներում ներկայացված է ակրեդիտիվների գծով դեբիտորական պարտքերի կորստի պահուստի սկզբնական և վերջնական մնացորդների համադրումը 2024թ. մարտի 31-ի և 2023թ. դեկտեմբերի 31-ին ժամանակահատվածների համար:

հազ. դրամ	2024թ.			
	1-ին փուլ	2-րդ փուլ	3-րդ փուլ	Ընդամենը
Ակրեդիտիվների գծով դեբիտորական պարտքեր				
Մնացորդը առ 1 հունվարի	6,052	-	-	6,052
Սկզբնավորված կամ ձեռք բերված նոր ակտիվներ	-	-	-	-
Մարված ակտիվներ	(3,885)	-	-	(3,885)
Տեղափոխում 1-ին փուլ	-	-	-	-
Տեղափոխում 2-րդ փուլ	-	-	-	-
Տեղափոխում 3-րդ փուլ	-	-	-	-
Կորստի պահուստի զուտ վերաչափում	478	-	-	478
Մնացորդը առ 31 մարտի	2,645	-	-	2,645

հազ. դրամ	2023թ.			
	1-ին փուլ	2-րդ փուլ	3-րդ փուլ	Ընդամենը
Ակրեդիտիվների գծով դեբիտորական պարտքեր				
Մնացորդը առ 1 հունվարի	16,538	-	-	16,538
Սկզբնավորված կամ ձեռք բերված նոր ակտիվներ	4,075	-	-	4,075
Մարված ակտիվներ	(13,959)	-	-	(13,959)
Տեղափոխում 1-ին փուլ	-	-	-	-
Տեղափոխում 2-րդ փուլ	-	-	-	-
Տեղափոխում 3-րդ փուլ	-	-	-	-
Կորստի պահուստի զուտ վերաչափում	(602)	-	-	(602)
Մնացորդը առ 31 դեկտեմբերի	6,052	-	-	6,052

(դ) Ֆինանսական վարձակալության գծով դեբիտորական պարտքեր

	31/03/2024 հազ. դրամ	31/12/2023 հազ. դրամ
Համախառն ներդրումներ ֆինանսական վարձակալության գծով դեբիտորական պարտքերում		
Մինչև մեկ տարի ժամկետով	15,726,965	14,205,630
Մեկից երկու տարի ժամկետով	13,956,641	12,656,507
Երկուսից երեք տարի ժամկետով	9,850,419	9,326,120
Երեքից չորս տարի ժամկետով	6,006,912	5,297,879
Չորսից հինգ տարի ժամկետով	3,638,908	3,235,105
Ավելի քան հինգ տարի ժամկետով	7,890,821	3,941,784
	57,070,666	48,663,025
Չվաստակաժ ֆինանսական եկամուտ	(13,705,739)	(10,395,081)
Համախառն ներդրումներ ֆինանսական վարձակալության գծով դեբիտորական պարտքերում	43,364,927	38,267,944
Արժեզրկման գծով պահուստ	(384,527)	(318,260)
Չուտ ներդրումներ ֆինանսական վարձակալությունում	42,980,400	37,949,684
Ֆինանսական վարձակալությունում զուտ ներդրումները ներառում են ներդրումներ`		
Մինչև մեկ տարի ժամկետով	11,393,465	10,439,085
Մեկից երկու տարի ժամկետով	10,697,287	9,876,250
Երկուսից երեք տարի ժամկետով	7,714,970	7,608,403
Երեքից չորս տարի ժամկետով	4,599,490	4,300,343
Չորսից հինգ տարի ժամկետով	2,693,823	2,676,233
Ավելի քան հինգ տարի ժամկետով	5,881,365	3,049,370
	42,980,400	37,949,684

Ստորև բերվող աղյուսակներում ներկայացված ֆինանսական վարձակալության գծով դեբիտորական պարտքերի համախառն հաշվեկշռային արժեքի սկզբնական և վերջնական մնացորդների համադրումը 2024թ. մարտի 31-ի և 2023թ. դեկտեմբերի 31-ին ժամանակահատվածների համար:

հազ. դրամ	2024թ.			
	1-ին փուլ	2-րդ փուլ	3-րդ փուլ	Ընդամենը
Ֆինանսական վարձակալության գծով դեբիտորական պարտքեր				
Մնացորդը առ 1 հունվարի	38,214,634	-	53,310	38,267,944
Սկզբնավորված կամ ձեռք բերված նոր ակտիվներ	10,913,182	-	-	10,913,182
Մարված ակտիվներ	(5,188,446)	(9,771)	(5,650)	(5,203,867)
Փոխանակման փոխարժեքի փոփոխության ազդեցություն	(625,865)	9,771	(315)	(616,409)
Տեղափոխում 1-ին փուլ	-	-	-	-
Տեղափոխում 2-րդ փուլ	(372,861)	372,861	-	-
Տեղափոխում 3-րդ փուլ	-	-	-	-
Դուրսգրված գումարներ	-	-	-	-
Վերականգնումներ	-	-	4,077	4,077
Մնացորդը առ 31 մարտի	42,940,644	372,861	51,422	43,364,927

հազ. դրամ	2023թ.			
	1-ին փուլ	2-րդ փուլ	3-րդ փուլ	Ընդամենը
Ֆինանսական վարձակալության գծով դեբիտորական պարտքեր				
Մնացորդը առ 1 հունվարի	23,387,951	28,520	115,557	23,532,028
Սկզբնավորված կամ ձեռք բերված նոր ակտիվներ	33,383,177	-	-	33,383,177
Մարված ակտիվներ	(19,146,912)	-	(195,801)	(19,342,713)
Փոխանակման փոխարժեքի փոփոխության ազդեցություն	630,219	-	(4,948)	625,271
Տեղափոխում 1-ին փուլ	-	-	-	-
Տեղափոխում 2-րդ փուլ	-	-	-	-
Տեղափոխում 3-րդ փուլ	(39,801)	(28,520)	68,321	-
Դուրսգրված գումարներ	-	-	(26,509)	(26,509)
Վերականգնումներ	-	-	96,690	96,690
Մնացորդը առ 31 դեկտեմբերի	38,214,634	-	53,310	38,267,944

Ստորև բերվող աղյուսակներում ներկայացված է ֆինանսական վարձակալության գծով դեբիտորական պարտքերի կորստի պահուստի սկզբնական և վերջնական մնացորդների համադրումը 2024թ. մարտի 31-ի և 2023թ. դեկտեմբերի 31-ին ժամանակահատվածների համար:

հազ. դրամ	2024թ.			
	1-ին փուլ	2-րդ փուլ	3-րդ փուլ	Ընդամենը
Ֆինանսական վարձակալության գծով դեբիտորական պարտքեր				
Մնացորդը առ 1 հունվարի	304,837	-	13,423	318,260
Սկզբնավորված կամ ձեռք բերված նոր ակտիվներ	67,847	-	-	67,847
Մարված ակտիվներ	(32,256)	(2,369)	(1,203)	(35,827)
Տեղափոխում 1-ին փուլ	-	-	-	-
Տեղափոխում 2-րդ փուլ	(90,321)	90,321	-	-
Տեղափոխում 3-րդ փուլ	-	-	-	-
Դուրսգրված գումարներ	-	-	-	-
Վերականգնումներ	-	-	4,077	4,077
Ժամանակաշրջանի ընթացքում փուլերի միջև տեղափոխումների ազդեցությունը ժամանակաշրջանի վերջի դրությամբ ԱՊԿ վրա և ԱՊԿ հաշվարկի համար օգտագործվող մոդելների և ելակետային տվյալների փոփոխությունները	35,376	6,852	(6,086)	36,142
Փոխանակման փոխարժեքի փոփոխության ազդեցություն	(2,758)	(4,483)	-	(7,241)
Զեղչի ծախսագրում	-	-	1,270	1,269
Մնացորդը առ 31 մարտի	282,725	90,321	11,481	384,527

հազ. դրամ	2023թ.			
	1-ին փուլ	2-րդ փուլ	3-րդ փուլ	Ընդամենը
Ֆինանսական վարձակալության գծով դեբիտորական պարտքեր				
Մնացորդը առ 1 հունվարի	141,166	8,152	56,793	206,111
Սկզբնավորված կամ ձեռք բերված նոր ակտիվներ	284,108	-	-	284,108
Մարված ակտիվներ	(162,950)	-	(45,560)	(208,510)
Տեղափոխում 1-ին փուլ	-	-	-	-
Տեղափոխում 2-րդ փուլ	-	-	-	-
Տեղափոխում 3-րդ փուլ	(10,047)	(43)	10,090	-
Դուրսգրված գումարներ	-	-	(26,509)	(26,509)
Վերականգնումներ	-	-	96,690	96,690
Ժամանակաշրջանի ընթացքում փուլերի միջև տեղափոխումների ազդեցությունը ժամանակաշրջանի վերջի դրությամբ ԱՊԿ վրա և ԱՊԿ հաշվարկի համար օգտագործվող մոդելների և ելակետային տվյալների փոփոխությունները	45,612	(8,109)	(88,128)	(50,625)
Փոխանակման փոխարժեքի փոփոխության ազդեցություն	6,948	-	-	6,948
Զեղչի ծախսագրում	-	-	10,047	10,047
Մնացորդը առ 31 դեկտեմբերի	304,837	-	13,423	318,260

(i) **Ֆինանսական վարձակալության գծով դեբիտորական պարտքերի որակի վերլուծություն**

Ստորև բերվող աղյուսակում ներկայացված է տեղեկատվություն ֆինանսական վարձակալության գծով դեբիտորական պարտքերի պարտքային որակի վերաբերյալ 2024թ. մարտի 31-ի դրությամբ:

	1-ին փուլ հազ. դրամ	2-րդ փուլ հազ. դրամ	3-րդ փուլ հազ. դրամ	Ընդամենը հազ. դրամ
Ֆինանսական վարձակալության գծով դեբիտորական պարտքեր				
- ոչ ժամկետանց	42,940,642	-	4,815	42,945,457
- մինչև 30 օր ժամկետանց	-	95,857	-	95,857
- ավելի քան 30 օր և մինչև 90 օր ժամկետանց	-	277,004	-	277,004
- ավելի քան 90 օր ժամկետանց	-	-	46,609	46,609
Ընդամենը համախառն դեբիտորական պարտքեր ֆինանսական վարձակալության գծով	42,940,642	372,861	51,424	43,364,927
Պարտքային կորստի գծով պահուստ	(282,725)	(90,321)	(11,481)	(384,527)
Ընդամենը զուտ դեբիտորական պարտքեր ֆինանսական վարձակալության գծով	42,657,917	282,540	39,943	42,980,400

Ստորև բերվող աղյուսակում ներկայացված է տեղեկատվություն ֆինանսական վարձակալության գծով դեբիտորական պարտքերի պարտքային որակի վերաբերյալ 2023թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ:

	1-ին փուլ հազ. դրամ	2-րդ փուլ հազ. դրամ	3-րդ փուլ հազ. դրամ	Ընդամենը հազ. դրամ
Ֆինանսական վարձակալության գծով դեբիտորական պարտքեր				
- ոչ ժամկետանց	38,214,634	-	5,906	38,220,540
- մինչև 30 օր ժամկետանց	-	-	-	-
- ավելի քան 30 օր և մինչև 90 օր ժամկետանց	-	-	-	-
- ավելի քան 90 օր ժամկետանց	-	-	47,405	47,405
Ընդամենը համախառն դեբիտորական պարտքեր ֆինանսական վարձակալության գծով	38,214,634	-	53,311	38,267,945
Պարտքային կորստի գծով պահուստ	(304,837)	-	(13,423)	(318,260)
Ընդամենը զուտ դեբիտորական պարտքեր ֆինանսական վարձակալության գծով	37,909,797	-	39,888	37,949,685

(ii) **Ֆինանսական վարձակալության գծով դեբիտորական պարտքերի կենտրոնացում**

2024թ. մարտի 31-ի դրությամբ Բանկը չունի հաճախորդ, որի մնացորդները գերազանցում են Բանկի սեփական կապիտալի 10%-ը (2023թ-ին նման հաճախորդներ չկային):

(iii) Գրավի վերլուծություն

Ֆինանսական վարձակալության գծով դեբիտորական պարտքերն ապահովված են անշարժ գույքով, սարքավորումներով և ավտոմեքենաներով: Ստորև բերվող աղյուսակում ներկայացված է տեղեկատվություն 2024թ. մարտի 31-ի դրությամբ 3-րդ փուլ դասված ֆինանսական վարձակալության գծով դեբիտորական պարտքերի համար ապահովություն ծառայող գրավի վերաբերյալ:

31 մարտի 2024թ.		Գրավի գնահատված շուկայական արժեք						Զուտ ենթարկվածություն	Համապատասխան ԱՊԿ
հազ. դրամ	Համախառն հաշվեկշռային արժեք	Անշարժ գույք	Ավտոմեքենաներ	Այլ	Ավելցուկ	Ընդամենը գրավ			
Ֆինանսական վարձակալություն	51,424	-	49,200	53,158	(50,934)	51,424	-	11,481	
Ընդամենը	51,424	-	49,200	53,158	(50,934)	51,424	-	11,481	

Ֆինանսական վարձակալության գծով դեբիտորական պարտքերն ապահովված են անշարժ գույքով, սարքավորումներով և ավտոմեքենաներով: Ստորև բերվող աղյուսակում ներկայացված է տեղեկատվություն 2023թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ 3-րդ փուլ դասված ֆինանսական վարձակալության գծով դեբիտորական պարտքերի համար ապահովություն ծառայող գրավի վերաբերյալ:

31 դեկտեմբերի 2023թ.		Գրավի գնահատված շուկայական արժեք						Զուտ ենթարկվածություն	Համապատասխան ԱՊԿ
հազ. դրամ	Համախառն հաշվեկշռային արժեք	Անշարժ գույք	Ավտոմեքենաներ	Այլ	Ավելցուկ	Ընդամենը գրավ			
Ֆինանսական վարձակալություն	53,311	-	49,200	53,158	(49,047)	53,311	-	13,423	
Ընդամենը	53,311	-	49,200	53,158	(49,047)	53,311	-	13,423	

17 Հիմնական միջոցներ և ոչ նյութական ակտիվներ

հազ. դրամ	Վարձակա- ված գույքի բարելավում	Համակարգիչներ և կապի սարքավորումներ	Տնտեսական գույք	Փոխադրա- միջոցներ	Ոչ նյութական ակտիվներ	Ընդամենը
Սկզբնական արժեք						
Մնացորդը առ 1 հունվարի 2024թ.	5,259,606	10,173,807	3,345,128	419,873	8,990,224	28,188,638
Ավելացումներ	95,005	513,361	53,456	-	972,165	1,633,987
Օտարումներ/ դուրսգրումներ	-	(147,349)	(110)	-	(101,608)	(249,067)
Մնացորդը առ 31 մարտի 2024թ.	5,354,611	10,539,819	3,398,474	419,873	9,860,781	29,573,558
Մաշվածություն և ամորտիզացիա						
Մնացորդը առ 1 հունվարի 2024թ.	2,082,510	6,399,607	1,413,743	257,584	2,528,889	12,682,333
Տարվա մաշվածություն և ամորտիզացիա	98,623	254,349	75,282	9,938	420,459	858,651
Օտարումներ/ դուրսգրումներ	-	(146,253)	-	-	(101,606)	(247,859)
Մնացորդը առ 31 մարտի 2024թ.	2,181,133	6,507,703	1,489,025	267,522	2,847,742	13,293,125
Հաշվեկշռային արժեք Առ 31 մարտի 2024թ.	3,173,478	4,032,116	1,909,449	152,351	7,013,039	16,280,433
Հիմնական միջոցներ և ոչ նյութական ակտիվներ						
հազ. դրամ	Վարձակա- ված գույքի բարելավում	Համակարգիչներ և կապի սարքավորումներ	Տնտեսական գույք	Փոխադրա- միջոցներ	Ոչ նյութական ակտիվներ	Ընդամենը
Սկզբնական արժեք						
Մնացորդը առ 1 հունվարի 2023թ.	4,717,483	8,852,899	3,037,452	326,583	6,286,997	23,221,414
Ավելացումներ	569,330	1,891,221	429,653	93,290	4,065,923	7,049,417
Օտարումներ/ դուրսգրումներ	(80)	(583,621)	(135,796)	-	(1,362,696)	(2,082,193)
Տեղափոխություններ	(27,127)	13,308	13,819	-	-	-
Մնացորդը առ 31 դեկտեմբերի 2023թ.	5,259,606	10,173,807	3,345,128	419,873	8,990,224	28,188,638
Մաշվածություն և ամորտիզացիա						
Մնացորդը առ 1 հունվարի 2023թ.	1,729,074	5,925,801	1,246,154	210,563	2,086,937	11,198,529
Տարվա մաշվածություն և ամորտիզացիա	353,436	1,015,696	275,825	47,021	1,487,675	3,179,653
Օտարումներ/ դուրսգրումներ	-	(541,890)	(108,236)	-	(1,045,723)	(1,695,849)
Մնացորդը առ 31 դեկտեմբերի 2023թ.	2,082,510	6,399,607	1,413,743	257,584	2,528,889	12,682,333
Հաշվեկշռային արժեք Առ 31 դեկտեմբերի 2023թ.	3,177,096	3,774,200	1,931,385	162,289	6,461,335	15,506,305

18 Վարձակալություն

Խումբը վարձակալում է ակտիվներ, մասնավորապես, գլխամասային գրասենյակի և մասնաճյուղերի գրասենյակների տարածքները և այլ տարածքներ: Վարձակալության ժամկետը որպես կանոն կազմում է 10-ից 20 տարի:

Ստորև ներկայացված է այն վարձակալությունների մասին տեղեկատվությունը, որոնց շրջանակում Խումբը հանդես է գալիս որպես վարձակալ:

(ա) Օգտագործման իրավունքի ձևով ակտիվ

	31/03/2024 հազ. դրամ	31/12/2023 հազ. դրամ
Մնացորդը առ 1 հունվարի	11,580,789	10,558,974
Ավելացումներ օգտագործման իրավունքի ձևով ակտիվներին	40,021	1,832,558
Ժամանակաշրջանի մաշվածության գումար	(339,744)	(1,098,204)
Վարձակալության պայմանագրի փոփոխություններ	5,675	287,460
Մնացորդը առ 31 մարտի	11,286,741	11,580,789

(բ) Շահույթում կամ վնասում ճանաչված գումարներ

	31/03/2024 հազ. դրամ	31/03/2023 հազ. դրամ
Օգտագործման իրավունքի ձևով ակտիվի մաշվածություն	339,744	269,396
Վարձակալության գծով պարտավորությունների գծով տոկոսներ	354,861	324,733

(գ) Գրամական հոսքերի մասին համախմբված հաշվետվությունում ճանաչված գումարներ

	31/03/2024 հազ. դրամ	31/03/2023 հազ. դրամ
Ընդամենը դրամական միջոցների արտահոսք վարձակալության գծով	660,988	533,827

(դ) Պարտավորությունների և ֆինանսավորման գործունեությունից առաջացող դրամական հոսքերի փոփոխությունների համադրում

	31/03/2024 հազ. դրամ	31/12/2023 հազ. դրամ
Մնացորդը առ 1 հունվարի	13,158,183	11,852,055
Ֆինանսավորման գործունեությունից ստացված դրամական հոսքերի հետ կապված փոփոխություններ		
Մարումներ	(660,988)	(2,112,180)
Ընդամենը ֆինանսավորման գործունեությունից ստացված դրամական հոսքերի հետ կապված փոփոխություններ	(660,988)	(2,112,180)
Այլ փոփոխություններ		
Ավելացումներ վարձակալության գծով պարտավորություններին	40,021	1,832,559
Վերափոխում	5,675	287,460
Տոկոսային ծախս	(531)	470
Փոխանակման փոխարժեքի փոփոխության ազդեցություն	354,919	1,297,819
Մնացորդը առ 31 մարտի	12,897,279	13,158,183

19 Այլ ակտիվներ

	31/03/2024 հազ. դրամ	31/12/2023 հազ. դրամ
Չավարտված գործարքների գծով դեբիտորական պարտքեր	3,614,389	4,705,450
Սահմանափակումով հաշիվներ քլիրինգային կազմակերպություններում	1,936,247	1,974,830
Կարճաժամկետ պահանջներ << կառավարության նկատմամբ	990,053	990,053
Բրոքերային հաշիվներ	545,496	1,047,735
Պարտքային կորստի գծով պահուստ	(28,802)	(77,956)
Ընդամենը ամորտիզացված արժեքով չափվող այլ ֆինանսական ակտիվներ	7,057,383	8,640,112
Կանխավճարներ մատակարարներին	6,133,930	8,437,050
Բռնագանձված ակտիվներ	797,696	794,317
Պաշարներ	345,656	416,954
Այլ	34,992	350,440
Ընդամենը այլ ոչ ֆինանսական ակտիվներ	7,312,274	9,998,761
Ընդամենը այլ ակտիվներ	14,369,657	18,638,873

Ստորև բերվող աղյուսակներում ներկայացված է այլ ֆինանսական ակտիվների գծով կորստի պահուստի սկզբնական և վերջնական մնացորդների համադրումը 2024թ. մարտի 31-ի և 2023թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված ժամանակահատվածների համար:

հազ. դրամ	2024թ.			
	1-ին փուլ	2-րդ փուլ	3-րդ փուլ	Ընդամենը
Ամորտիզացված արժեքով չափվող այլ ֆինանսական ակտիվներ				
Մնացորդը առ 1 հունվարի	67,650	628	9,678	77,956
Տեղափոխում 1-ին փուլ	-	-	-	-
Տեղափոխում 2-րդ փուլ	(582)	582	-	-
Տեղափոխում 3-րդ փուլ	(755)	(3,025)	3,780	-
Կորստի պահուստի զուտ վերաչափում	(46,246)	2,582	(8,865)	(52,529)
Դուրսգրումներ	-	-	(473)	(473)
Վերականգնումներ	-	-	3,848	3,848
Մնացորդը առ 31 մարտի	20,067	767	7,968	28,802

հազ. դրամ	2023թ.			
	1-ին փուլ	2-րդ փուլ	3-րդ փուլ	Ընդամենը
Ամորտիզացված արժեքով չափվող այլ ֆինանսական ակտիվներ				
Մնացորդը առ 1 հունվարի	20,581	283	5,794	26,658
Տեղափոխում 1-ին փուլ	5	(1)	(4)	-
Տեղափոխում 2-րդ փուլ	(117)	117	-	-
Տեղափոխում 3-րդ փուլ	(695)	(100)	795	-
Կորստի պահուստի զուտ վերաչափում	47,876	329	(49,334)	(1,129)
Դուրսգրումներ	-	-	(3,029)	(3,029)
Վերականգնումներ	-	-	55,456	55,456
Մնացորդը առ 31 դեկտեմբերի	67,650	628	9,678	77,956

20 Բանկերի ավանդներ և մնացորդներ

	31/03/2024 հազ. դրամ	31/12/2023 հազ. դրամ
Վարկեր ՀՀ ԿԲ-ից	26,198,451	26,542,621
Վարկեր և ժամկետային ավանդներ առևտրային բանկերից		
– մինչև 12 ամիս սկզբնական մարման ժամկետով	19,935,679	22,364,568
– ավելի քան 12 ամիս սկզբնական մարման ժամկետով	2,543,104	-
Ակրեդիտիվների գծով պարտավորություններ	626,870	1,838,350
Լորո հաշիվներ	1,081,883	3,857,283
	50,385,987	54,602,822

Պայմանագրի համաձայն՝ ՀՀ ԿԲ-ն Բանկին տրամադրում է վարկեր, որն իր հերթին վարկեր է տրամադրում համապատասխան պայմանները բավարարող վարկառուներին: Վարկերի մշտադիտարկումն իրականացվում է «Գերմանահայկական հիմնադրամ» ծրագրի կառավարման գրասենյակի կողմից:

2024թ. մարտի 31-ի դրությամբ, բացառությամբ ՀՀ ԿԲ-ի, Բանկը չունի պայմանագրային կողմ, որի մնացորդները գերազանցում են Բանկի սեփական կապիտալի 10%-ը (2023թ-ին՝ չունի պայմանագրային կողմ):

21 Հաճախորդների ընթացիկ հաշիվներ և ավանդներ

	31/03/2024 հազ. դրամ	31/12/2023 հազ. դրամ
Ընթացիկ հաշիվներ և ցպահանջ ավանդներ		
– Ֆիզիկական անձիք	241,684,294	235,456,774
– Իրավաբանական անձինք	323,771,003	284,852,781
Ժամկետային ավանդներ		
– Ֆիզիկական անձիք	250,546,610	248,268,410
– Իրավաբանական անձինք	138,115,288	139,171,592
	954,117,195	907,749,557

2024թ. մարտի 31-ի դրությամբ Բանկի հաճախորդների ընթացիկ հաշիվներից և ավանդներից 61,984,164 հազար դրամ (2023թ-ին՝ 57,439,453 հազար դրամ) մնացորդները ծառայում են որպես գրավ Բանկի կողմից տրամադրված վարկերի և փոխատվության հանձնառությունների դիմաց:

2024թ. մարտի 31-ի դրությամբ Բանկն ունի երկու հաճախորդ (2023թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ՝ երկու հաճախորդ), որոնց միջոցների մնացորդները գերազանցում են Բանկի սեփական կապիտալի 10%-ը: 2024թ. մարտի 31-ի դրությամբ այս մնացորդների ընդհանուր գումարը կազմում է 45,398,165 հազար դրամ (2023թ-ին՝ 53,290,931 հազար դրամ):

22 Թողարկված պարտքային արժեթղթեր

	31/03/2024 հազ. դրամ	31/12/2023 հազ. դրամ
ՀՀ-ում թողարկված պարտատոմսեր	111,755,817	99,239,354
Միջազգային ֆինանսական կազմակերպությունների համար թողարկված կանաչ պարտատոմսեր	17,968,782	18,829,821
	129,724,599	118,069,175

2024թ-ին Բանկը թողարկել և տեղաբաշխել է պարտքային արժեթղթեր ՀՀ դրամով և ԱՄՆ դոլարով համապատասխանաբար 36.2 միլիարդ դրամ, 72.2 միլիոն ԱՄՆ դոլար անվանական արժեքով և 2.8 միլիոն Եվրո անվանական արժեքով (2023թ-ին պարտքային արժեթղթեր ՀՀ դրամով և ԱՄՆ դոլարով համապատասխանաբար 36.3 միլիարդ դրամ և 62.5 միլիոն ԱՄՆ դոլար անվանական արժեքով): 2024թ. մարտի 31-ի դրությամբ պարտատոմսերի հաշվեկշռային արժեքը կազմում է համապատասխանաբար 36,484,821 հազար դրամ, 72,424,819 հազար դրամ և 2,846,177 հազար դրամ (2023թ-ին համապատասխանաբար 36,567,957 հազար դրամ և 62,671,397 հազար դրամ):

Բանկի կողմի թողարկված պարտատոմսերը ցուցակված են Հայաստանի արժեթղթերի ֆոնդային բորսայում:

2020թ-ին Բանկը թողարկել է 42 միլիոն եվրո գումարով կանաչ պարտատոմսեր՝ 3.05% տոկոսադրույքով, որոնց մարման ժամկետը լրանում է 2025թ. նոյեմբերի 26-ին: Կանաչ պարտատոմսերը թողարկվել են Նիդերլանդների ձեռնարկատիրական զարգացման բանկի (FMO) հետ սերտ համագործակցությամբ, որը նաև այս գործարքի հիմնական ներդրողն է: Կանաչ պարտատոմսերի թողարկման նպատակը շրջակա միջավայրի կայունությանը նպաստող «կանաչ» ծրագրերի ֆինանսավորումն է:

(ա) Պարտավորությունների և ֆինանսավորման գործունեությունից առաջացող դրամական հոսքերի փոփոխությունների համադրում

	31/03/2024 հազ. դրամ	31/12/2023 հազ. դրամ
Մնացորդը առ 1 հունվարի	118,069,175	92,125,513
Ֆինանսավորման գործունեությունից ստացված դրամական հոսքերի հետ կապված փոփոխություններ		
Թողարկված պարտքային արժեթղթերի վաճառք	27,778,503	58,179,815
Թողարկված պարտքային արժեթղթերի մարում	(13,235,360)	(34,902,535)
Ընդամենը ֆինանսավորման գործունեությունից ստացված դրամական հոսքերի հետ կապված փոփոխություններ	14,543,143	23,277,280
Արտարժույթի փոխարժեքի փոփոխությունների ազդեցությունը	(3,142,850)	3,232,622
Այլ փոփոխություններ		
Տոկոսային ծախս	1,794,091	5,612,322
Վճարված տոկոսներ	(1,538,960)	(6,178,562)
Մնացորդը առ 31 մարտի	129,724,599	118,069,175

23 Այլ փոխառություններ և ստորադաս փոխառություններ

	31/03/2024 հազ. դրամ	31/12/2023 հազ. դրամ
Փոխառություններ միջազգային ֆինանսական կազմակերպություններից	31,399,745	33,779,039
Փոխառություններ հայկական ֆինանսական կազմակերպություններից	675,413	694,741
	32,075,158	34,473,780
Ստորադաս փոխառություններ միջազգային ֆինանսական կազմակերպություններից	28,311,575	29,732,721
	28,311,575	29,732,721

(ա) Միջազգային ֆինանսական կազմակերպություններից ստացված փոխառությունների կենտրոնացում

2024թ. մարտի 31-ի դրությամբ Բանկ չունի ֆինանսական կազմակերպություններից ստացված փոխառություններ, որոնց մնացորդները գերազանցում են Բանկի սեփական կապիտալի 10%-ը (2023թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ՝ զրո):

(բ) Ստորադաս փոխառություն

2024թ. մարտի 31-ի դրությամբ ստորադաս փոխառություններն իրենցից ներկայացնում են ութ ֆինանսական կազմակերպությունից ստացված փոխառություններ՝

- 3,455,658 հազար դրամ՝ 2026թ. հունվարի 15-ին մարման ամսաթվով,
- 5,742,207 հազար դրամ՝ 2027թ. հունվարի 15-ին մարման ամսաթվով,
- 5,674,074 հազար դրամ՝ 2031թ. հունվարի 3-ին մարման ամսաթվով,
- 195,605 հազար դրամ՝ 2031թ. հունվարի 3-ին մարման ամսաթվով,
- 3,604,192 հազար դրամ՝ 2029թ. հունվարի 8-ին մարման ամսաթվով,
- 3,267,546 հազար դրամ՝ 2032թ. հունվարի 2-ին մարման ամսաթվով,
- 4,778,001 հազար դրամ՝ 2032թ. փետրվարի 2-ին մարման ամսաթվով,
- 1,594,292 հազար դրամ՝ 2032թ. փետրվարի 2-ին մարման ամսաթվով:

Ստացված փոխառությունները Բանկը դիտարկում է որպես ստորադաս փոխառություններ, եթե սնանկության դեպքում փոխառությունը մարվում է Բանկի մյուս բոլոր այլ պարտավորությունների ամբողջական մարումից հետո:

(գ) Սահմանափակումներ (կովենանտներ)

Բանկը պարտավոր է համապատասխանել որոշակի սահմանափակումների փոխառության պայմանագրերի հետ կապված: 2024թ. մարտի 31-ի և 2023թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ Բանկը համապատասխանում էր բոլոր սահմանափակումներին:

(դ) Պարտավորությունների և ֆինանսավորման գործունեությունից առաջացող դրամական հոսքերի փոփոխությունների համադրում

հազ. դրամ	Այլ փոխառություններ	Ստորադաս փոխառություններ
Մնացորդը առ 1 հունվարի 2024թ.	34,473,780	29,732,721
Ֆինանսավորման գործունեությունից ստացված դրամական հոսքերի հետ կապված փոփոխություններ		
Մուտքեր	1,504,340	-
Մարումներ	(2,613,194)	-
Ընդամենը ֆինանսավորման գործունեությունից ստացված դրամական հոսքերի հետ կապված փոփոխություններ	(1,108,854)	-
Փոխանակման փոխարժեքի փոփոխությունների ազդեցություն	(1,149,167)	(1,345,189)
Այլ փոփոխություններ		
Տոկոսային ծախս	561,030	587,959
Վճարված տոկոսներ	(701,632)	(663,915)
Մնացորդը առ 31 մարտի 2024թ.	32,075,157	28,311,576

հազ. դրամ	Այլ փոխառություններ	Ստորադաս փոխառություններ
Մնացորդը առ 1 հունվարի 2023թ.	58,124,688	28,155,324
Ֆինանսավորման գործունեությունից ստացված դրամական հոսքերի հետ կապված փոփոխություններ		
Մուտքեր	20,251,155	-
Մարումներ	(44,861,811)	-
Ընդամենը ֆինանսավորման գործունեությունից ստացված դրամական հոսքերի հետ կապված փոփոխություններ	(24,610,656)	-
Փոխանակման փոխարժեքի փոփոխությունների ազդեցություն	874,673	1,513,141
Այլ փոփոխություններ		
Տոկոսային ծախս	3,363,002	2,229,121
Վճարված տոկոսներ	(3,277,927)	(2,164,865)
Մնացորդը առ 31 դեկտեմբերի 2023թ.	34,473,780	29,732,721

24 Այլ պարտավորություններ

	31/03/2024 հազ. դրամ	31/12/2023 հազ. դրամ
Աշխատակիցներին վճարվելիք գումարներ	6,902,163	20,225,430
Կրեդիտորական պարտքեր ճանապարհին	3,351,567	5,901,167
Առևտրական կրեդիտորական պարտքեր	966,040	952,439
Ավանդների հատուցումը երաշխավորող պետական հիմնադրամին վճարվելիք գումարներ	382,503	382,040
Ֆակտորինգի պայմանագրերին վերաբերող ֆինանսական պարտավորություններ	35,000	31,501
Այլ կրեդիտորական պարտքեր	558,275	570,721
Ընդամենը այլ ֆինանսական պարտավորություններ	12,195,548	28,063,298
Այլ վճարվելիք հարկեր	6,506,402	2,506,635
Հետաձգված եկամուտ	32,088	3,202
Ընդամենը այլ ոչ ֆինանսական պարտավորություններ	6,538,490	2,509,837
Ընդամենը այլ պարտավորություններ	18,734,038	30,573,135

25 Հետգնման պայմանագրերի գծով կրեդիտորական պարտքեր

	31/03/2024 հազ. դրամ	31/12/2023 հազ. դրամ
Այլ հայկական բանկերին վճարվելիք գումարներ	2,376,531	14,595,461
ՀՀ ԿԲ-ին վճարվելիք գումարներ	11,388,284	2,574,740
Ընդամենը կրեդիտորական պարտքեր հետգնման պայմանագրերի գծով	13,764,815	17,170,201

(ա) Հետգնման պայմանագրերի գծով կրեդիտորական պարտքերի կենտրոնացում

2024թ. մարտի 31-ի և 2023թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ, բացառությամբ ՀՀ ԿԲ-ի, Բանկը չունի այնպիսի պայմանագրային կողմ, որի մնացորդները գերազանցում են Բանկի սեփական կապիտալի 10%-ը:

26 Բաժնետիրական կապիտալ և պահուստներ

(ա) Թողարկված կապիտալ և էմիսիոն եկամուտ

2024թ. մարտի 31-ի դրությամբ հայտարարված, թողարկված և շրջանառության մեջ գտնվող բաժնետիրական կապիտալը բաղկացած է 117,132 սովորական բաժնետոմսից (2023թ-ին՝ 117,132): Բոլոր բաժնետոմսերի անվանական արժեքը կազմում է 465 հազար դրամ (2023թ-ին՝ 465 հազար դրամ) և բոլոր բաժնետոմսերն ամբողջությամբ վճարված են:

Սովորական բաժնետոմսերի սեփականատերերն իրավունք ունեն ժամանակ առ ժամանակ ստանալ հայտարարված շահաբաժինները և քվեարկել Բանկի բաժնետերերի տարեկան ընդհանուր ժողովներում՝ մեկ բաժնետոմս՝ մեկ ձայն սկզբունքով:

(բ) Պահուստների բնույթը և նպատակը

Ներդրումային արժեթղթերի վերազնահատման պահուստ

Ներդրումային արժեթղթերի վերազնահատման պահուստը ներառում է իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չստացվող ներդրումային արժեթղթերի իրական արժեքի կուտակային գուտ փոփոխությունը՝ մինչև ակտիվների ապահովմանը:

(գ) Շահաբաժիններ

Վճարման ենթակա շահաբաժինները սահմանափակվում են ՀՀ օրենսդրության համաձայն որոշվող Խմբի առավելագույն չբաշխված շահույթի չափով:

2024թ.-ի ընթացքում Խմբի կողմից չի վճարվել (2023թ-ի ընթացքում Խմբի կողմից վճարվել շահաբաժին 23,000,000 հազար դրամի չափով):

(դ) Մեկ բաժնետոմսին բաժին ընկնող շահույթ

2024թ. մարտի 31-ի դրությամբ մեկ բաժնետոմսին բաժին ընկնող բազային շահույթը հաշվարկվել է սովորական բաժնետոմսերի տիրապետողներին վերադրվող 12,704,019 հազար դրամ (2023թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ՝ 46,051,833 հազար դրամ) շահույթի և շրջանառության մեջ գտնվող սովորական բաժնետոմսերի կշռված միջին թվի՝ 117,132 (2023թ-ին՝ 117,080) հիման վրա, ինչպես ներկայացված է ստորև: Բանկը չունի նուսրացնող պոտենցիալ սովորական բաժնետոմսեր:

	2024թ. Բաժնետոմսերի քանակը	2023թ. Բաժնետոմսերի քանակը
Թողարկված բաժնետոմսերը առ 1 հունվարի	117,132	117,021
Մարտին թողարկված բաժնետոմսերի ազդեցությունը	-	111
Բաժնետոմսերի կշռված միջին թիվը մարտի 31-ին ավարտված տարվա համար	117,132	117,052
Մեկ բաժնետոմսին բաժին ընկնող բազային շահույթ (հազ. դրամ)	108.46	96.71
Մեկ բաժնետոմսին բաժին ընկնող նոսրացված շահույթ (հազ. դրամ)	108.46	96.68

27 Ռիսկերի կառավարում

Ռիսկերի կառավարումը հիմնարար նշանակություն ունի բանկային գործունեության համար և Խմբի գործառնությունների կենսական տարրն է: Շուկայական, պարտքային և իրացվելիության ռիսկերն այն հիմնական ռիսկերն են, որոնց ենթարկվում է Խումբը:

(ա) Ռիսկերի կառավարման քաղաքականություն և ընթացակարգեր

Ռիսկերի կառավարման քաղաքականության նպատակն է բացահայտել, վերլուծել և կառավարել այն ռիսկերը, որոնց ենթարկվում է Խումբը, սահմանել ռիսկերի համապատասխան սահմանաչափեր և հսկողության մեխանիզմներ, ինչպես նաև անընդհատ հսկել ռիսկերի մակարդակները և դրանց համապատասխանությունը սահմանված սահմանաչափերին: Ռիսկերի կառավարման քաղաքականությունը և ընթացակարգերը կանոնավոր կերպով վերանայվում են՝ շուկայական պայմանների փոփոխությունները, առաջարկվող արտադրանքն ու ծառայությունների և ընդունված լավագույն պրակտիկան/փորձն արտացոլելու նպատակով:

Տնօրինությունը պատասխանատու է ռիսկերի կառավարման համակարգի աշխատանքի, առանցքային ռիսկերի կառավարման գործընթացի հսկողության, ռիսկերի կառավարման քաղաքականության ու ընթացակարգերի վերանայման և խոշոր գործարքների հաստատման համար:

Ռիսկերի կառավարման կենտրոնը պատասխանատու է ռիսկերի մեղմացմանն ուղղված միջոցառումների հսկողության և իրականացմանն ու ռիսկերի համար սահմանված սահմանաչափերում Խմբի գործունեության իրականացումն ապահովելու համար: Ռիսկերի կառավարման կենտրոնի ղեկավարը պատասխանատու է ռիսկերի ընդհանուր կառավարման, ինչպես նաև ֆինանսական և ոչ ֆինանսական ռիսկերի բացահայտման, չափման, կառավարման և ներկայացման ընդհանուր սկզբունքների ու մեթոդների կիրառման համար: Նա հաշվետու է ուղղակիորեն Տնօրինությանը և անուղղակիորեն՝ Տնօրենների խորհրդին:

Պարտքային, շուկայական և իրացվելիության ռիսկերը թե՛ պորտֆելի և թե՛ առանձին գործառնությունների մակարդակով կառավարվում ու վերահսկվում են Վարկային կոմիտեների համակարգի միջոցով և Ակտիվների և պարտավորությունների կառավարման կոմիտեի (ԱՊԿԿ) կողմից: Որոշումների կայացմանը գործընթացի արդյունավետությունը բարձրացնելու նպատակով Խումբը ստեղծել է վարկային կոմիտեների հիերարխիա՝ կախված ռիսկին ենթարկվածության տեսակից և չափից:

Ռիսկի թե՛ արտաքին և թե՛ ներքին գործոնները բացահայտվում և կառավարվում են Խմբի ներսում: Խումբը հատուկ ուշադրություն է դարձնում ռիսկի բոլոր գործոնների բացահայտմանը և ռիսկերի մեղմացմանն ուղղված ընթացիկ միջոցառումների նպատակահարմարության որոշմանը: Բացի պարտքային և շուկայական ռիսկերի ստանդարտ վերլուծություն իրականացնելուց, Ռիսկերի կառավարման կենտրոնը վերահսկում է ֆինանսական և ոչ ֆինանսական ռիսկերը, կազմակերպելով կանոնավոր հանդիպումներ գործառնական բաժինների հետ՝ նրանց գործունեության ոլորտների հետ կապված մասնագիտական դատողություններ ստանալու համար:

(բ) Ծուկայական ռիսկ

Ծուկայական ռիսկը ֆինանսական գործիքի իրական արժեքի կամ ապագա դրամական հոսքերի տատանման ռիսկն է շուկայական գների փոփոխությունների հետևանքով: Ծուկայական ռիսկը ներառում է արժույթային, տոկոսադրույքի և այլ գնային ռիսկերը: Ծուկայական ռիսկն առաջանում է տոկոսակիր և բաժնային ֆինանսական գործիքների բաց դիրքերի գծով, որոնք ենթարկվում են շուկայի ընդհանուր և առանձնահատուկ փոփոխությունների ազդեցությանը և շուկայական գների ու արտարժույթի փոխարժեքների փոփոխականության մակարդակի փոփոխություններին: Ծուկայական ռիսկի կառավարման նպատակն է կառավարել և հսկել շուկայական ռիսկին ենթարկվածությունը և պահպանել այն ընդունելի սահմանաչափերում՝ միաժամանակ ապահովելով ռիսկի դիմաց եկամտաբերության օպտիմալացումը:

Ծուկայական ռիսկի կառավարման համար պատասխանատվություն է կրում ԱՊԿԿ-ն, որը գլխավորում է Գլխավոր տնօրենը: Ծուկայական ռիսկի սահմանաչափերը հաստատվում են Տնօրինության կողմից՝ Ռիսկերի կառավարման կենտրոնի առաջարկությունների հիման վրա:

Խումբը կառավարում է շուկայական ռիսկը՝ սահմանելով բաց դիրքերի սահմանաչափեր ֆինանսական գործիքների գծով, տոկոսադրույքների փոփոխության ժամկետներ, արտարժույթի դիրքեր, որոնք կանոնավոր կերպով մշտադիտարկվում, ուսումնասիրվում և հաստատվում են Տնօրինության կողմից:

Բացի այդ, Խումբն իրականացնում է մեծ թվով սթրես թեստեր առանձին առևտրային պորտֆելների և Խմբի ընդհանուր դիրքի վրա շուկայի բազմաթիվ բացառիկ սցենարների ֆինանսական ազդեցությունը մոդելավորելու համար: Սթրեսի թեստերը ցույց են տալիս կորուստների հավանական չափը, որոնք կարող են առաջանալ ծայրահեղ պայմաններում:

(i) Տոկոսադրույքային ռիսկ

Ուղենիշային տոկոսադրույքի բարեփոխում

Ընդհանուր դիտարկում

Աշխարհում իրականացվում է հիմնական ուղենիշային տոկոսադրույքների ֆունդամենտալ բարեփոխում, որի շրջանակում նախատեսվում է որոշ միջբանկային առաջարկի տոկոսադրույքները (IBORs) փոխարինել այլընտրանքային գրեթե ոչ ռիսկային տոկոսադրույքներով (IBOR բարեփոխում): Խումբն ունի ֆինանսական գործիքներ, որոնց տոկոսադրույքները հիմնված են IBOR-ի վրա, որոնք ենթարկվում են բարեփոխման այս շուկայական նախաձեռնությունների շրջանակում:

Հիմնական ռիսկերը, որոնց Խումբը ենթարկվել է IBOR բարեփոխման արդյունքում, գործառնական ռիսկերն են, օրինակ՝ վարկային պայմանագրերի պայմանների վերաբանակցումը փոխառուների հետ երկկողմանի բանակցությունների միջոցով, պայմանագրերի պայմանների վերանայումը, IBOR կորերն օգտագործող համակարգերի թարմացումը և գործառնական գործունեության հսկողության մեխանիզմների վերանայումը, որոնք կապված են բարեփոխման և կանոնակարգերի փոփոխության ռիսկերի հետ: Ֆինանսական ռիսկը հիմնականում սահմանափակվում է տոկոսադրույքի ռիսկով:

Ֆինանսական և գործառնական ռիսկերի վերահսկում և կառավարում է Խմբի անցումն այլընտրանքային տոկոսադրույքներին: Ֆինանսական և գործառնական ռիսկերի վերահսկումն ապահովում է գործառնական սեզմենտի հետ մեկտեղ գնահատում է տրամադրված վարկերը, փոխառվածության հանձնառությունները, պարտավորությունները և ածանցյալ գործիքները IBOR-ի վրա հիմնված դրամական հոսքերի առկայության տեսանկյունից, թե արդյոք այդ պայմանագրերում կպահանջվեն փոփոխություններ IBOR բարեփոխման արդյունքում և ինչպես կառավարել IBOR բարեփոխման վերաբերյալ հաղորդակցման գործընթացը պայմանագրային կողմերի հետ: Ֆինանսական և գործառնական ռիսկերի վերահսկումն ապահովում է հաշվետու է Տնօրինությանը և անհրաժեշտության դեպքում համագործակցում է այլ բաժինների հետ: Այն պարբերաբար հաշվետվություններ է ներկայացնում ԱՊԿԿ-ին տոկոսադրույքի ռիսկի կառավարման օժանդակելու համար:

Այն պայմանագրերի համար, որոնց տոկոսադրույքները հաշվարկված են IBOR-ի հիման վրա և որոնց գործողության ժամկետը լրանում է IBOR տոկոսադրույքի վերաբերյալ տեղեկատվության հրապարակման ակնկալվող դադարեցումից հետո, Խումբը սահմանել է պայմանագրային պայմանները փոխելու քաղաքականություն: Այդ փոփոխությունները ներառում են վերապահում նախատեսող կետերի ավելացումը կամ IBOR տոկոսադրույքի փոխարինումն այլընտրանքային ուղենիշային տոկոսադրույքով, եթե նման փոփոխությունը թույլատրվում է տեղական օրենսդրությամբ:

Խումբը հաստատել է քաղաքականություն, որի համաձայն 2022թ. փետրվարի 1-ից բոլոր նոր տրամադրված՝ լողացող տոկոսադրույքով վարկերի տոկոսադրույքները կապակցված լինեն Չիկագոյի ապրանքային բորսայի (CME) կողմից հրապարակված ժամկետային ապահովված օվերնայթ ֆինանսավորման տոկոսադրույքին (SOFR)՝ ԱՄՆ դոլարով տրամադրված վարկերի համար և եվրոպական միջբանկային առաջարկի տոկոսադրույքին (EURIBOR)՝ եվրոյով տրամադրված վարկերի համար:

Խումբը վերահսկում է IBOR-ից նոր ուղենիշային տոկոսադրույքների անցման գործընթացն ուսումնասիրելով այն պայմանագրերի ընդհանուր արժեքը, որոնք դեռ չեն անցել այլընտրանքային ուղենիշային տոկոսադրույքի, և այն պայմանագրերի արժեքը, որոնք ներառում են վերապահում նախատեսող համապատասխան կետ: Խումբը համարում է, որ պայմանագրի տոկոսադրույքը դեռ չի փոխարինվել այլընտրանքային ուղենիշային տոկոսադրույքով («բարեփոխված պայմանագիր»), եթե պայմանագրի տոկոսադրույքը հաշվարկված է այնպիսի ուղենիշային տոկոսադրույքի հիման վրա, որը դեռ ենթակա է IBOR բարեփոխման, նույնիսկ եթե այն ներառում է վերապահում նախատեսող կետ, եթե գործող IBOR տոկոսադրույքի վերաբերյալ տեղեկատվության հրապարակումը դադարեցվի:

Տոկոսադրույքների վերանայման ժամկետների վերլուծություն

Տոկոսադրույքի ռիսկը հիմնականում կառավարվում է տոկոսադրույքների փոփոխությունների մոնիտորինգի և վերագնորոշման նախապես սահմանված սահմանաչափեր սահմանելու միջոցով: Նշված սահմանաչափերի հետ համապատասխանության մոնիտորինգն իրականացվում է ԱՊԿԿ-ի կողմից, որին մոնիտորինգի ամենօրյա գործունեությունում աջակցում է Ակտիվների և պարտավորությունների կառավարման բաժինը: Ստորև ամփոփ կերպով ներկայացված է տոկոսադրույքների վերանայման ժամկետների վերլուծությունը հիմնական ֆինանսական գործիքների համար:

«Ամերիաբանկ» ՓԲԸ
 2024թ. առաջին տրամսրակի համար
 համախմբված ֆինանսական հաշվետվություններին կից ծանոթագրություններ

հազ. դրամ	Մինչև 3 ամիս	3-6 ամիս	6-12 ամիս	1-5 տարի	Ավելի քան 5 տարի	Անտոկոս կամ ժամկետանց	Ընդամենը
31 մարտի 2024թ.							
ԱԿՏԻՎՆԵՐ							
Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ	-	-	-	-	-	144,800,692	144,800,692
Իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող ֆինանսական ակտիվներ	3,923,094	24,301	793	18,963,134	3,687,603	85,121	26,684,046
Բանկերին տրված վարկեր և փոխատվություններ	-	-	-	-	-	76,253,286	76,253,286
Հակադարձ հետզնման պայմանագրերի գծով ստացվելիք գումարներ	25,354,328	-	-	-	-	-	25,354,328
Հանախորդներին տրված վարկեր	99,794,903	166,257,228	131,364,302	504,391,577	30,043,966	8,609,046	940,461,022
Պահանջներ ակրեդիտիվների գծով	-	246,815	415,681	-	-	-	662,496
Ֆինանսական վարձակալության գծով ստացվելիք գումարներ	3,841,431	3,665,500	6,840,400	25,090,896	3,478,750	63,423	42,980,400
Փակտորինգի գծով ստացվելիք գումարներ	7,865,843	3,394,012	975,951	-	-	-	12,235,806
Ամորտիզացված արժեքով հաշվառվող ֆինանսական ակտիվներ	30,930,903	3,842,418	7,676,452	32,567,523	57,609,488	-	132,626,784
	171,710,502	177,430,274	147,273,579	581,013,130	94,819,807	229,811,568	1,402,058,860
ՊԱՐՏԱՎՈՐՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ							
Բանկերի ավանդներ և մնացորդներ	(25,725,744)	(1,240,834)	(4,634,551)	(16,175,993)	(2,608,865)	-	(50,385,987)
Հանախորդների ընթացիկ հաշիվներ և ավանդներ	(96,597,828)	(79,339,233)	(136,596,786)	(73,522,252)	(2,605,799)	(565,455,297)	(954,117,195)
Բանկի կողմից թողարկված արժեթղթեր	(6,514,227)	(5,836,699)	(20,269,071)	(97,104,602)	-	-	(129,724,599)
Ստորադաս փոխառություններ	(482,012)	(608,871)	(1,138,063)	(16,108,476)	(9,974,153)	-	(28,311,575)
Այլ փոխառություններ	(4,255,837)	(13,526,940)	(3,925,445)	(10,357,386)	(9,550)	-	(32,075,158)
Վարձակալության գծով վճարվելիք գումարներ	(581,905)	(521,945)	(1,049,556)	(6,086,450)	(4,657,423)	-	(12,897,279)
	(134,157,553)	(101,074,522)	(167,613,472)	(219,355,159)	(19,855,790)	(565,455,297)	(1,207,511,793)
Տարբերություն	37,552,949	76,355,752	(20,339,893)	361,657,971	74,964,017	(335,643,729)	194,547,067

«Ամերիաբանկ» ՓԲԸ
2024թ. առաջին տրամսրակի համար
համախմբված ֆինանսական հաշվետվություններին կից ծանոթագրություններ

հազ. Գրամ	Մինչև 3 ամիս	3-6 ամիս	6-12 ամիս	1-5 տարի	Ավելի քան 5 տարի	Անտոկոս կամ ժամկետանց	Ընդամենը
31 դեկտեմբերի 2023թ. ԱԿՏԻՎՆԵՐ							
Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ	-	-	-	-	-	133,193,708	133,193,708
Իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող ֆինանսական ակտիվներ	85,003	3,435,487	-	16,206,569	4,686,879	86,298	24,500,236
Բանկերին տրված վարկեր և փոխատվություններ	14,430,766	31,040	-	-	-	75,503,792	89,965,598
Հակադարձ հետզնման պայմանագրերի գծով ստացվելիք գումարներ	15,527,603	-	-	-	-	-	15,527,603
Հանախորդներին տրված վարկեր	179,073,303	76,018,887	118,469,320	521,902,284	33,230,720	5,442,843	934,137,357
Պահանջներ ակրեդիտիվների գծով	944,229	-	413,222	333,335	-	-	1,690,786
Ֆինանսական վարձակալության գծով ստացվելիք գումարներ	3,345,104	3,290,995	6,103,709	22,887,029	2,311,538	11,310	37,949,685
Ֆակտորինգի գծով ստացվելիք գումարներ	6,325,208	3,725,945	917,581	-	-	-	10,968,734
Անորոշված արժեքով հաշվառվող ֆինանսական ակտիվներ	8,986,804	6,277,676	3,756,628	22,420,362	57,867,116	-	99,308,586
	228,718,020	92,780,030	129,660,460	583,749,579	98,096,253	214,237,951	1,347,242,293
ՊԱՐՏԱՎՈՐՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ							
Բանկերի ավանդներ և մնացորդներ	(16,135,813)	(15,391,420)	(4,526,933)	(15,652,465)	(2,896,191)	-	(54,602,822)
Հանախորդների ընթացիկ հաշիվներ և ավանդներ	(95,026,790)	(62,976,280)	(153,844,519)	(72,977,379)	(2,615,034)	(520,309,555)	(907,749,557)
Բանկի կողմից թողարկված արժեթղթեր	(13,330,004)	(6,599,897)	(10,294,001)	(87,845,273)	-	-	(118,069,175)
Ստորադաս փոխառություններ	(652,408)	(500,857)	(1,101,225)	(14,238,149)	(13,240,083)	-	(29,732,722)
Այլ փոխառություններ	(15,724,666)	(2,456,338)	(4,499,165)	(11,774,051)	(19,560)	-	(34,473,780)
Վարձակալության գծով վճարվելիք գումարներ	(646,727)	(571,211)	(1,021,444)	(6,166,365)	(4,752,436)	-	(13,158,183)
	(141,516,408)	(88,496,003)	(175,287,287)	(208,653,682)	(23,523,304)	(520,309,555)	(1,157,786,239)
Տարբերություն	87,201,612	4,284,022	(45,626,827)	375,095,897	74,572,949	(306,071,604)	189,456,054

Միջին արդյունավետ տոկոսադրույքներ

Ստորև բերվող աղյուսակում ներկայացված են տոկոսաբեր ակտիվների և տոկոսակիր պարտավորությունների միջին արդյունավետ տոկոսադրույքները 2024թ. մարտի 31-ի և 2023թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ: Այս տոկոսադրույքներն իրենցից ներկայացնում են այս ակտիվների և պարտավորությունների մինչև մարման ժամկետն ընկած ժամանակահատվածի մոտավոր եկամտաբերությունը:

	2024թ.			2023թ.		
	Միջին արդյունավետ տոկոսադրույք, %			Միջին արդյունավետ տոկոսադրույք, %		
	ՀՀ դրամ	ԱՄՆ դոլար	Այլ արտարժույթ	ՀՀ դրամ	ԱՄՆ դոլար	Այլ արտարժույթ
Տոկոսաբեր ակտիվներ						
Իրական արժեքով՝ շահույթի կամ վնասի միջոցով չափվող ներդրումային արժեթղթեր	10.92%	6.76%	-	11.11%	6.84%	-
Իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող ներդրումային արժեթղթեր	10.58%	5.07%	11.49%	10.65%	5.06%	11.49%
Ամորտիզացված արժեքով չափվող ներդրումային արժեթղթեր	9.72%	8.08%	14.94%	9.49%	8.08%	15.78%
Բանկերին տրված վարկեր և փոխատվություններ	-	-	-	10%	-	8.43%
Հակադարձ հետզնման պայմանագրերի գծով դեբիտորական պարտքեր	9.60%	5.9%	-	10.48%	-	-
Հանախորդներին տրված վարկեր և փոխատվություններ	14.6%	8.6%	6.6%	14.6%	8.7%	6.6%
Ֆինանսական վարձակալության գծով դեբիտորական պարտքեր	13.04%	8.80%	7.63%	12.76%	8.86%	7.58%
Ֆակտորինգի գծով դեբիտորական պարտքեր	17.8%	12.0%	11.0%	19.0%	11.9%	11.1%
Ակրեդիտիվների գծով դեբիտորական պարտքեր	-	6.8%	5.0%	-	6.8%	5.3%
Տոկոսակիր պարտավորություններ						
Բանկերի ավանդներ և մնացորդներ	6.3%	4.9%	4.4%	6.3%	6.1%	4.3%
Հետզնման պայմանագրերի գծով կրեդիտորական պարտքեր	8.89%	-	-	9.86%	4.5%	3.3%
Թողարկված պարտքային արժեթղթեր	10.30%	4.54%	3.29%	10.19%	4.23%	3.17%
Հանախորդների ժամկետային ավանդներ	9.36%	3.33%	1.84%	9.37%	3.37%	1.99%
Ստորադաս փոխառություններ	-	12.7%	6.2%	-	12.9%	6.2%
Այլ փոխառություններ	7.8%	8.1%	4.0%	7.8%	8.2%	4.0%

Տոկոսադրույքի զգայնության վերլուծություն

Տոկոսադրույքի ներքվածքի վերլուծության վրա հիմնված տոկոսադրույքի կառավարումը լրացվում է ֆինանսական ակտիվների և պարտավորությունների զգայնության հսկողությամբ: Ստորև ներկայացված է տոկոսադրույքների փոփոխությունների (վերագնորոշման ռիսկ) նկատմամբ զուտ շահույթի կամ վնասի և սեփական կապիտալի (առանց հարկերի) զգայնության վերլուծությունը, որն իրականացվել է տոկոսակիր ակտիվների և պարտավորությունների, բացառությամբ տոկոսակիր դրամական միջոցների և դրանց համարժեքների, հաճախորդների ընթացիկ հաշիվների և ցպահանջ ավանդների, եկամտաբերության բոլոր կորերի 100 բազիսային կետով (բկ) զուգահեռ նվազման կամ աճի պարզեցված սցենարի և 2024թ. մարտի 31-ի և 2023թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ գոյություն ունեցող դիրքերի հիման վրա:

	31/03/2024 հազ. Դրամ	31/12/2023 հազ. դրամ
100 բկ զուգահեռ աճ	(224,625)	(441,327)
100 բկ զուգահեռ նվազում	224,625	441,327

Ստորև ներկայացված է սեփական կապիտալի զգայնության վերլուծությունն իրական արժեքով այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող ֆինանսական գործիքների իրական արժեքի փոփոխությունների նկատմամբ, որն իրականացվել է 2024թ. մարտի 31-ի և 2023թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ գոյություն ունեցող դիրքերի և եկամտաբերության բոլոր կորերի 100 բազիսային կետով (բկ) զուգահեռ նվազման կամ աճի պարզեցված սցենարի հիման վրա:

	31/03/2024 հազ. դրամ	31/12/2023 հազ. դրամ
100 բկ զուգահեռ աճ	(317,747)	(134,999)
100 բկ զուգահեռ նվազում	317,747	134,999

(ii) Արժույթային ռիսկ

Խումբը ունի մի շարք արտարժույթներով արտահայտված ակտիվներ և պարտավորություններ:

Արժույթային ռիսկը ֆինանսական գործիքի իրական արժեքի կամ ապագա դրամական հոսքերի տատանման ռիսկն է արտարժույթի փոխարժեքների փոփոխությունների հետևանքով: Թեև Խումբը հեջավորում է իր ենթարկվածությունն արժույթային ռիսկին, սակայն այս գործառնությունները չեն որակվում որպես հեջավորման փոխհարաբերություն՝ ՖՀՄՍ պահանջների համաձայն:

Ստորև բերվող աղյուսակում ներկայացված է ֆինանսական ակտիվների և պարտավորությունների կառուցվածքն ըստ արժույթների 2024թ. մարտի 31-ի դրությամբ:

	ԱՄՆ դոլար հազ. դրամ	Եվրո հազ. դրամ	Այլ արտարժույթ հազ. դրամ	Ընդամենը հազ. դրամ
ԱԿՏԻՎՆԵՐ				
Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ	65,254,520	18,859,495	16,334,145	100,448,160
Իրական արժեքով՝ շահույթի կամ վնասի միջոցով չափվող ներդրումային արժեթղթեր	7,372,589	-	-	7,372,589
Իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող ներդրումային արժեթղթեր	4,175,473	1,829,199	-	6,004,672
Հակադարձ հետզնման պայմանագրերի գծով դերիտորական պարտքեր	5,510,739	-	-	5,510,739
Ամորտիզացված արժեքով չափվող ներդրումային արժեթղթեր	61,403,704	731,954	3,684,912	65,820,570
Բանկերին տրված վարկեր և փոխառվածություններ	73,686,239	15,519,161	9,722,269	98,927,669
Հաճախորդներին տրված վարկեր և փոխառվածություններ	294,338,940	99,198,324	1,063,277	394,600,541
Ակրեդիտիվների գծով դերիտորական պարտքեր	190,612	471,884	-	662,496
Ֆինանսական վարձակալության գծով դերիտորական պարտքեր	7,624,965	7,519,521	-	15,144,486
Ֆակտորինգի գծով դերիտորական պարտքեր	5,603,004	2,134,598	126,539	7,864,141
Այլ ֆինանսական ակտիվներ	3,581,240	100,406	51,784	3,733,430
Ընդամենը ակտիվներ	528,742,025	146,364,542	30,982,926	706,089,493
ՊԱՐՏԱՎՈՐՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ				
Բանկերի ավանդներ և մնացորդներ	20,408,120	13,543,746	17,889,529	51,841,395
Հաճախորդների ընթացիկ հաշիվներ և ավանդներ	392,015,042	78,956,448	25,753,527	496,725,017
Թողարկված պարտքային արժեթղթեր	72,424,819	20,814,958	-	93,239,777
Ստորադաս փոխառություններ	9,137,225	19,174,351	-	28,311,576
Այլ փոխառություններ	22,430,538	8,841,961	-	31,272,499
Վարձակալության գծով պարտավորություններ	12,963	-	-	12,963
Այլ ֆինանսական պարտավորություններ	550,434	394,428	2,475	947,337
Ընդամենը պարտավորություններ	516,979,141	141,725,892	43,645,531	702,350,564
Զուտ դիրքը	11,762,884	4,638,650	(12,662,605)	3,738,929
Աձանցյալ գործիքների ազդեցությունը	(6,165,235)	(6,361,650)	12,590,720	63,835
Զուտ դիրքը	5,597,649	(1,723,000)	(71,885)	3,802,764

Ստորև բերվող աղյուսակում ներկայացված է ֆինանսական ակտիվների և պարտավորությունների կառուցվածքն ըստ արժույթների 2023թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ:

	ԱՄՆ դոլար հազ. դրամ	Եվրո հազ. դրամ	Այլ արտարժույթ հազ. դրամ	Ընդամենը հազ. դրամ
ԱԿՏԻՎՆԵՐ				
Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ	44,084,532	10,936,192	24,224,559	79,245,283
Իրական արժեքով՝ շահույթի կամ վնասի միջոցով չափվող ներդրումային արժեթղթեր	7,554,063	-	-	7,554,063
Իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող ներդրումային արժեթղթեր	4,349,441	1,848,851	-	6,198,292
Ամորտիզացված արժեքով չափվող ներդրումային արժեթղթեր	39,165,435	760,137	5,797,971	45,723,543
Բանկերին տրված վարկեր և փոխատվություններ	66,515,173	35,449,772	8,327,264	110,292,209
Հանախորդներին տրված վարկեր և փոխատվություններ	308,399,672	103,129,671	1,033,485	412,562,828
Ակրեդիտիվների գծով դեբիտորական պարտքեր	216,964	1,473,821	-	1,690,785
Ֆինանսական վարձակալության գծով դեբիտորական պարտքեր	6,709,544	7,474,225	-	14,183,769
Ֆակտորինգի գծով դեբիտորական պարտքեր	5,770,113	2,253,913	159,440	8,183,466
Այլ ֆինանսական ակտիվներ	4,271,216	16,004	50,048	4,337,268
Ընդամենը ակտիվներ	487,036,153	163,342,586	39,592,767	689,971,506
ՊԱՐՏԱՎՈՐՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ				
Բանկերի ավանդներ և մնացորդներ	19,420,538	17,329,572	19,852,739	56,602,849
Հետգնման պայմանագրերի գծով կրեդիտորական պարտքեր	9,113,971	4,480,196	-	13,594,167
Հանախորդների ընթացիկ հաշիվներ և ավանդներ	376,563,312	74,490,980	17,883,000	468,937,292
Թողարկված պարտքային արժեթղթեր	62,671,397	18,829,821	-	81,501,218
Ստորադաս փոխառություններ	9,692,144	20,040,577	-	29,732,721
Այլ փոխառություններ	24,407,965	9,246,563	-	33,654,528
Վարձակալության գծով պարտավորություններ	26,457	-	-	26,457
Այլ ֆինանսական պարտավորություններ	594,585	485,600	2,763	1,082,948
Ընդամենը պարտավորություններ	502,490,369	144,903,309	37,738,502	685,132,180
Չուտ դիրքը	(15,454,216)	18,439,277	1,854,265	4,839,326
Ածանցյալ գործիքների ազդեցությունը	20,528,639	(20,603,400)	49,703	(25,058)
Չուտ դիրքը	5,074,423	(2,164,123)	1,903,968	4,814,268

Ստորև աղյուսակում ներկայացված 2024թ. մարտի 31-ի և 2023թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ ՀՀ դրամի փոխարժեքի նվազումը հետևյալ արտարժույթների նկատմամբ կավելացներ (կնվազեցներ) սեփական կապիտալը և շահույթը կամ վնասը ստորև ներկայացված գումարների չափով: Վերլուծությունն իրականացնելիս հաշվի չեն առնվել հարկերը և հիմք են ընդունվել արտարժույթների փոխարժեքների փոփոխությունները, որոնք Խումբը դիտարկում է որպես ողջամտորեն հնարավոր հաշվետու ժամանակաշրջանի վերջի դրությամբ: Արտարժույթի փոխարժեքի փոփոխությունից առաջացող եկամուտը (ծախսը) ենթակա չէ հարկման (ենթակա չէ նվազեցման): Վերլուծությունը ենթադրում է, որ մյուս բոլոր փոփոխականները, մասնավորապես տոկոսադրույքները, կմնան անփոփոխ:

	31/03/2024 հազ. դրամ	31/12/2023 հազ. դրամ
ՀՀ դրամի նկատմամբ ԱՄՆ դոլարի փոխարժեքի աճ 10%-ով	559,765	507,442
ՀՀ դրամի նկատմամբ եվրոյի փոխարժեքի աճ 10%-ով	(172,300)	(216,412)

2024թ. մարտի 31-ի և 2023թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ ՀՀ դրամի փոխարժեքի անը վերոնշյալ արտարժույթների նկատմամբ կունենար գումարային առումով նույն, սակայն հակառակ ազդեցություն վերը նշված գումարների վրա՝ ելնելով այն ենթադրությունից, որ մյուս բոլոր փոփոխականները կմնան անփոփոխ:

(գ) Պարտքային ռիսկ

Պարտքային ռիսկը ֆինանսական վնաս կրելու ռիսկն է, երբ հաճախորդը կամ ֆինանսական գործիքի պայմանագրային կողմը չի կատարում իր պայմանագրային պարտականությունները: Խմբում գործում են պարտքային ռիսկին ենթարկվածությունը կառավարող քաղաքականություն և ընթացակարգեր (թե՛ ճանաչված ֆինանսական ակտիվների և թե՛ չճանաչված պայմանագրային հանձնառությունների համար), ներառյալ պորտֆելի գծով ռիսկի կենտրոնացումը սահմանափակելու վերաբերյալ ուղեցույցները և Վարկային կոմիտեի և Ռիսկերի կառավարման կենտրոնի ստեղծումը՝ պարտքային ռիսկն ակտիվորեն վերահսկելու նպատակով: Պարտքային ռիսկի կառավարման քաղաքականությունն ուսումնասիրվում և հաստատվում է Տնօրինության կողմից:

Պարտքային ռիսկի կառավարման քաղաքականությունը սահմանում է՝

- վարկային դիմումների ուսումնասիրման և հաստատման ընթացակարգերը,
- վարկառուների (իրավաբանական և ֆիզիկական անձանց) վճարունակության գնահատման մեթոդաբանությունը,
- պայմանագրային կողմերի, թողարկողների և ապահովագրական ընկերությունների վճարունակության գնահատման մեթոդաբանությունը,
- գրավի գնահատման մեթոդաբանությունը,
- վարկերի փաստաթղթավորման պահանջները,
- վարկերի և այլ գործիքների, որոնց գծով Խումբը ենթարկված է պարտքային ռիսկին, շարունակական հսկողության և մշտադիտարկման ընթացակարգերը:

Իրավաբանական անձանց վարկային դիմումները պատրաստվում են հաճախորդների հետ աշխատող համապատասխան մենեջերների կողմից և փոխանցվում են Վարկավորման բաժնի, որը պատասխանատու է իրավաբանական անձանց տրված վարկերի պորտֆելի համար: Վերլուծական հաշվետվությունները հիմնված են հաճախորդի գործունեության և ֆինանսական արդյունքների կառուցվածքային վերլուծության վրա: Այնուհետև, վարկային դիմումը և հաշվետվությունն անցնում են անկախ ուսումնասիրություն Ռիսկերի կառավարման կենտրոնի կողմից, որը տալիս է երկրորդ եզրակացությունը՝ ստուգելով համապատասխանությունը վարկային քաղաքականության պահանջներին: Վարկային կոմիտեն ուսումնասիրում է վարկի դիմումը Վարկավորման բաժնի կողմից ներկայացված նյութերի հիման վրա: Նախքան Վարկային կոմիտեի վերջնական հաստատումը, առանձին գործարքներն ուսումնասիրվում են նաև Խմբի իրավաբանական բաժնի կողմից՝ կախված առանձին ռիսկերից:

Խումբը շարունակաբար վերահսկում է պարտքային ռիսկին ենթարկվող առանձին գործիքների կատարողականը և կանոնավոր կերպով վերագնահատում է իր հաճախորդների վճարունակությունը: Ուսումնասիրությունն իրականացվում է հաճախորդի ամենավերջին ֆինանսական հաշվետվությունների և փոխառուի կողմից տրամադրված կամ Խմբի կողմից այլ կերպ ձեռք բերված տեղեկատվության հիման վրա: Ֆիզիկական անձանց վարկային դիմումներն ուսումնասիրվում են Սանրաժախ վարկավորման ստորաբաժանման կողմից: 2020թ-ից Խումբը ներդրել է մեքենայական ուսուցման վրա հիմնված նոր սքրինգային համակարգ ապառիկ գնումների պորտֆելի և օնլայն սպառողական վարկերի տրամադրման համար:

Բացի առանձին հաճախորդների վերլուծությունից, վարկային պորտֆելը գնահատվում է Ռիսկերի կառավարման կենտրոնի կողմից՝ վարկերի կենտրոնացման և շուկայական ռիսկերի տեսանկյունից:

Պարտքային ռիսկին ենթարկվածության առավելագույն չափը, որպես կանոն, արտացոլվում է ֆինանսական ակտիվների հաշվեկշռային արժեքներում՝ ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում և չճանաչված պայմանագրային հանձնառությունների գումարներում: Ակտիվների և պարտավորությունների հնարավոր հաշվանցումն էական ազդեցություն չունի պոտենցիալ վարկային ռիսկի նվազեցման վրա:

Որպես կանոն գրավ չի պահանջվում ամացայ ֆինանսական գործիքների գծով պահանջների, արժեթղթերում ներդրումների, բանկերին տրված վարկերի և փոխատվությունների համար, բացառությամբ այն դեպքերի, երբ արժեթղթերը պահվում են որպես հակադարձ հետգնման և արժեթղթերի փոխառության գոծառնությունների մաս:

Հաճախորդներին տրված վարկերի և փոխատվությունների գրավի և այդ վարկերի և փոխատվությունների գծով պարտքային ռիսկի կենտրոնացման վերլուծությունը ներկայացված է Ծանոթագրություն 16-ում:

Զննաչված պայմանագրային հանձնառությունների գծով պարտքային ռիսկին առավելագույն ենթարկվածությունը հաշվետու ամսաթվի դրությամբ ներկայացված է Ծանոթագրություն 29-ում:

Արժեզրկման գնահատում

2018թ. հունվարի 1-ից Խումբն ակնկալվող պարտքային կորուստները հաշվարկում է հավանականությամբ կշռված մի շարք սցենարներով՝ գնահատելու համար ակնկալվող դրամական պակասությունները՝ զեղչված արդյունավետ տոկոսադրույքով: Դրամական պակասությունը պայմանագրին համապատասխան կազմակերպությանը հասանելի բոլոր պայմանագրային դրամական հոսքերի և կազմակերպության կողմից ակնկալվող ստացվելիք դրամական հոսքերի միջև տարբերությունն է: Ստորև ներկայացված են ակնկալվող պարտքային կորուստների հաշվարկի մեթոդները և առանցքային տարրերը:

Պարտագանցման տեղի ունենալու հավանականության *Պարտագանցման տեղի ունենալու հավանականությունը որոշակի ժամանակահատվածի ընթացքում պարտագանցման հավանական լինելու գնահատումն է: Պարտագանցումը կարող է տեղի ունենալ միայն որոշակի պահի գնահատված ժամանակահատվածում, եթե գործիքը նախկինում չի ապահովանաչվել և դեռևս պորտֆելում է:*

Պարտքի գումարը պարտագանցման պահին *Պարտքի գումարը պարտագանցման պահին ապագա պարտագանցման ամսաթվի դրությամբ պարտքի գնահատված գումարն է՝ հաշվի առնելով հաշվետու ամսաթվից հետո պարքի գումարի ակնկալվող փոփոխությունները, ներառյալ մայր գումարի և տոկոսների վճարումները պայմանագրով նախատեսված կարգով կամ այլ կերպ, փոխառություն ստանալու իրավունքի օգտագործումը և բաց թողնված վճարումների գծով հաշվեզրված տոկոսները:*

Կորուստը պարտագանցման դեպքում *Կորուստը պարտագանցման դեպքում դա այն կորստի գնահատված գումարն է, որը կառաջանա, եթե որոշակի պահի տեղի ունենա պարտագանցում: Այն հիմնված է վճարման ենթակա պայմանագրային դրամական հոսքերի և այն դրամական հոսքերի տարբերության վրա, որոնք վարկատուն ակնկալում է ստանալ՝ ներառյալ գրավի իրացումից: Այն սովորաբար արտահայտվում է որպես պարտագանցման պահին պարտքի գումարի տոկոս:*

Ակնկալվող պարտքային կորուստների գծով պահուստը հիմնված է այն պարտքային կորուստների վրա, որոնք ակնկալվում է, որ կառաջանան ակտիվի ամբողջ ժամկետի ընթացքում (ամբողջ ժամկետում ակնկալվող պարտքային կորուստներ կամ ԱԺԱՊԿ), եթե տեղի չի ունեցել պարտքային ռիսկի նշանակալի ան սկզբնական ճանաչումից ի վեր, որի դեպքում պահուստը հիմնվում է 12-ամսյա ակնկալվող պարտքային կորուստների վրա: 12-ամսյա ակնկալվող պարտքային կորուստներն իրենցից ներկայացնում են ակնկալվող պարտքային կորուստների այն մասը, որոնք առաջանում են ֆինանսական գործիքի գծով հաշվետու ամսաթվից հետո 12 ամսում հնարավոր պարտագանցման դեպքերից: Ամբողջ ժամկետում ակնկալվող պարտքային կորուստները և 12-ամսյա ակնկալվող պարտքային կորուստները հաշվարկվում են անհատական կամ խմբային հիմունքով կախված ֆինանսական գործիքների համապատասխան պորտֆելի բնույթից:

Խմբի կողմից մշակված քաղաքականության համաձայն՝ յուրաքանչյուր հաշվետու ժամանակաշրջանի վերջում գնահատվում է արդյոք տեղի է ունեցել ֆինանսական գործիքի պարտքային ռիսկի նշանակալի ան սկզբնական ճանաչումից ի վեր՝ հաշվի առնելով ֆինանսական գործիքի ամբողջ ժամկետի մնացած մասի ընթացքում պարտագանցման տեղի ունենալու ռիսկի փոփոխությունը:

Վերը նշված գործընթացի հիման վրա Խումբը խմբավորում է իր վարկերն ըստ փուլերի՝ 1-ին փուլի, 2-րդ-փուլի, 3-րդ փուլի և ձեռք բերված կամ սկզբնավորված պարտքային առումով արժեզրկված, ինչպես ներկայացված է ստորև.

1-փուլ	Վարկերի սկզբնական ճանաչման ժամանակ Խումբը ճանաչում է պահուստ 12-ամսյա ակնկալվող պարտքային կորուստների հիման վրա: 1-ին փուլի վարկերը ներառում են նաև գործիքներ, որոնց պարտքային ռիսկը բարելավվել է, և վարկը վերադասակարգվել է 2-րդ փուլից:
2-րդ փուլ	Երբ վարկի պարտքային ռիսկը նշանակալիորեն աճում է սկզբնական ճանաչումից ի վեր, Խումբը ձևավորում է պահուստ ամբողջ ժամկետում ակնկալվող պարտքային կորուստների գծով: 2-րդ փուլի վարկերը ներառում են նաև գործիքներ, որոնց պարտքային ռիսկը բարելավվել է, և վարկը վերադասակարգվել է 3-րդ փուլից:
3-րդ փուլ	Վարկերը համարվում են պարտքային առումով արժեզրկված: Խումբը ձևավորում է պահուստ ամբողջ ժամկետում ակնկալվող պարտքային կորուստների գծով:

Ձեռք բերված կամ սկզբնավորված պարտքային առումով արժեզրկված ակտիվները սկզբնական ճանաչման պահին պարտքային առումով արժեզրկված ֆինանսական ակտիվներ են: Սկզբնական ճանաչման պահին ձեռք բերված կամ սկզբնավորված պարտքային առումով արժեզրկված ակտիվները հաշվառվում են իրական արժեքով, և տոկոսային եկամուտը հետագայում ճանաչվում է պարտքային ռիսկով ճշգրտված արդյունավետ տոկոսադրույքի հիման վրա: Ակնկալվող պարտքային կորուստների ճանաչվում կամ ապաճանաչվում է այնքանով, որքանով հետագայում փոխվում են ամբողջ ժամկետում ակնկալվող պարտքային կորուստները:

Պարտագանցման սահմանում

Խումբը համարում է, որ ֆինանսական գործիքի գծով տեղի է ունեցել պարտագանցում և, հետևաբար, այն դասում է 3-րդ փուլ (պարտքային առումով արժեզրկված) ակնկալվող պարտքային կորուստների հաշվարկի համար, բոլոր այն դեպքերում, երբ փոխառուի պարտավորությունները դառնում են 90 օր ժամկետանց պայմանագրով նախատեսված ժամկետից:

Հանախորդի կողմից պարտականությունների չկատարման որակական գնահատման շրջանակում Խումբը նաև դիտարկում է տարբեր դեպքերը, որոնք կարող են վկայել վճարման անհավանականության մասին՝ ելնելով դեկավարության դատողությունից: Եթե այդ դեպքը տեղի է ունենում, Խումբը մանրամասն դիտարկում է, թե արդյոք դրա արդյունքում հանախորդը պետք է դիտարկվի որպես պարտականությունները չկատարած և դասվի 3-րդ փուլ ակնկալվող պարտքային կորուստների հաշվարկի համար, կամ արդյոք 2-րդ փուլ դասելը տեղին է:

Պարտագանցման տեղի ունենալու հավանականության գնահատման գործընթաց

Պահառուական և միջբանկային հարաբերություններ

Բանկի պահառուական և միջբանկային հարաբերությունները և պայմանագրային կողմերն իրենցից ներկայացնում են ֆինանսական ծառայություններ մատուցող կազմակերպություններ, բանկեր, բրոքերներ և դիլերներ, ֆոնդային բորսաներ և քիրիմզային կազմակերպություններ: Այս հարաբերությունների հետ կապված Խումբը վերլուծում է հրապարակայնորեն հասանելի տեղեկատվությունը, մասնավորապես ֆինանսական տեղեկատվությունը և արտաքին աղբյուրներից ստացված այլ տվյալները, օրինակ՝ արտաքին վարկանիշերը:

Հանախորդներին տրված վարկեր և փոխատվություններ

Խմբավորում

2022թ-ին պարտագանցման տեղի ունենալու հավանականությունը գնահատելու համար Խումբը մշակել և ներդրել է իր ներքին վարկանշավորման մոդելն անհատական հիմունքով նշանակալի

հանդիսացող 1-ին փուլի խոշոր վարկերի համար, որոնք կազմում են իրավաբանական անձանց տրված վարկերի ընդհանուր պորտֆելի մոտ 55%-ը:

Նախընտրելի մոդելը լոգիստիկ ռեգրեսիան է, որտեղ այն մոդելավորում է երկուական պատասխանի փոփոխականի, այսպես կոչված, թիրախի (12 ամիս ժամանակաշրջանում պարտագանգման տեղի ունենալու ցուցանիշ) հավանականությունները մի քանի անկախ փոփոխականների համեմատ:

Պարտագանգման տեղի ունենալու հավանականության կորպորատիվ մոդելի մշակման շրջանակում կառուցվել են 3 գնահատման սանդղակներ.

- Վարքագծային, որը ներառում է գնահատման պարամետրեր, որոնք ձևավորված են Բանկի աղբյուրներից ստացված վարքագծային/գործարքային տվյալների հիման վրա,
- Ֆինանսական, որը ներառում է գնահատման պարամետրեր, որոնք ձևավորված են Բանկին տրամադրված առանձին ֆինանսական հաշվետվություններից ստացված տեղեկատվության հիման վրա,
- Որակական, որը ներառում է գնահատման պարամետրեր, որոնք հիմնված են Բանկում կուտակված կամ ստեղծված որակական և այլ քանակական տեղեկատվության վրա, որն արտացոլում է Բանկի պարտատերերի պարտքային ռիսկը:

Վերոնշյալ երեք մոդելները փոխկապակցված են՝ ընտրանքում ընդգրկված յուրաքանչյուր պարտատիրոջ, ինչպես նաև այն բոլոր նոր պարտատերերի համար վերջնական միավոր ստանալու համար, որոնք կներառվեն Բանկի կորպորատիվ պորտֆելում առաջիկա ժամանակաշրջաններում:

Վերը նշվածի հիման վրա իրավաբանական անձ հանդիսացող հաճախորդներն առանձնացվում են ըստ պարտագանգման տեղի ունենալու հավանականության վրա հիմնված հետևյալ վարկանիշների.

Ներքին վարկանիշավորում	
1 (ամենաբարձր միավորը)	2
	3
	4A
	4B
	4C
	5A
	5B
	5C
	6
	7

Ստորև բերվող աղյուսակում ներկայացված է տեղեկատվություն 1-ին և 2-րդ փուլ դասված իրավաբանական անձանց տրված վարկերի պարտքային որակի մասին, որոնց համար Խոււմբը կիրառել է ներքին վարկանիշային մոդելը 2024թ. մարտի 31-ի դրությամբ

հազ. դրամ	2024թ.		
	Համախառն գումար	Պարտքային կորստի պահուստ	Զուտ գումար
Իրավաբանական անձանց տրված վարկեր			
Կարգ 1	-	-	-
Կարգ 2	-	-	-
Կարգ 3	13,106,447	986	13,105,461
Կարգ 4. A-C	85,310,166	106,410	85,203,756
Կարգ 5. A-C	194,936,265	1,364,288	193,571,977
Կարգ 6	46,038,118	996,957	45,041,161
Կարգ 7	25,658,543	760,735	24,897,808
Կարգ 8	-	-	-
	365,049,539	3,229,376	361,820,163

Ստորև բերվող աղյուսակում ներկայացված է տեղեկատվություն 1-ին և 2-րդ փուլ դասված իրավաբանական անձանց տրված վարկերի պարտքային որակի մասին, որոնց համար Խումբը կիրառել է ներքին վարկանիշային մոդելը 2023թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ

հազ. դրամ	2023թ.		
	Համախառն գումար	Պարտքային կորստի պահուստ	Չուտ գումար
Իրավաբանական անձանց տրված վարկեր			
Կարգ 1	-	-	-
Կարգ 2	6,070,748	200	6,070,548
Կարգ 3	3,563,983	1,886	3,562,097
Կարգ 4. A-C	113,237,764	162,037	113,075,727
Կարգ 5. A-C	199,614,412	1,289,752	198,324,660
Կարգ 6	29,899,537	706,657	29,192,880
Կարգ 7	8,536,396	346,073	8,190,323
Կարգ 8	-	-	-
	360,922,840	2,506,605	358,416,235

Ստորև բերվող աղյուսակում ներկայացված է տեղեկատվություն 1-ին և 2-րդ փուլ դասված ֆինանսական վարձակալության պարտքային որակի մասին, որի համար Խումբը կիրառել է ներքին վարկանիշային մոդելը 2024թ. մարտի 31-ի դրությամբ:

հազ. դրամ	2024թ.		
	Համախառն գումար	Պարտքային կորստի պահուստ	Չուտ գումար
Ֆինանսական վարձակալության պայմանագրեր իրավաբանական անձանց հետ			
Կարգ 1	-	-	-
Կարգ 2	-	-	-
Կարգ 3	76,031	4	76,027
Կարգ 4. A-C	6,203,168	16,563	6,186,605
Կարգ 5. A-C	7,265,927	73,712	7,192,215
Կարգ 6	124,544	3,816	120,728
Կարգ 7	498,857	18,272	-
Կարգ 8	-	-	-
	14,168,527	112,367	14,056,160

Ստորև բերվող աղյուսակում ներկայացված է տեղեկատվություն 1-ին փուլ դասված ֆինանսական վարձակալության պարտքային որակի մասին, որի համար Խումբը կիրառել է ներքին վարկանիշային մոդելը 2023թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ:

հազ. դրամ	2023թ.		
	Համախառն գումար	Պարտքային կորստի պահուստ	Չուտ գումար
Ֆինանսական վարձակալության պայմանագրեր իրավաբանական անձանց հետ			
Կարգ 1	-	-	-
Կարգ 2	77,227	3	77,224
Կարգ 3	-	-	-
Կարգ 4. A-C	4,029,996	2,855	4,027,141
Կարգ 5. A-C	3,793,284	24,010	3,769,274
Կարգ 6	46,910	1,527	45,383
Կարգ 7	33,184	1,345	31,839
Կարգ 8	-	-	-
	7,980,601	29,740	7,950,861

Ֆինանսական ակտիվների և ֆինանսական պարտավորությունների հաշվանցում

Ստորև բերվող աղյուսակներում ներկայացված բացահայտումները ներառում են այն ֆինանսական ակտիվները և ֆինանսական պարտավորությունները, որոնք՝

- հաշվանցվում են Բանկի ֆինանսական վիճակի մասին համախմբված հաշվետվությունում կամ
- հանդիսանում են իրավաբանորեն ամրագրված հաշվանցման գլխավոր պայմանագրի կամ համանման գործիքներին վերաբերող նմանատիպ պայմանագրերի առարկա՝ անկախ ֆինանսական վիճակի մասին համախմբված հաշվետվությունում հաշվանցվելու հանգամանքից:

Նմանատիպ պայմանագրերը ներառում են ածանցյալ գործիքների քլիրինգի պայմանագրերը, հետզնման գլխավոր պայմանագրերը և արժեթղթերի փոխառվածության գլխավոր պայմանագրերը: Համանման ֆինանսական գործիքները ներառում են ածանցյալ գործիքները, վաճառքի և հետզնման պայմանագրերը, հակադարձ վաճառքի և հետզնման պայմանագրերը և արժեթղթերի փոխառվածության և փոխառվածության պայմանագրերը: Ֆինանսական գործիքները, այդ թվում՝ վարկերը և ավանդները, չեն բացահայտվում ստորև ներկայացվող աղյուսակներում, բացառությամբ այն դեպքերի, երբ հաշվանցվում են ֆինանսական վիճակի մասին համախմբված հաշվետվությունում:

Խումբը ստանում և ընդունում է գրավ շուկայում շրջանառվող արժեթղթերի տեսքով վաճառքի և հետզնման, հակադարձ վաճառքի և հետզնման պայմանագրերի գծով:

Այս գրավի համար գործում են տվյալ ոլորտում ընդունված ստանդարտ պայմանները: Սա նշանակում է, որ որպես գրավ ստացված/տրամադրված արժեթղթերը կարող են գրավադրվել կամ վաճառվել գործարքի ժամկետի ընթացքում, սակայն պետք է վերադարձվեն մինչև գործարքի ավարտը: Այս պայմանները յուրաքանչյուր պայմանագրային կողմին իրավունք են տալիս նաև դադարեցնել համապատասխան գործարքը՝ պայմանագրային կողմի կողմից գրավ տրամադրելու անկարողության դեպքում:

Վերը նշված պայմանագրերը չեն բավարարում ֆինանսական վիճակի մասին համախմբված հաշվետվությունում հաշվանցման պայմանները: Պատճառն այն է, որ այս պայմանագրերը տալիս են ճանաչված գումարները հաշվանցելու իրավունք, որն իրագործելի է միայն Բանկի կամ պայմանագրային կողմերի կողմից պարտագանցում կատարելու, անվնարունակ դառնալու կամ սնանկանալու դեպքում: Բացի այդ Խումբը և վերջինիս պայմանագրային կողմերը մտադիր չեն հաշվարկն իրականացնել զուտ հիմունքով, կամ իրացնել ակտիվը և մարել պարտավորությունը միաժամանակ:

Ստորև բերվող աղյուսակում ներկայացված են հաշվանցման, իրագործելի գլխավոր պայմանագրերի կամ նմանատիպ պայմանագրերի առարկա հանդիսացող ֆինանսական ակտիվները և ֆինանսական պարտավորությունները 2024թ. մարտի 31-ի դրությամբ:

հազ. դրամ

Ֆինանսական ակտիվների/ պարտավորությունների տեսակներ	Ճանաչված ֆինանսական ակտիվի/ պարտավորության համախառն գումարներ	Ֆին. վիճակի մասին համախմբված հաշվետվությունում հաշվանցված՝ ճանաչված ֆին. պարտավորության/ ակտիվի համախառն գումար	Ֆին. վիճակի մասին համախմբված հաշվետվությունում ներկայացված ֆին. ակտիվների/ պարտավորությունների զուտ գումար	Ֆինանսական վիճակի մասին համախմբված հաշվետվությունում չհաշվանցված գումարներ	Ֆինանսական գործիքներ	Զուտ գումար
Հակադարձ հետզնման պայմանագրերի գծով դերիտորական պարտքեր	25,354,328	-	25,354,328	(25,354,328)	-	-
Ընդամենը ֆինանսական ակտիվներ	25,354,328	-	25,354,328	(25,354,328)		-
Հետզնման պայմանագրերի գծով կրեդիտորական պարտքեր	(13,764,815)	-	(13,764,815)	13,764,815	-	-
Ընդամենը ֆինանսական պարտավորություններ	(13,764,815)					

Ստորև բերվող աղյուսակում ներկայացված են հաշվանցման, իրագործելի գլխավոր պայմանագրերի կամ նմանատիպ պայմանագրերի առարկա հանդիսացող ֆինանսական ակտիվները և ֆինանսական պարտավորությունները 2023թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ:

հազ. դրամ

Ֆինանսական ակտիվների/ պարտավորությունների տեսակներ	Ճանաչված ֆինանսական ակտիվի/ պարտավորության համախառն գումարներ	Ֆին. վիճակի մասին համախմբված հաշվետվությունում հաշվանցված՝ ճանաչված ֆին. պարտավորության/ ակտիվի համախառն գումար	Ֆին. վիճակի մասին համախմբված հաշվետվությունում ներկայացված ֆին. ակտիվների/ պարտավորությունների զուտ գումար	Ֆինանսական վիճակի մասին համախմբված հաշվետվությունում չհաշվանցված գումարներ	Ֆինանսական գործիքներ	Զուտ գումար
Հակադարձ հետզնման պայմանագրերի գծով դերիտորական պարտքեր	15,527,603	-	15,527,603	(15,527,603)	-	-
Ընդամենը ֆինանսական ակտիվներ	15,527,603	-	15,527,603	(15,527,603)		-
Հետզնման պայմանագրերի գծով կրեդիտորական պարտքեր	(17,170,201)	-	(17,170,201)	17,170,201	-	-
Ընդամենը ֆինանսական պարտավորություններ	(17,170,201)	-	(17,170,201)	17,170,201		-

Վերը աղյուսակներում բացահայտված՝ ֆինանսական վիճակի մասին համախմբված հաշվետվությունում ներկայացված ֆինանսական ակտիվների և ֆինանսական պարտավորությունների համախառն և զուտ գումարները չափվում են ամորտիզացված արժեքով ֆինանսական վիճակի մասին համախմբված հաշվետվությունում:

(դ) Իրացվելիության ռիսկ

Իրացվելիության ռիսկը ենթադրում է, որ Խումբը կունենա դժվարություններ ֆինանսական պարտավորությունների հետ կապված իր պարտականությունները կատարելիս, որոնք մարվելու են դրամական միջոցներ կամ այլ ֆինանսական ակտիվ տրամադրելով: Իրացվելիության ռիսկն առաջանում է ակտիվների և պարտավորությունների ժամկետայնության անհամապատասխանության դեպքում: Ակտիվների և պարտավորությունների ժամկետայնության և տոկոսադրույքների համապատասխանությունը և/կամ վերահսկվող անհամապատասխանությունը հանդիսանում է իրացվելիության կառավարման հիմնարար գործոն: Ակտիվների և պարտավորությունների ժամկետայնության ամբողջական համապատասխանությունը սովորական չէ ֆինանսական կազմակերպությունների համար՝ պայմանավորված իրականացվող գործարքների տարաբնույթությամբ և ժամկետների անորոշությամբ: Անհամապատասխանությունը հնարավորություն է տալիս բարձրացնել շահութաբերությունը, սակայն կարող է նաև մեծացնել կորուստների ռիսկը:

Բանկի կողմից իրացվելիության ռիսկի կառավարման նպատակն է ցանկացած պահի ապահովել բոլոր անհրաժեշտ միջոցները՝ դրամական հոսքերի հետ կապված պարտականությունները սահմանված ժամկետներում կատարելու համար: Իրացվելիության ռիսկի կառավարման քաղաքականությունն ուսումնասիրվում և հաստատվում է Տնօրենների խորհրդի կողմից:

Խումբը ձգտում է պահպանել ֆինանսավորման աղբյուրների տարբերակված և կայուն կառուցվածք, որը կազմված է այլ բանկերից և ֆինանսական կազմակերպություններից ստացված երկարաժամկետ և կարճաժամկետ վարկերից, հիմնական կորպորատիվ հաճախորդների և անհատների ավանդներից, ինչպես նաև բարձր իրացվելի ակտիվների տարբերակված պորտֆելներ՝ իրացվելիության անկանխատեսելի պահանջներն արագ և արդյունավետ բավարարելու համար:

Իրացվելիության ռիսկի կառավարման քաղաքականությունը պահանջում է՝

- դրամական հոսքերի կանխատեսում ըստ հիմնական արտարժույթների և այդ դրամական հոսքերի հետ կապված պահանջվող իրացվելի ակտիվների մակարդակի դիտարկում,
- ֆինանսավորման աղբյուրների տարբերակված կառուցվածքի պահպանում,
- պարտքերի կենտրոնացման և կառուցվածքի կառավարում,
- պարտքի հաշվին ֆինանսավորման ներգրավման ծրագրերի մշակում,
- բարձր իրացվելի ակտիվների պորտֆելի պահպանում, որը կարելի է հեշտությամբ իրացնել որպես ապահովություն դրամական հոսքերի դադարեցման դեպքում,
- իրացվելիության և ֆինանսավորման անընդհատությունն ապահովող ծրագրերի մշակում,
- օրենսդրական պահանջների հետ իրացվելիության ցուցանիշների համապատասխանության հսկողություն:

Ակտիվների և պարտավորությունների բաժինը կառուցվածքային ստորաբաժանումներից ստանում է տեղեկատվություն վերջիններիս ֆինանսական ակտիվների և պարտավորությունների իրացվելիության կառուցվածքի և ապագայում պլանավորվող գործունեությունից ակնկալվող դրամական հոսքերի կանխատեսումների վերաբերյալ: Այնուհետև, Ակտիվների և պարտավորությունների բաժինը ձևավորում է կարճաժամկետ իրացվելի ակտիվների համապատասխան պորտֆել, որը հիմնականում բաղկացած է առևտրական նպատակով պահվող կարճաժամկետ իրացվելի արժեթղթերից, բանկերին տրված վարկերից և փոխատվություններից և այլ միջբանկային գործիքներից՝ նպատակ ունենալով ապահովել իրացվելիության բավարար մակարդակ:

Ակտիվների և պարտավորությունների բաժինն իրականացնում է իրացվելիության դիրքի հսկողություն օրական կտրվածքով և իրացվելիության կանոնավոր «ստրեսային թեստեր» շուկայական սովորական և ավելի խիստ պայմանները ներառող տարբեր սցենարների շրջանակում: Սովորական շուկայական պայմաններում իրացվելիության դիրքի վերաբերյալ համախմբված հաշվետվությունները ներկայացվում են վերադաս ղեկավարությանը շաբաթական կտրվածքով: Իրացվելիության կառավարման վերաբերյալ որոշումները կայացնում է Ռիսկերի կառավարման բաժնի և ԱՊԿԿ-ի կողմից և իրականացվում են Ակտիվների և պարտավորությունների բաժնի կողմից:

Ստորև բերվող աղյուսակներում ներկայացված են ֆինանսական պարտավորությունների և փոխատվության հանձնառությունների գծով չզեղչված դրամական հոսքերը՝ ըստ պայմանագրով սահմանված ամենավաղ մարման ժամկետի: Աղյուսակներում ներկայացված դրամական ներհոսքի և արտահոսքի ընդհանուր համախառն գումարն իրենից ներկայացնում է չզեղչված պայմանագրային դրամական հոսքերը ֆինանսական պարտավորությունների կամ փոխատվության հանձնառությունների գծով: Ֆինանսական երաշխավորությունների պայմանագրերի համար երաշխավորության առավելագույն գումարը բաշխվում է այն ամենավաղ ժամանակաշրջանում, որի ընթացքում երաշխավորությունը կարող է օգտագործվել: Վճարումները, որոնց մասին հաճախորդները պետք է ծանուցվեն, դիտարկվում են այնպես, ինչպես եթե ծանուցումն անմիջապես ներկայացված լիներ, բացառությամբ հաճախորդների ընթացիկ հաշիվների և ցպահանջ ավանդների, որոնց համար նշված են մարումների ակնկալվող ժամկետները: Այնուամենայնիվ Բանկն ակնկալում է, որ շատ հաճախորդներ չեն պահանջի վճարումն այն ամենավաղ հնարավոր ամսաթվի դրությամբ, որին Խումբը պարտավորված կլինի կատարել վճարումը, և աղյուսակը չի արտացոլում ակնկալվող դրամական հոսքերը՝ հաշվարկված ավանդներին վերաբերող Բանկի անցյալ ժամանակաշրջանների տվյալների հիման վրա:

Ստորև ներկայացված է ֆինանսական պարտավորությունների վերլուծությունն ըստ մարման ժամկետների 2024թ. մարտի 31-ի դրությամբ:

հազ. դրամ	Ցպահանջ և մինչև 1 ամիս	1-ից 3 ամիս	3-ից 6 ամիս	6-ից 12 ամիս	1-ից 5 տարի	Ավելի քան 5 տարի	Արտահոսքի ընդհանուր համախառն գումար	Հաշվեկշռ. արժեք
Ֆինանսական պարտավորություններ								
Բանկերի ավանդներ և մնացորդներ	11,238,566	13,947,498	1,291,651	4,971,805	19,389,560	3,972,014	54,811,094	50,385,987
Հետգնման պայմանագրերի գծով կրեդիտորական պարտքեր	13,764,815	-	-	-	-	-	13,764,815	13,764,815
Հաճախորդների ընթացիկ հաշիվներ և ավանդներ	610,416,914	54,361,913	83,361,074	142,752,239	78,621,523	2,785,262	972,298,925	954,117,195
Թողարկված պարտքային արժեթղթեր	58,406	8,066,331	7,368,044	23,121,596	105,001,173	-	143,615,550	129,724,599
Մտորադաս փոխառություններ	110,732	382,266	646,167	1,238,653	20,207,997	18,959,787	41,545,602	28,311,576
Այլ փոխառություններ	2,192,173	2,096,626	13,852,822	4,125,386	11,782,797	15,399	34,065,203	32,075,157
Վարձակալության գծով պարտավորություններ	429,734	155,469	538,708	1,129,357	8,248,998	12,204,550	22,706,816	12,897,279
Ընդամենը ֆինանսական պարտավորություններ	638,211,340	79,010,103	107,058,466	177,339,036	243,252,048	37,937,012	1,282,808,005	1,221,276,608
Փոխատվության հանձնառություններ	129,788,919	-	-	-	-	-	-	129,788,919
Աձանցյալ ֆինանսական պարտավորություններ (համախառն)	-	-	-	-	-	-	-	-

Ստորև ներկայացված է ֆինանսական պարտավորությունների վերլուծությունն ըստ մարման ժամկետների 2023թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ:

հազ. դրամ	Ցպահանջ և մինչև 1 ամիս	1-ից 3 ամիս	3-ից 6 ամիս	6-ից 12 ամիս	1-ից 5 տարի	Ավելի քան 5 տարի	Արտահոսքի ընդհանուր համախառն գումար	Հաշվեկշռ. արժեք
Ֆինանսական պարտավորություններ								
Բանկերի ավանդներ և մնացորդներ	12,686,175	966,077	16,449,221	5,127,140	19,768,939	4,609,715	59,607,267	54,602,822
Հետգնման պայմանագրերի գծով կրեդիտորական պարտքեր	17,170,201	-	-	-	-	-	17,170,201	17,170,201
Հանախորդների ընթացիկ հաշիվներ և ավանդներ	557,574,286	60,221,202	66,576,689	160,908,136	78,568,448	2,860,977	926,709,739	907,749,557
Թողարկված պարտքային արժեթղթեր	58,946	14,696,533	7,772,685	12,463,106	93,107,756	-	128,099,025	118,069,175
Ստորադաս փոխառություններ	-	674,680	520,281	1,191,665	17,668,156	24,187,661	44,242,443	29,732,721
Այլ փոխառություններ	12,963,427	2,922,979	2,512,229	4,738,148	13,542,852	30,842	36,710,477	34,473,780
Վարձակալության գծով պարտավորություններ	453,305	198,502	590,238	1,098,771	8,374,563	12,592,825	23,308,204	13,158,183
Ընդամենը ֆինանսական պարտավորություններ	600,906,340	79,679,973	94,421,343	185,526,966	231,030,714	44,282,020	1,235,847,356	1,174,956,439
Փոխատվության հանձնառություններ	122,041,497	-	-	-	-	-	122,041,497	122,041,497
Ածանցյալ ֆինանսական պարտավորություններ (համախառն)	20,652,050	-	-	-	-	-	20,652,050	57,674

Վերը և ստորև ներկայացված աղյուսակներում հանախորդներից ներգրավված միջոցներում ներառված են ֆիզիկական անձանց ժամկետային ավանդները: Հայաստանի Հանրապետության օրենսդրության համաձայն՝ Խումբը պարտավոր է վճարել ֆիզիկական անձանց ժամկետային ավանդներն ավանդատուի պահանջով՝ կորցնելով հաշվեգրված տոկոսները: Ստորև ներկայացված աղյուսակում այս ավանդները դասակարգված են ըստ պայմանագրային մարման ժամկետների:

	31/03/2024 հազ. դրամ	31/12/2023 հազ. դրամ
Ցպահանջ և մինչև 1 ամիս ժամկետով	24,460,792	21,554,173
1-ից 3 ամիս ժամկետով	38,744,864	43,505,887
3-ից 6 ամիս ժամկետով	59,069,882	48,884,162
6-ից 12 ամիս ժամկետով	95,815,490	107,662,374
Ավելի քան 1 տարի ժամկետով	32,455,582	26,661,814
	250,546,610	248,268,410

Ստորև բերվող աղյուսակում ներկայացված է 2024թ. մարտի 31-ի դրությամբ ֆինանսական վիճակի մասին համախմբված հաշվետվությունում ճանաչված գումարների վերլուծությունն ըստ ակնկալվող մարման ժամկետների:

հազ. դրամ	Ցպահանջ և մինչև 1 ամիս	1-ից 3 ամիս	3-ից 12 ամիս	1-ից 5 տարի	Ավելի քան 5 տարի	Անժամկետ	Ժամկետանց	Ընդամենը
ԱԿՏԻՎՆԵՐ								
Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ	144,800,692	-	-	-	-	-	-	144,800,692
Թանկարժեք մետադների բանկային ստանդարտացված ձուլակտորներ	124,035	-	-	-	-	-	-	124,035
Իրական արժեքով՝ շահույթի կամ վնասի միջոցով չափվող ֆինանսական ակտիվներ	226,545	358,298	2,206,900	6,714,708	2,819,859	95,208	-	12,421,518
Իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող ներդրումային արժեթղթեր	4,011,549	39,917	912,644	18,688,164	2,953,465	78,307	-	26,684,046
Ամորտիզացված արժեքով չափվող ներդրումային արժեթղթեր	29,891,503	1,878,370	15,414,144	42,049,186	43,393,581	-	-	132,626,784
Բանկերին տրված վարկեր և փոխառություններ	61,107	-	-	-	-	76,192,179	-	76,253,286
Հակադարձ հետգնման պայմանագրերի գծով դեբիտորական պարտքեր	23,992,800	1,361,528	-	-	-	-	-	25,354,328
Իրավաբանական և ֆիզիկական անձանց տրված վարկեր	52,219,908	71,758,027	196,512,574	428,008,934	186,278,573	-	5,683,008	940,461,024
Ակրեդիտիվների գծով դեբիտորական պարտքեր	9,853	42,031	610,611	-	-	-	-	662,495
Ֆինանսական վարձակալության գծով դեբիտորական պարտքեր	1,119,738	1,844,726	8,407,572	25,694,974	5,881,522	-	31,868	42,980,400
Ֆակտորինգի գծով դեբիտորական պարտքեր	293,113	7,513,963	4,428,729	-	-	-	-	12,235,805
Հիմնական միջոցներ և ոչ նյութական ակտիվներ	-	-	-	-	-	16,280,433	-	16,280,433
Օգտագործման իրավունքի ձևով ակտիվ	-	-	-	-	-	11,286,741	-	11,286,741
Այլ ակտիվներ	12,084,938	379,082	1,083,018	20,913	79	801,627	-	14,369,657
Ընդամենը ակտիվներ	268,835,781	85,175,942	229,576,192	521,176,879	241,327,079	104,734,495	5,714,876	1,456,541,244
ՊԱՐՏԱՎՈՐՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ								
Հետգնման պայմանագրերի գծով կրեդիտորական պարտքեր	13,764,815	-	-	-	-	-	-	13,764,815
Բանկերի ավանդներ և մնացորդներ	11,232,599	13,828,602	6,037,974	16,614,986	2,671,826	-	-	50,385,987
Հաճախորդների ընթացիկ հաշիվներ և ավանդներ	297,710,096	96,335,858	226,589,101	330,456,046	3,026,094	-	-	954,117,195
Թողարկված պարտքային արժեթղթեր	58,237	7,999,367	29,048,562	92,618,433	-	-	-	129,724,599
Ստորադաս փոխառություններ	110,713	377,301	1,764,565	16,194,763	9,864,233	-	-	28,311,575
Այլ փոխառություններ	2,191,422	2,079,704	17,491,255	10,303,289	9,488	-	-	32,075,158
Վարձակալության գծով պարտավորություններ	429,214	152,691	1,610,049	6,047,902	4,657,423	-	-	12,897,279
Ընթացիկ հարկային պարտավորություն	-	-	6,616,080	-	-	-	-	6,616,080
Հետաձգված հարկային պարտավորություն	-	-	590,148	-	-	-	-	590,148
Փոխառվության հանձնառությունների գծով պահուստ	584,759	-	-	-	-	-	-	584,759
Այլ պարտավորություններ	5,126,188	6,106,194	7,501,656	-	-	-	-	18,734,038
Ընդամենը պարտավորություններ	331,208,043	126,879,717	297,249,390	472,235,419	20,229,064	-	-	1,247,801,633
Չուտ դիրքը	(62,372,262)	(41,703,775)	(67,673,198)	48,941,460	221,098,015	104,734,495	5,714,876	208,739,611

Աղյուսակում ներկայացված մարման ժամկետների վերլուծությունն արտացոլում է անցյալ ժամանակաշրջանների օրինաչափությունը և հաճախորդների ընթացիկ հաշիվների փաստացի մարումների ծավալը:

* Բացասական կարճաժամկետ իրացվելիության դիրքը կառավարելու համար Բանկն օգտագործում է ֆինանսական արժեթղթերը, որոնք կարող են վաճառվել կամ գրավադրվել հետգնման պայմանագրերի դիմաց և հիմնվում է այն ենթադրության վրա, որ ընթացիկ հաշիվներից ելքագրված գումարները և ժամկետային ավանդները կփոխարինվեն:

Ստորև բերվող աղյուսակում ներկայացված է 2023թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ ֆինանսական վիճակի մասին համախմբված հաշվետվությունում նախատեսված գումարների վերլուծությունն ըստ ակնկալվող մարման ժամկետների:

հազ. դրամ	Ցպահանջ և մինչև 1 ամիս	1-ից 3 ամիս	3-ից 12 ամիս	1-ից 5 տարի	Ավելի քան 5 տարի	Անժամկետ	Ժամկետանց	Ընդամենը
ԱԿՏԻՎՆԵՐ								
Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ	133,193,708	-	-	-	-	-	-	133,193,708
Թ-անկարժեք մետաղների բանկային ստանդարտացված ձույակտորներ	180,687	-	-	-	-	-	-	180,687
Իրական արժեքով՝ շահույթի կամ վնասի միջոցով չափվող ֆինանսական ակտիվներ	47,249	110,932	1,980,836	8,203,152	3,866,003	195,752	-	14,403,924
Իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող ներդրումային արժեթղթեր	-	82,187	4,620,996	16,132,891	3,585,855	78,307	-	24,500,236
Ամորտիզացված արժեքով չափվող ներդրումային արժեթղթեր	5,284,802	4,029,749	13,891,012	32,543,604	43,559,419	-	-	99,308,586
Բանկերին տրված վարկեր և փոխառություններ	7,528,714	-	-	-	-	82,436,884	-	89,965,598
Հակադարձ հետգնման պայմանագրերի գծով դերիտորական պարտքեր	15,527,603	-	-	-	-	-	-	15,527,603
Իրավաբանական և ֆիզիկական անձանց տրված վարկեր	86,653,149	58,165,553	190,112,737	417,520,166	176,223,295	-	5,462,459	934,137,359
Ակրեդիտիվների գծով դերիտորական պարտքեր	14,835	989,988	452,529	233,434	-	-	-	1,690,786
Ֆինանսական վարձակալության գծով դերիտորական պարտքեր	987,235	1,664,744	7,780,825	24,458,409	3,049,020	-	9,452	37,949,685
Փակտորինգի գծով դերիտորական պարտքեր	2,630,387	3,591,361	4,746,984	-	-	-	-	10,968,732
Հիմնական միջոցներ և ոչ նյութական ակտիվներ	-	-	-	-	-	15,506,305	-	15,506,305
Օգտագործման իրավունքի ձևով ակտիվ	-	-	-	-	-	11,580,789	-	11,580,789
Հետաձգված հարկային ակտիվ	-	-	2,028,346	-	-	-	-	2,028,346
Այլ ակտիվներ	17,337,204	462,718	25,556	15,120	28	798,247	-	18,638,873
Ընդամենը ակտիվներ	269,385,573	69,097,232	225,639,821	499,106,776	230,283,620	110,596,284	5,471,911	1,409,581,217
ՊԵՐՏԱՎՈՐՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ								
Աձանցյալ ֆինանսական պարտավորություններ	57,674	-	-	-	-	-	-	57,674
Հետգնման պայմանագրերի գծով կրեդիտորական պարտքեր	17,170,201	-	-	-	-	-	-	17,170,201
Բանկերի ավանդներ և մնացորդներ	12,682,513	958,514	20,985,667	16,864,555	3,111,573	-	-	54,602,822
Հաճախորդների ընթացիկ հաշիվներ և ավանդներ	291,016,121	71,084,763	196,638,236	346,001,452	3,008,985	-	-	907,749,557
Թողարկված պարտքային արժեթղթեր	58,775	14,503,222	19,655,158	83,852,020	-	-	-	118,069,175
Ստորադաս փոխառություններ	-	660,548	1,620,264	14,325,317	13,126,592	-	-	29,732,721
Այլ փոխառություններ	12,917,350	2,869,107	6,963,187	11,704,676	19,460	-	-	34,473,780
Վարձակալության գծով պարտավորություններ	451,890	194,837	1,626,576	6,132,444	4,752,436	-	-	13,158,183
Ընթացիկ հարկային պարտավորություն	-	-	7,543,362	-	-	-	-	7,543,362
Փոխառության հանձնառությունների գծով պահուստ	663,272	-	-	-	-	-	-	663,272
Այլ պարտավորություններ	7,422,684	2,347,193	20,803,258	-	-	-	-	30,573,135
Ընդամենը պարտավորություններ	342,440,480	92,618,184	275,835,708	478,880,464	24,019,046	-	-	1,213,793,882
Չուտ դիրքը	(73,054,907)	(23,520,952)	(50,195,887)	20,226,312	206,264,574	110,596,284	5,471,911	195,787,335

Աղյուսակում ներկայացված մարման ժամկետների վերլուծությունն արտացոլում է անցյալ ժամանակաշրջանների օրինաչափությունը և հաճախորդների ընթացիկ հաշիվների փաստացի մարումների ծավալը:

Իրացվելիության ռիսկի կառավարման համար Բանկի կողմից կիրառվող հիմնական ուղենիշը բարձր իրացվելի ակտիվների և ցպահանջ պարտավորությունների հարաբերակցությունն է: Այս նպատակով բարձր իրացվելի ակտիվները ներառում են դրամական միջոցները, նոստրո հաշիվները, ՀՀ կառավարության և ՀՀ ԿԲ-ի կողմից թողարկված պարտքային արժեթղթերը և այն կորպորատիվ պարտքային արժեթղթերը, որոնց համար գործում է ակտիվ և իրացվելի շուկա, որոնք գրավադրված չեն և որոնց օգտագործումը ոչ մի կերպ սահմանափակված չէ: Ցպահանջ պարտավորությունները ներառում են հաճախորդների ընթացիկ հաշիվները և ցպահանջ ավանդները, ինչպես նաև ըստ պահանջի վճարման ենթակա այլ պարտավորությունները: Ստորև ներկայացված է բարձր իրացվելի ակտիվների և ցպահանջ պարտավորությունների հարաբերակցությունը հաշվետու ամսաթվի դրությամբ և հաշվետու ժամանակաշրջանի ընթացքում.

	2024թ. հազ. դրամ Աուդիտի չենթարկված	2023թ. հազ. դրամ Աուդիտի չենթարկված
Առ 31 մարտի	81.07%	76.32%
Մարտի ամսվա միջին ցուցանիշ	81.59%	74.92%

Վերը ներկայացված հարաբերակցությունը կիրառվում է նաև ՀՀ ԿԲ-ի կողմից սահմանված իրացվելիության սահմանաչափի հետ համապատասխանությունը գնահատելու համար, որը չպետք է պակաս լինի 60%-ից:

28 Կապիտալի կառավարում

Բանկի կապիտալի կառավարման առաջնային նպատակներն են ապահովել համապատասխանություն Բանկի կապիտալի համար գործող արտաքին պահանջներին և պահպանել բարձր պարտքային վարկանիշ ու կապիտալի լավ ցուցանիշներ՝ գործունեությանն աջակցելու և բաժնետիրական արժեքը առավելագույնի հասցնելու համար:

Խումբը կառավարում է իր կապիտալի կառուցվածքը և կատարում է ճշգրտումներ տնտեսական պայմանների փոփոխությունների ու իր գործունեության ռիսկային բնույթին համապատասխան: Կապիտալը կառուցվածքը պահպանելու կամ դրա հետ կապված ճշգրտումներ կատարելու համար Խումբը կարող է ճշգրտել բաժնետերերին վճարվելիք շահաբաժինների գումարը, վերադարձնել կապիտալը բաժնետերերին կամ թողարկել արժեթղթեր: Կապիտալի կառավարման նպատակները, քաղաքականությունը և ընթացակարգերը որևէ կերպ չեն փոխվել նախորդ տարիների համեմատությամբ:

Բանկի կապիտալի չափի պահանջները սահմանվում և վերահսկվում են ՀՀ ԿԲ-ի կողմից: ՀՀ ԿԲ-ի ներկայիս պահանջների համաձայն՝ բանկերի նվազագույն ընդհանուր կապիտալը պետք է կազմի 30,000,000 հազար դրամ (2023թ-ին՝ 30,000,000 հազար դրամ): 2024թ. մարտի 31-ի և 2023թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ Բանկի կապիտալի չափը համապատասխանում էր ՀՀ ԿԲ-ի կողմից սահմանված նվազագույն կապիտալի պահանջներին:

Խումբը որպես կապիտալ սահմանում է օրենսդրությամբ վարկային կազմակերպությունների համար որպես կապիտալ սահմանված հոդվածները: ՀՀ ԿԲ-ի կողմից սահմանված կապիտալի ներկայիս պահանջների համաձայն, որոնք հիմնված են Բազելյան համաձայնագրի սկզբունքների վրա, բանկերը պետք է ապահովեն, որպեսզի կապիտալի և ռիսկով կշռված ակտիվների հարաբերակցության ցուցանիշը («կապիտալի համարժեքության ցուցանիշ») բարձր լինի սահմանված նվազագույն մակարդակից: 2024թ. մարտի 31-ի և 2023թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ սահմանված նվազագույն մակարդակը կազմում էր 12%: 2024թ. մարտի 31-ի և 2023թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ Բանկի կապիտալի համարժեքության ցուցանիշը համապատասխանում էր սահմանված ցուցանիշին:

Ստորև բերվող աղյուսակում ներկայացված է 1988թ. Բազելյան համաձայնագրի պահանջների համաձայն հաշվարկված կապիտալի կառուցվածքի վերլուծությունը՝ հետագա փոփոխություններով, այդ թվում՝ շուկայական ռիսկերի ներառման հետ կապված փոփոխություններով, դեկտեմբեր ամսվա համար:

	2024թ. հազ. դրամ Աուդիտի չենթարկված	2023թ. հազ. դրամ Աուդիտի չենթարկված
1-ին դասի կապիտալ	197,628,350	188,002,213
2-րդ դասի կապիտալ	35,921,942	36,091,664
Ընդամենը կապիտալ	233,550,292	224,093,877
Ընդամենը ռիսկով կշռված ակտիվներ	1,327,829,120	1,336,398,547
Ընդամենը կապիտալի և ռիսկով կշռված ակտիվների տոկոսային հարաբերակցություն (ընդամենը կապիտալի հարաբերակցություն)	17.59%	16.77%

Ռիսկով կշռված ակտիվները չափվում են ռիսկի կշիռների հիերարխիայի միջոցով, որոնք դասակարգված են ըստ բնույթի և արտացոլում են յուրաքանչյուր ակտիվի և պայմանագրային կողմի հետ կապված պարտքային, շուկայական և այլ ռիսկերի գնահատականը՝ հաշվի առնելով պահանջներին համապատասխանող ցանկացած գրավ կամ երաշխավորություն: Նմանատիպ մոտեցում է կիրառվում չճանաչված պայմանագրային հանձնառությունների համար՝ որոշակի ճշգրտումներով՝ հնարավոր կորուստների առավել պայմանական բնույթն արտացոլելու նպատակով:

29 Փոխատվության հանձնառություններ

Բանկն ունի վարկեր տրամադրելու հանձնառություններ: Այս հանձնառությունները նախատեսում են վարկային ռեսուրսների տրամադրում հաստատված վարկերի, վարկային քարտերի սահմանաչափերի և օվերդրաֆտների տեսքով:

Խումբը տրամադրում է ֆինանսական երաշխավորություններ և ակրեդիտիվներ երրորդ անձանց հանդեպ հաճախորդների պարտավորությունների կատարումը երաշխավորելու համար: Այս պայմանագրերն ունեն ֆիքսված ժամկետներ՝ սովորաբար մինչև հինգ տարի:

Փոխատվության հանձնառությունների, ֆինանսական երաշխավորությունների և ակրեդիտիվների հետ կապված Խումբը կիրառում է պարտքային ռիսկի կառավարման նույն քաղաքականությունը և ընթացակարգերը, որոնք գործում են իրավաբանական և ֆիզիկական անձանց վարկեր տրամադրելիս:

Ստորև բերվող աղյուսակում ներկայացված են փոխատվության հանձնառությունների պայմանագրային գումարներն ըստ դասերի: Աղյուսակում փոխատվության հանձնառությունների գծով արտացոլված գումարները ենթադրում են, որ գումարներն ամբողջությամբ տրամադրված են: Աղյուսակում երաշխավորությունների և ակրեդիտիվների գծով արտացոլված գումարներն իրենցից ներկայացնում են առավելագույն հաշվապահական վնասը, որը կճանաչվի հաշվետու ամսաթվի դրությամբ, եթե պայմանագրային կողմերը չկատարեն իրենց պայմանագրային պարտականությունները:

30 Պայմանական դեպքեր

(ա) Դատական վարույթներ

Բնականոն գործունեության ընթացքում Խումբը կարող է հանդես գալ որպես դատական վարույթների և հայցերի կողմ: Ղեկավարությունը գտնում է, որ նման վարույթների կամ հայցերի արդյունքում առաջացող պարտավորությունների վերջնական գումարը, եթե այդպիսիք լինեն, նշանակալի բացասական ազդեցություն չի ունենա ֆինանսական վիճակի կամ սպազա գործունեության արդյունքների վրա:

(բ) Պայմանական հարկային պարտավորություններ

Հայաստանի հարկային համակարգը, լինելով համեմատաբար նոր, բնորոշվում է օրենսդրության, պաշտոնական պարզաբանումների և դատական որոշումների հաճախակի փոփոխություններով, որոնք երբեմն հստակ չեն, հակասական են, ինչը ենթադրում է տարբեր մեկնաբանություններ: Հարկերը ենթակա են ստուգման և ուսումնասիրության հարկային մարմինների կողմից, որոնք իրավասու են սահմանել տույժեր և տուգանքներ: Հարկային օրենսդրության խախտման դեպքում հարկային մարմիններն իրավասու չեն առաջադրել հարկերի գծով լրացուցիչ պարտավորություններ, տույժեր կամ տուգանքներ, եթե խախտման ամսաթվից անցել է երեք տարի:

Այս հանգամանքները Հայաստանում կարող են առաջացնել այլ երկրների ռիսկերի համեմատ շատ ավելի մեծ ռիսկեր: Ղեկավարությունը գտնում է, որ համապատասխանաբար է ճանաչել հարկային պարտավորությունները՝ Հայաստանի կիրառելի հարկային օրենսդրության, պաշտոնական հայտարարությունների և դատական որոշումների իր մեկնաբանությունների հիման վրա: Այնուամենայնիվ, համապատասխան իրավասու մարմինները կարող են ունենալ այլ մեկնաբանություններ, և հետևանքները կարող են էական լինել այս համախմբված ֆինանսական հաշվետվությունների համար, եթե իրավասու մարմիններին հաջողվի գործադրել իրենց մեկնաբանությունները:

31 Գործարքներ կապակցված կողմերի հետ

(ա) Հսկողություն

2024թ. մարտի 31-ի դրությամբ Բանկի բաժնետերերն են՝ «Իմաստ Գրուպ» (ՍԻ-Ուայ) (48.82%), ՎՋԵԲ (17.72%), ԱՉԲ (13.91%), «Ի-Էս-Փի-Էս Հոլդինգ Լիմիթիդ» (12.05%) և «Աֆեյան հիմնադրամ Հայաստանի համար» Ինկ. (7.5%):

2024թ. մարտի 31-ի և 2023թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ Խումբը չունի վերջնական հսկող կողմ:

(բ) Գործարքներ առանցքային կառավարչական անձնակազմի հետ

Ստորև ներկայացված է անձնակազմի գծով ծախսերում ներառված ընդհանուր վարձատրությունը 2024թ. և 2023թ. առաջին եռամսյակների համար:

	31/03/2024 հազ. դրամ	31/03/2023 հազ. դրամ
Աշխատակիցների կարճաժամկետ հատուցումներ	<u>2,378,145</u>	<u>1,969,606</u>

Այս գումարները ներառում են առանցքային կառավարչական անձնակազմի հատուցումները, որոնք հաշվեգրված են համապատասխան ժամանակաշրջանների շահույթի կամ վնասի և այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի մասին համախմբված հաշվետվությունում:

Ստորև ներկայացված են առանցքային կառավարչական անձնակազմի հետ գործարքների մնացորդները և միջին արդյունավետ տոկոսադրույքները 2024թ. մարտի 31-ի և 2023թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ:

	2024թ. հազ. դրամ	Միջին արդյունավետ տոկոսադրույք, %	2023թ. հազ. դրամ	Միջին արդյունավետ տոկոսադրույք, %
Ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվություն				
Հանախորդներին տրված համախառն վարկեր և փոխատվություններ	561,162	9.98%	588,671	9.90%
Հանախորդներին տրված վարկերի և փոխատվությունների գծով ակնկալվող պարտքային կորուստներ	(259)	-	(411)	-
Այլ ակտիվներ	2,281	-	3,749	-
Հանախորդների ընթացիկ հաշիվներ և ավանդներ	5,889,069	0.1% - 9.13%	654,713	0.1% - 9.18%
Պարտատոմսեր	810,147	5.54%	721,902	5.24%
Այլ պարտավորություններ	2,047,715	-	7,000,000	-

Ստորև ներկայացված են առանցքային կառավարչական անձնակազմի հետ գործարքների գծով շահույթում կամ վնասում արտացոլված գումարները 2024թ. և 2023թ. առաջին եռամսյակների համար:

	31/03/2024 հազ. դրամ	31/03/2023 հազ. դրամ
Շահույթ կամ վնաս		
Տոկոսային եկամուտ	14,100	20,012
Տոկոսային ծախս	(14,602)	(8,841)

(զ) Գործարքներ այլ կապակցված կողմերի հետ

Ստորև ներկայացված են այլ կապակցված կողմերի հետ գործարքների մնացորդները և համապատասխան միջին արդյունավետ տոկոսադրույքները 2024թ. մարտի 31-ի դրությամբ, ինչպես նաև 2024թ. առաջին եռամսյակների շահույթում կամ վնասում այդ գործարքների գծով արտացոլված գումարները:

	Բաժնետոմսերի մեծամասնությանը տիրապետող բաժնետեր		Նշանակալի ազդեցություն ունեցող բաժնետեր		Հիմնական բաժնետեր ընկերության դուստր ընկերություններ		Հիմնական բաժնետիրոջ հետ կապակցված այլ ընկերություններ և առանցքային ղեկավար անձնակազմի և բաժնետերերի ընտանիքների անդամներ		Ընդամենը հազ. դրամ
	Միջին արդյունավետ		Միջին արդյունավետ		Միջին արդյունավետ		Միջին արդյունավետ		
	հազ. դրամ	տոկոսադր., %	հազ. դրամ	տոկոսադր., %	հազ. դրամ	տոկոսադր., %	հազ. դրամ	տոկոսադր., %	
Ֆինանսական վիճակի մասին համախմբված հաշվետվություն Ակտիվներ									
Ամորտիզացված արժեքով չափվող ներդրումային արժեթղթեր	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Բանկերին տրված վարկեր և փոխատվություններ	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Հանախորդներին տրված համախառն վարկեր և փոխատվություններ	-	-	-	-	-	-	3,985,455	9.03%	3,985,455
Հանախորդներին տրված վարկերի և փոխատվությունների գծով ակնկալվող պարտքային կորուստներ	-	-	-	-	-	-	(19,978)	-	(19,978)
Այլ ակտիվներ	-	-	476	-	-	-	-	-	476
Պարտավորություններ									
Հանախորդների ընթացիկ հաշիվներ և ավանդներ									
- Ընթացիկ հաշիվներ և ցպահանջ ավանդներ	11,814,207	0.00%	13,131,974	-	256,106	-	1,548,039	0.05%	26,750,326
- Ժամկետային ավանդներ	-	-	7,371,679	10.5%	-	-	456,244	8.59%	7,827,923
Թողարկված պարտատոմսեր	-	-	-	-	84,815	7.86%	248,398	6.02%	333,213
Այլ փոխառու միջոցներ	-	-	14,040,936	6.64%	-	-	-	-	14,040,936
Այլ պարտավորություններ	-	-	9,605	-	-	-	-	-	9,605
Ֆինանսական վիճակի մասին համախմբված հաշվետվությունում չճանաչված հոդվածներ									
Ստացված երաշխավորություններ	-	-	4,484,997	0.63%	-	-	-	-	4,484,997
Շահույթ/(վնաս)									
Տոկոսային եկամուտ	-	-	34,364	-	-	-	670	-	35,034
Տոկոսային ծախս	-	-	(455,752)	-	(1,914)	-	(2,789)	-	(460,455)
Այլ ծախսեր	-	-	-	-	-	-	-	-	-

Ստորև ներկայացված են այլ կապակցված կողմերի հետ գործարքների մնացորդները և համապատասխան միջին արդյունավետ տոկոսադրույքները 2023թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ, ինչպես նաև 2023թ. առաջին եռամսյակի շահույթում կամ վնասում այդ գործարքների գծով արտացոլված գումարները:

	Բաժնետոմսերի մեծամասնությանը տիրապետող բաժնետեր		Նշանակալի ազդեցություն ունեցող բաժնետեր		Հիմնական բաժնետեր ընկերության դուստր ընկերություններ		Հիմնական բաժնետիրոջ հետ կապակցված այլ ընկերություններ և առանցքային ղեկավար անձնակազմի և բաժնետերերի ընտանիքների անդամներ		Ընդամենը հազ. դրամ
	Միջին արդյունավետ		Միջին արդյունավետ		Միջին արդյունավետ		Միջին արդյունավետ		
	հազ. դրամ	տոկոսադր., %	հազ. դրամ	տոկոսադր., %	հազ. դրամ	տոկոսադր., %	հազ. դրամ	տոկոսադր., %	
Ֆինանսական վիճակի մասին համախմբված հաշվետվություն Ակտիվներ									
Ամորտիզացված արժեքով չափվող ներդրումային արժեթղթեր	-	-	2,043,508	8%	-	-	-	-	2,043,508
Բանկերին տրված վարկեր և փոխատվություններ	-	-	3,003,921	9.55%	-	-	-	-	3,003,921
Հանախորդներին տրված համախառն վարկեր և փոխատվություններ	-	-	-	-	-	-	4,149,683	9.03%	4,149,683
Հանախորդներին տրված վարկերի և փոխատվությունների գծով ակնկալվող պարտքային կորուստներ	-	-	-	-	-	-	(24,039)	-	(24,039)
Պարտավորություններ									
Հանախորդների ընթացիկ հաշիվներ և ավանդներ									
- Ընթացիկ հաշիվներ և ցպահանջ ավանդներ	28,501	0.07%	743,924	-	298,304	-	2,011,202	0.02%	3,081,931
- Ժամկետային ավանդներ	-	-	7,207,144	10.5%	-	-	437,847	8.58%	7,644,991
Թողարկված պարտատոմսեր	-	-	-	-	105,748	8.19%	206,631	5.83%	312,379
Այլ փոխառու միջոցներ	-	-	15,570,749	6.72%	-	-	-	-	15,570,749
Այլ պարտավորություններ	-	-	55,363	-	259	-	25	-	55,647
Ֆինանսական վիճակի մասին համախմբված հաշվետվությունում չճանաչված հոդվածներ									
Ստացված երաշխավորություններ	-	-	4,930,071	0.7%	-	-	-	-	4,930,071
Ծահույթ/(վնաս)									
Տոկոսային եկամուտ	-	-	105,125	-	-	-	48,073	-	153,198
Տոկոսային ծախս	-	-	(288,259)	-	(1,604)	-	(3,684)	-	(293,547)
Այլ ծախսեր	-	-	-	-	(6,324)	-	-	-	(6,324)

32 Ֆինանսական ակտիվներ և պարտավորություններ. իրական արժեք և հաշվապահական հաշվառման դասակարգում

Խումբը ֆինանսական գործիքների իրական արժեքը չափելիս կիրառում է ստորև ներկայացված իրական արժեքի հիերարխիան, որն արտացոլում է չափումների ժամանակ օգտագործված ելակետային տվյալների նշանակալիությունը:

- 1-ին մակարդակ. նույն գործիքների համար գործող շուկայում գնանշված գները (չճշգրտված):
- 2-րդ մակարդակ. 1-ին մակարդակում ներառված գնանշված գներից տարբեր ելակետային տվյալները, որոնք դիտելի են կամ ուղղակիորեն (այսինքն՝ որպես գներ), կամ անուղղակիորեն (այսինքն՝ գներից ստացվող): Այս դասակարգը ներառում է այն գործիքները, որոնց գնահատման համար կիրառվել են նմանատիպ գործիքների համար գործող շուկայում գնանշված գները, նմանատիպ գործիքների համար գնանշված գներն ակտիվ չհամարվող շուկաներում, կամ գնահատման այլ մեթոդներ, որտեղ բոլոր նշանակալի ելակետային տվյալներն ուղղակիորեն կամ անուղղակիորեն դիտելի են շուկայական տվյալներից:
- 3-րդ մակարդակ. ոչ դիտելի ելակետային տվյալներ: Այս դասակարգը ներառում է բոլոր այն գործիքները, որոնց դեպքում գնահատման մեթոդները ներառում են դիտելի տվյալների վրա չհիմնված ելակետային տվյալները և ոչ դիտելի ելակետային տվյալները նշանակալի ազդեցություն ունեն գործիքի գնահատման վրա: Այս դասակարգը ներառում է այն գործիքները, որոնք գնահատվում են նմանատիպ գործիքների համար գնանշված գների հիման վրա, որոնց գծով պահանջվում են նշանակալի ոչ դիտելի ճշգրտումներ կամ ենթադրություններ՝ գործիքների միջև տարբերություններն արտացոլելու համար:

2024թ. մարտի 31-ի և 2023թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ բոլոր ֆինանսական գործիքների, բացառությամբ հանախորդներին տրված վարկերի և փոխատվությունների և ամորտիզացված արժեքով չափվող ներդրումային արժեթղթերի, գնահատված իրական արժեքները մոտավորապես համապատասխանում են դրանց հաշվեկշռային արժեքներին: Հանախորդներին տրված վարկերի և փոխատվությունների իրական արժեքը դասվել է իրական արժեքի հիերարխիայի 3-րդ մակարդակին, իսկ ամորտիզացված արժեքով չափվող ներդրումային արժեթղթերի իրական արժեքը դասվել է իրական արժեքի հիերարխիայի 2-րդ մակարդակին:

2024թ. մարտի 31-ի և 2023թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ Բանկն ուներ ՀՀ ԿԲ-ից ՀՀ դրամով և 5.5%-7.5% անվանական տոկոսադրույքով ստացված վարկեր (Ծանոթագրություն 20): Վարկերը համարվում են շուկայի առանձին սեգմենտի վարկեր, հետևաբար, Խումբը գնահատում է, որ վարկերը ստացվել են շուկայական տոկոսադրույքներով:

Ստորև բերվող աղյուսակներում ներկայացված են հանախորդներին տրված վարկերի և փոխատվությունների և ամորտիզացված արժեքով չափվող ներդրումային արժեթղթերի հաշվեկշռային և իրական արժեքները 2024թ. մարտի 31-ի և 2023թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ:

31/03/2024	Հաշվեկշռային արժեք հազ. դրամ	Իրական արժեք հազ. դրամ	Տարբերություն հազ. դրամ
Հանախորդներին տրված վարկեր և փոխատվություններ	996,339,724	995,471,141	868,583
Ամորտիզացված արժեքով չափվող ներդրումային արժեթղթեր	132,626,785	134,453,806	(1,827,021)
Ընդամենը	1,128,966,509	1,129,924,947	(958,438)
31/12/2023	Հաշվեկշռային արժեք հազ. դրամ	Իրական արժեք հազ. դրամ	Տարբերություն հազ. դրամ
Հանախորդներին տրված վարկեր և փոխատվություններ	984,746,562	983,985,530	761,032
Ամորտիզացված արժեքով չափվող ներդրումային արժեթղթեր	99,308,586	99,908,574	(599,988)
Ընդամենը	1,084,055,148	1,083,894,104	161,044

Ստորև բերվող աղյուսակում իրական արժեքի հիերարխիայի համապատասխան մակարդակների կտրվածքով ներկայացված է այն ֆինանսական գործիքների վերլուծությունը, որոնք չափվում են իրական արժեքով և որոնց համար բացահայտված է իրական արժեքը 2024թ. մարտի 31-ի դրությամբ: Գումարները հիմնված են ֆինանսական վիճակի մասին համախմբված հաշվետվությունում նախաշված գումարների վրա:

հազ. դրամ	1-ին մակարդակ	2-րդ մակարդակ	3-րդ մակարդակ	Ընդամենը
Իրական արժեքով չափվող ակտիվներ և պարտավորություններ				
Իրական արժեքով՝ շահույթի կամ վնասի միջոցով չափվող ֆինանսական գործիքներ				
- Պարտքային և հաստատուն եկամտով այլ գործիքներ	-	12,028,202	-	12,028,202
- Ածանցյալ ակտիվներ	-	393,316	-	393,316
- Ածանցյալ պարտավորություններ	-	-	-	-
Իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող ֆինանսական ակտիվներ				
- Ներդրումային արժեթղթեր	-	26,684,046	-	26,684,046
Ամորտիզացված արժեքով չափվող ակտիվներ և պարտավորությունների բացահայտված իրական արժեք				
- Հանախորդներին տրված վարկեր և փոխատվություններ	-	-	995,471,141	995,471,141
- Ամորտիզացված արժեքով չափվող ներդրումային արժեթղթեր	-	134,453,806	-	134,453,806
	-	173,559,370	995,471,141	1,169,030,511

Ստորև բերվող աղյուսակում իրական արժեքի հիերարխիայի համապատասխան մակարդակների կտրվածքով ներկայացված է այն ֆինանսական գործիքների վերլուծությունը, որոնք չափվում են իրական արժեքով և որոնց համար բացահայտված է իրական արժեքը 2023թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ: Գումարները հիմնված են ֆինանսական վիճակի մասին համախմբված հաշվետվությունում նախաշված գումարների վրա:

հազ. դրամ	1-ին մակարդակ	2-րդ մակարդակ	3-րդ մակարդակ	Ընդամենը
Իրական արժեքով չափվող ակտիվներ և պարտավորություններ				
Իրական արժեքով՝ շահույթի կամ վնասի միջոցով չափվող ֆինանսական գործիքներ				
- Պարտքային և հաստատուն եկամտով այլ գործիքներ	-	13,976,875	-	13,976,875
- Ածանցյալ ակտիվներ	-	427,049	-	427,049
- Ածանցյալ պարտավորություններ	-	(57,674)	-	(57,674)
Իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող ֆինանսական ակտիվներ				
- Ներդրումային արժեթղթեր	-	24,500,236	-	24,500,236
Ամորտիզացված արժեքով չափվող ակտիվներ և պարտավորությունների բացահայտված իրական արժեք				
- Հանախորդներին տրված վարկեր և փոխատվություններ	-	-	983,985,530	983,985,530
- Ամորտիզացված արժեքով չափվող ներդրումային արժեթղթեր	-	99,908,574	-	99,908,574
	-	138,755,060	983,985,530	1,122,740,590

Իրական արժեքի այս գնահատականի նպատակն է ներկայացնել այն մոտավոր գինը, որը շուկայի մասնակիցների միջև սովորական գործարքում կստացվեր ակտիվը վաճառելու կամ կվճարվեր պարտավորությունը փոխանցելու համար չափման ամսաթվի դրությամբ: Այնուամենայնիվ, հաշվի առնելով անորոշությունները և կողմնակալ դատողությունները, իրական արժեքը չպետք է դիտվի որպես իրացման գին՝ անմիջապես ակտիվների վաճառքի կամ պարտավորությունների փոխանցման ժամանակ:

Գնահատման մեթոդները ներառում են զուտ ներկա արժեքի և գեղջված դրամական հոսքերի մոդելները, նմանատիպ գործիքների հետ համեմատությունը, որոնց համար առկա են շուկայական դիտելի գները, և գնահատման այլ մոդելները: Գնահատման մեթոդներում կիրառվող ենթադրությունները և ելակետային տվյալները ներառում են ոչ ռիսկային և ուղենիշային տոկոսադրույքները, վարկային սփռեղերը և այլ հավելավճարները, որոնք օգտագործվում են գեղջման դրույքները, պարտատոմսերի և բաժնետոմսերի գները, արտարժույթի փոխարժեքները, բաժնային գործիքների և բաժնային գործիքների ինդեքսի գները գնահատելու համար: Գնահատման մեթոդների նպատակն է ստանալ այն իրական արժեքը, որն արտացոլում է ֆինանսական գործիքի գինը հաշվետու ամսաթվի դրությամբ, որը կորոշվեր շուկայի մասնակիցների կողմից «անկախ կողմերի միջև գործարքում»:

Սովորական և ավելի պարզ ֆինանսական գործիքների, այդ թվում՝ միայն դիտելի շուկայական տվյալներ օգտագործող և ղեկավարության դատողություններ և գնահատումներ գրեթե չպահանջող տոկոսադրույքի և արժույթային սվոփերի, իրական արժեքը որոշելու համար Խուսմբը կիրառում է ընդունված գնահատման մոդելները: Դիտելի գները և մոդելի ելակետային տվյալները սովորաբար հասանելի են շուկայում՝ ցուցակված պարտքային և բաժնային արժեթղթերի, բորսայում շրջանառվող ածանցյալ գործիքների և բորսայում չշրջանառվող պարզ ածանցյալ գործիքների, այդ թվում՝ տոկոսադրույքի սվոփերի համար: 2-րդ մակարդակ դասված ֆինանսական գործիքների համար Բանկն օգտագործում է նմանատիպ գործիքների համար գնանշվող գներն այն շուկաներում, որոնք համարվում են գրեթե ոչ գործող:

Հանախորդներին տրված վարկերի և փոխատվությունների իրական արժեքը գնահատելու համար ղեկավարությունը առաջնորդվել է հետևյալ ենթադրություններով՝ արտարժույթով արտահայտված վարկերի գծով 5.9%-12.1% գեղջման դրույքները և ՀՀ դրամով արտահայտված վարկերի գծով 9.4%-16.1% գեղջման դրույքները կիրառվում են հանախորդներին տրված վարկերից և փոխատվություններից ակնկալվող դրամական հոսքերը գեղջելու համար:

Ամորտիզացված արժեքով չափվող ներդրումային արժեթղթերի իրական արժեքը գնահատելու համար ղեկավարությունը առաջնորդվել է հետևյալ ենթադրություններով՝ 10.9%-12.0% գեղջման դրույքները կիրառվում են ՀՀ դրամով արտահայտված արժեթղթերի գծով և 1.2%-12.4% գեղջման դրույքները՝ արտարժույթով արտահայտված արժեթղթերի գծով:

33 Հաշվետու ժամանակաշրջանից հետո տեղի ունեցած դեպքեր

2024 թվականի մարտի 31-ից հետո «Բենք օֆ Չորջիա Գրուփ ՓԻԷլՄԻ» ընկերության հետ հեռանկարային գործարքի վերաբերյալ ձեռք բերված պայմանավորվածությունից հետո Խուսմբը փոփոխության է ենթարկել իր բաժնետերերի կազմը: 2024 թվականի ապրիլի 03-ի դրությամբ այդ փոփոխության արդյունում բաժնետերերի կառուցվածքը հետևյալն է եղել.

- «Բենք օֆ Չորջիա Գրուփ ՓԻԷլՄԻ» ընկերություն – 70,279 բաժնետոմս կամ մոտ 60%
- «ՋիԷսՍԻ Բենք օֆ Չորջիա» ընկերություն – 35,140 բաժնետոմս կամ մոտ 30%-ի սեփականատեր.
- «Վերակառուցման և զարգացման եվրոպական բանկ» (ՎՋԵԲ) – 11,713 բաժնետոմսի կամ մոտ 10%-ի սեփականատեր

Չնայած բաժնետերերի կազմի փոփոխություններին՝ Խուսմբը կշարունակի գործունեության ընդլայնումը ու զարգացումը իր ապրանքանիշի ներքո և գործող ղեկավար թիմի առաջնորդությամբ՝ հավատարիմ մնալով իր որդեգրած արժեքներին, հռչակված առաքելությանը և տեսլականին:

34 Տերմինների բառարան

Հապավում	Սահմանում
IFRS	Ֆինանսական հաշվետվությունների միջազգային ստանդարտներ
ISAs	Առևտրի միջազգային ստանդարտներ
IESBA Code	Հաշվապահների էթիկայի միջազգային ստանդարտների խորհրդի կողմից հրապարակված Պրոֆեսիոնալ հաշվապահների էթիկայի միջազգային կանոնագիրք
IMF	Արժույթի միջազգային հիմնադրամ
CBA	Հայաստանի Հանրապետության կենտրոնական բանկ
ALCO	Ակտիվների և պարտավորությունների կառավարման կոմիտեի
FCA	Ֆինանսական կարգավորման և վերահսկողության վարչություն
ECL	Ակնկալվող պարտքային կորուստներ
PD	Պարտագանցման տեղի ունենալու հավանականություն
LGD	Կորուստը պարտագանցման դեպքում
FVTPL	Իրական արժեքով՝ շահույթի կամ վնասի միջոցով չափվող
FVOCI	Իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող
EIR	Արդյունավետ տոկոսադրույք
SPPI	Միայն մայր գումարի և չմարված մայր գումարի գծով հաշվարկված տոկոսների վճարումներ
EPS	Մեկ բաժնետոմսին բաժին ընկնող շահույթ
LTECL	Ամբողջ ժամկետում ակնկալվող պարտքային կորուստներ
12mECL	12-ամսյա ակնկալվող պարտքային կորուստները
POCI	Ձեռք բերված կամ սկզբնավորված պարտքային առումով արժեզրկված
EAD	Պարտքի գումարը պարտագանցման պահին
SOFR	Ապահովված օվերնայթ ֆինանսավորման տոկոսադրույք
LIBOR	Լոնդոնի միջբանկային առաջարկի տոկոսադրույք
EURIBOR	Եվրոպական միջբանկային առաջարկի տոկոսադրույք
ICR	Ներքին վարկանշավորում